

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA

RAPORT
privind activitatea sistemului administrației penitenciare
pentru anul 2023

Ianuarie 2024

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
II. ACTIVITĂȚI SPECIFICE.....	5
1. STRUCTURA POPULAȚIEI PENITENCIARE.....	5
2. SIGURANȚA ȘI REGIMUL PENITENCIAR	8
3. REINTEGRAREA, EDUCAȚIA, ASISTENȚA PSIHOLOGICĂ ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ	14
4. ORGANIZAREA MUNCII DEȚINUȚILOR.....	26
5. PAZA ȘI ESCORTAREA DEȚINUȚILOR.....	26
6. ASIGURAREA ASISTENȚEI MEDICALE PERSOANELOR DEȚINUTE	27
7. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SISTEMULUI ADMINISTRAȚIEI PENITENCIAR.....	32
III. MANAGEMENTUL INSTITUȚIONAL	34
8. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	34
9. PSIHOLOGIA ORGANIZAȚIONALĂ.....	37
10. ACTIVITATEA FINANCIARĂ	39
11. ELABORAREA ȘI PROMOVAREA ACTELOR NORMATIVE.....	40
12. COOPERAREA EXTERNĂ ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR.....	41
13. MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR ȘI PETIȚIILOR	42
14. MODERNIZAREA SERVICIILOR IT ȘI COMUNICAȚII.....	45
15. INSPECȚIA PENITENCIARĂ	46
16. PROTECȚIA INTERNĂ.....	46
17. IMAGINE ȘI COMUNICARE.....	47
18. AUDIT PUBLIC INTERN.....	48
IV. PRIORITĂȚI.....	48

I. Introducere

Activitatea sistemului administrației penitenciare, pe parcursul anului 2023, s-a desfășurat în conformitate cu:

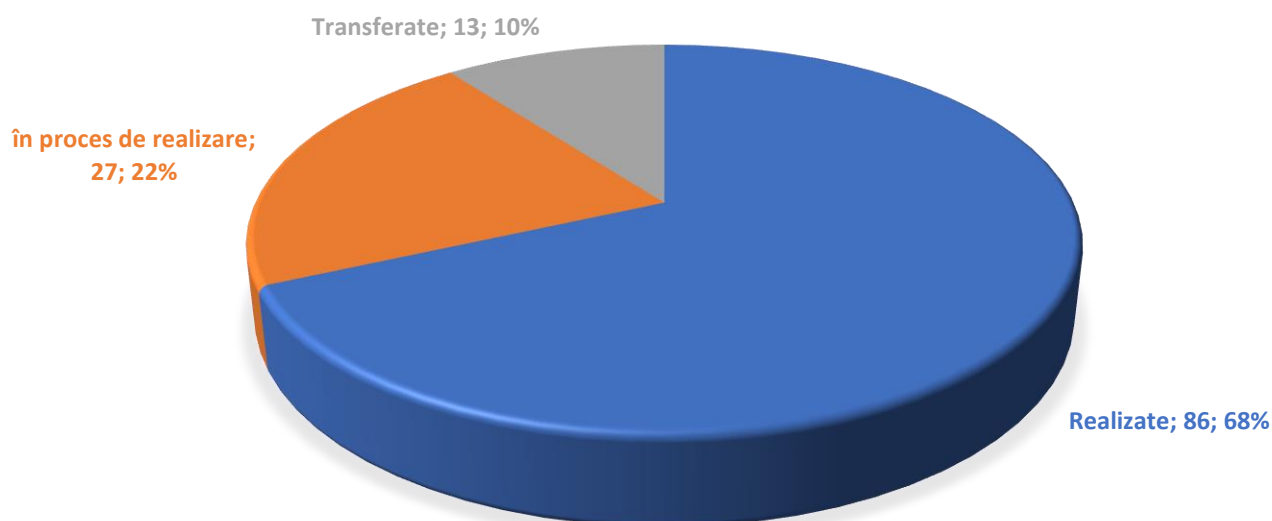
1. Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
2. Legea nr. 211/2021 pentru aprobarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia;
3. Hotărârea Guvernului nr. 437/2018, cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor;
4. Ordinul Ministrului Justiției nr. 345/2022 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Ministerului Justiției pentru anul 2023”;
5. Ordinul Directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP) nr. 72/2023 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru anul 2023”.

În conformitate cu Planul de acțiuni al ANP, pentru anul 2023 au fost **planificate 126 de acțiuni**, dintre care, **86 - realizate** (68,75%), **13 - în proces de realizare** (9,37%), și **nerealizate 27** (21,88%), care au fost transferate pentru executare în anul 2024.

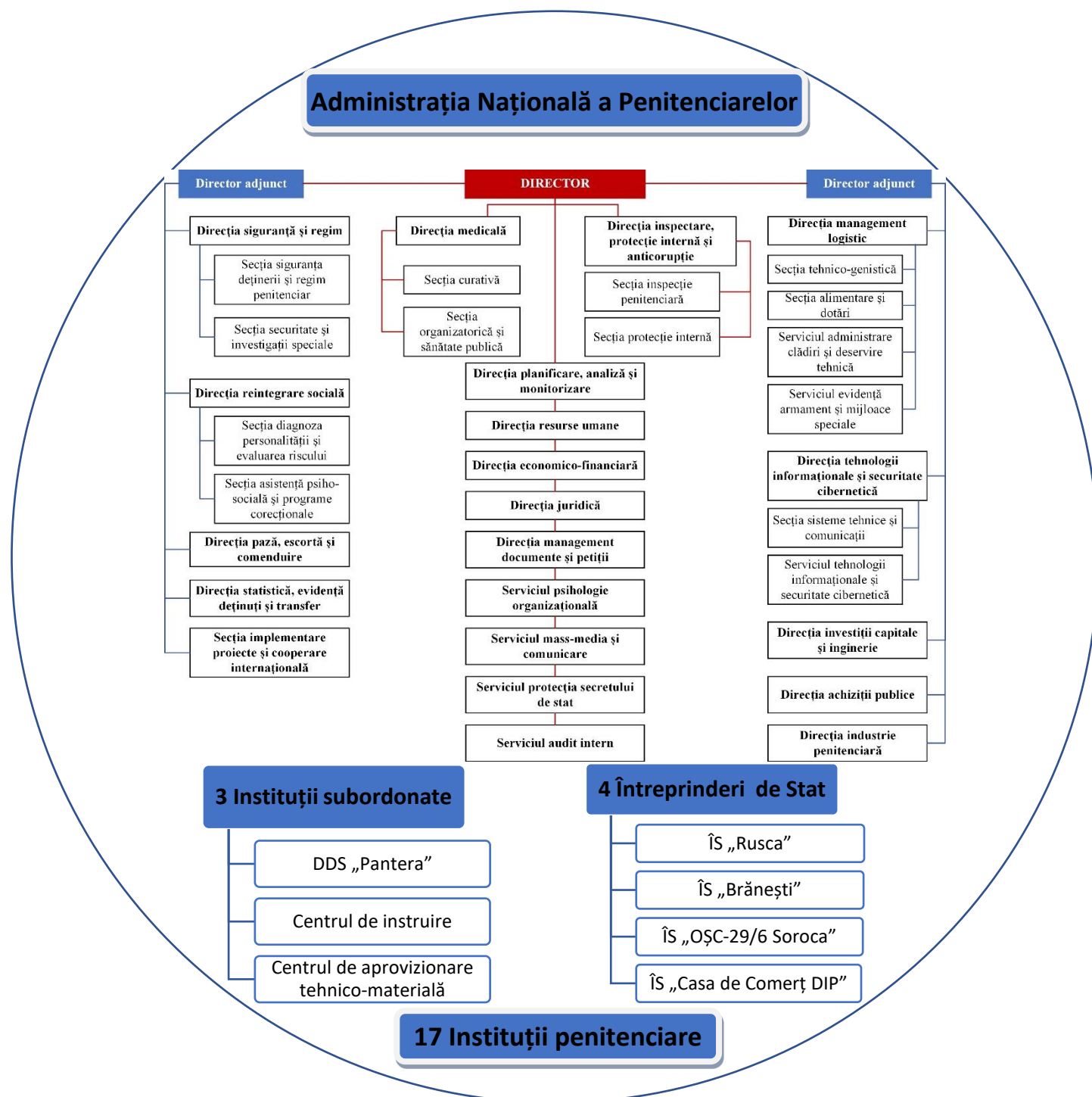
Motivele principale pentru restanțele în procesul de executare a Planului de acțiuni sunt:

- lipsa acoperii financiare (inflația galopantă);
- procedura regulamentară de adoptare a actelor normative/legislative;
- alți factori obiectivi precum procedurile birocratice de colaborare cu alte instituții ale statului, soldate cu insuficiența terenului de construcție a Casei de Arest din municipiul Bălți pentru anumite lucrări etc

NIVELUL DE EXECUTARE A PLANULUI MĂSURILOR DE BAZĂ AL ANP PENTRU 2023

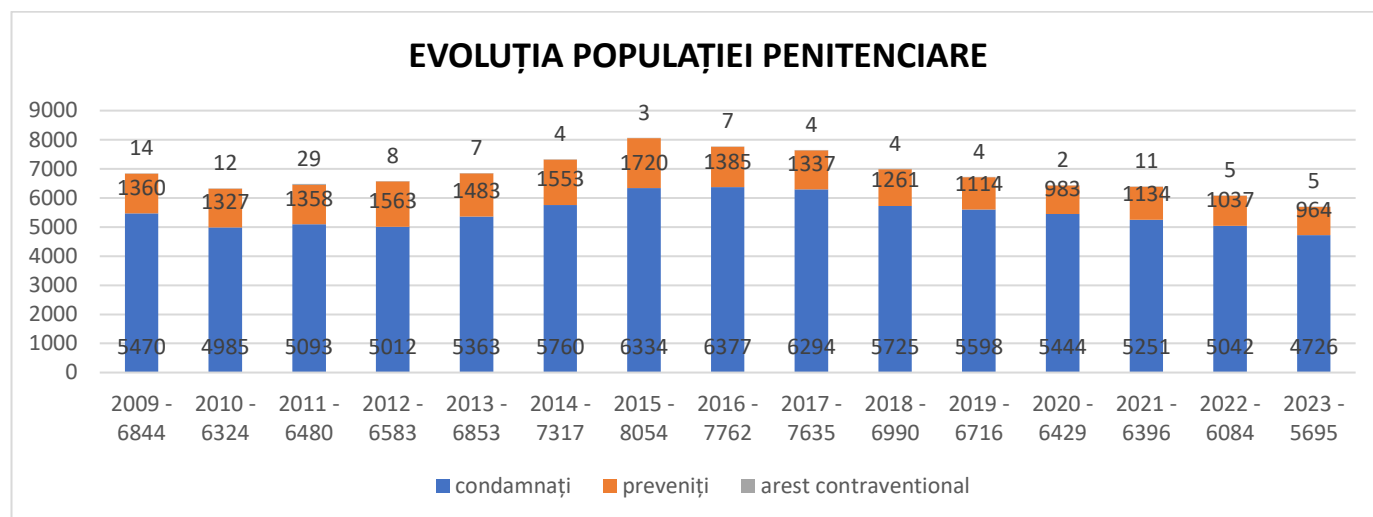
Structura sistemului administrației penitenciare

II. Activități specifice

1. Structura populației penitenciare

La 1 ianuarie 2024, în sistemul administrației penitenciare se dețineau **5695** de persoane, în **descreștere cu 6,39%** față de anul 2022, când erau **6084** persoane în detenție.

Profilul Deținuților și Densitatea Populației în Sistemul Penitenciar

Caracteristici Demografice ale deținuților:

- deținuții cu vârsta cuprinsă între 30 și 40 de ani, constituie **34,63%** din totalul deținuților și reprezintă categoria de vârstă predominantă;
- **minorii**, cu vârsta sub 18 ani, ce constituie **0,54%** din totalul deținuților;
- **genul feminin** reprezintă **5,29 %** din populația deținuților;
- **cetățenii străini** reprezintă **1,33%** din totalul deținuților.

Stadiul Procesului și Durata Condamnării:

- **82,98%** dintre deținuți au **statut de condamnat**, iar **16,93%** sunt **arestați preventiv** sau învinuiți. **0,09%** reprezintă persoane cu arest contravențional.
- în medie, **27,2%** din deținuți **execută pedepse între 5-10 ani**, **15,93%** între **10-20 ani**, și **12,82%** între **3-5 ani**.

Tipuri de infracțiuni și pedeapsa impusă:

- majoritatea condamnărilor definitive au fost acordate pentru **infracțiuni grave (29,84%)**, **deosebit de grave (23,42%)**, iar infracțiunile **mai puțin grave** reprezintă **22,66%**. Infracțiunile **excepțional de grave** și cele **ușoare** constituie **21,1%** și respectiv, **2,98%**.

- în medie, **30,7%** din deținuți sunt condamnați pentru infracțiuni contra patrimoniului, **28,44%** contra vieții și sănătății persoanei, iar **13,1%** privind viața sexuală.

Stabilitatea în timp a indicatorilor:

- toți indicatorii prezentați sunt constanți în ultimii 3 ani, reflectând o anumită stabilitate în dinamica infracționalității și a profilului deținuților.

Densitatea populației deținute:

- în comparație cu plafonul de deținere, există **931 de locuri vacante** în sistemul penitenciar.

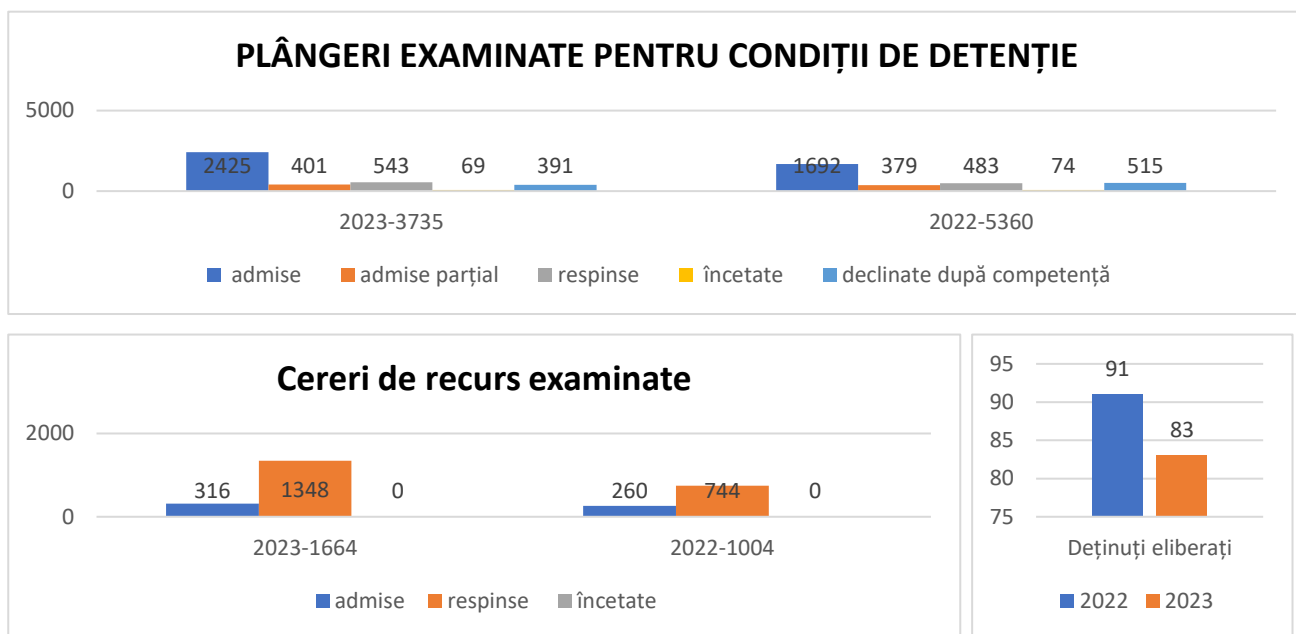
- unele instituții, cum ar fi Penitenciarul nr.13-Chișinău și Penitenciarul nr.11-Bălți, înregistrează suprapopulare, cu **196** deținuți, respectiv **26** deținuți mai mult decât plafonul stabilit.

Tendințe între 2010-2023:

În 2014 în sistemul penitenciar se dețineau **7317 deținuți**, iar în anul 2015 erau **8054** de deținuți. Începând cu 2015 până în prezent, atestăm o descreștere a populației penitenciare cu **29,29%**.

Această diminuare a numărului de deținuți în cadrul sistemului penitenciar se datorează adoptării și aplicării:

- Legea nr. 163/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, instituirea unui remediu național de constatare în substanță a încălcării prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (în continuare - CEDO), cu acordarea de despăgubiri adecvate și suficiente (mecanismul compensator). Datele privind funcționarea mecanismului preventiv și compensator pentru detenția în condiții precare de detenție.

Cuantumul despăgubirii bănești (lei) – **1375877, 00 lei** (comparativ cu 1596203, 00 lei pe parcursul anului 2022);

Încasarea datoriilor/prejudiciilor - **310152, 33 lei** (comparativ cu 262838, 86 lei pe parcursul anului 2022).

- Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Pe parcursul anilor 2022 – 2023, **569 deținuți** au beneficiat de prevederile normei date, dintre care **465 condamnați și 103 preveniți**. Ceea ce constituie **9,12 %**, raportat la numărul de persoane eliberate din detenție, în decursul anilor 2022 – 2023.

Din momentul intrării legii prenotate în vigoare în cadrul instituțiilor penitenciare **au fost examinați 3798 condamnați**, ce constituie **77,51%** din numărul mediu de condamnați (4900), dintre care **1501 condamnați au fost admiși**, ce constituie **39,52%** din numărul persoanelor examinate, iar **2297 au fost respinși**, ce constituie **60,48%** din numărul persoanelor examinate.

În temeiul art. 469 alin. (1) pct. 15) din Codul de procedură penală **au fost înaintate 1501 de demersuri** în adresa instanțelor de judecată prin care s-a solicitat aplicarea:

- art. 4 al Legii nr. 243/2021 în privința la **8** condamnați;
- art. 7 – **1493** condamnați.

De către instanțele de judecată a fost aplicat actul de amnistie în privința la **1374 deținuți**, ce constituie **36,18%** din numărul persoanelor examinate, după cum urmează:

- în baza art. 2 – 147 deținuți;
- în baza art. 4 – 9 deținuți;
- în baza art. 7 – 1218 deținuți.

Provocări – practica neuniformă a judecătorilor, unii refuză în cazul în care infracțiunile sunt comise asupra minorilor, conform art. 107 CP, alții aplică. Încheierile de acest gen au fost prezentate Comisiei juridică numiri și imunități a Parlamentului.

Pe parcursul anului au fost arestați și amplasați în penitenciare **2666** persoane (în anul 2022 – **2886**), ce constituie o **descreștere** cu **7,62%**.

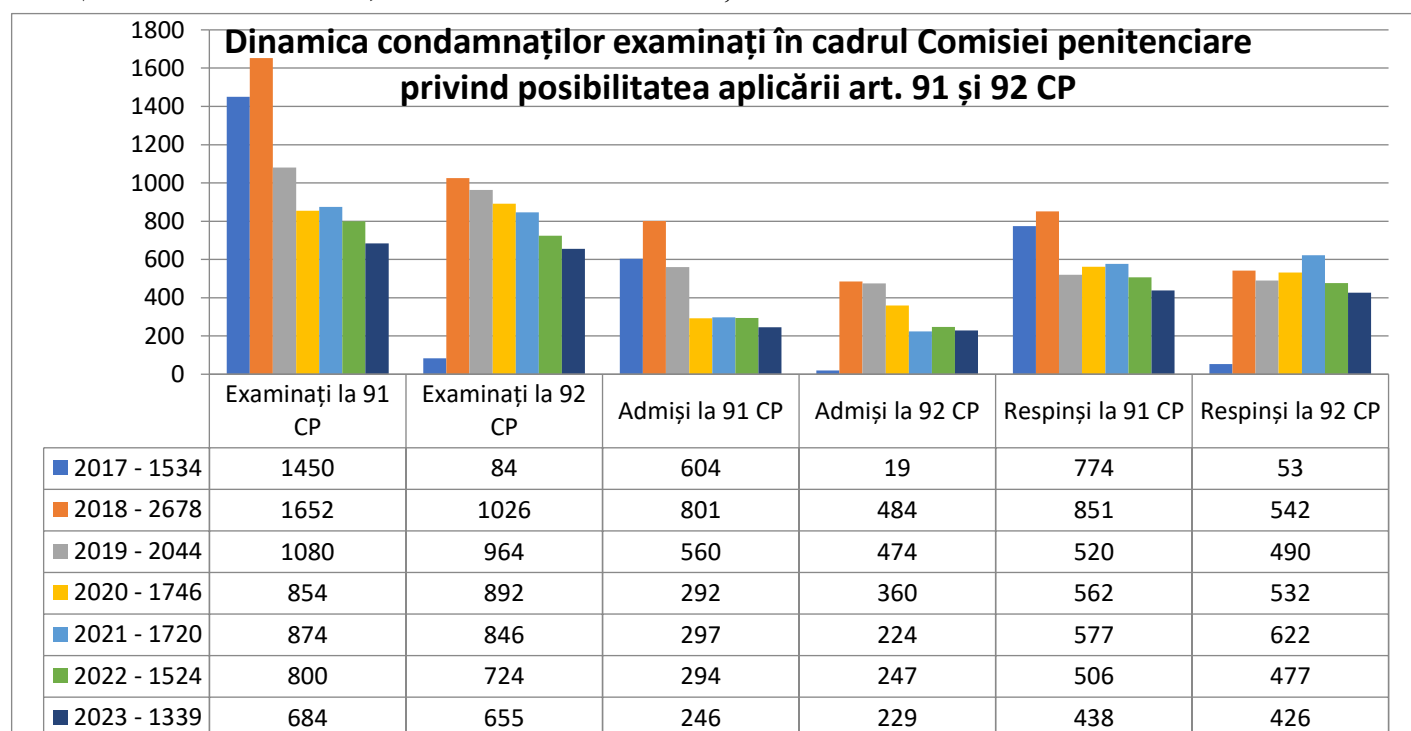
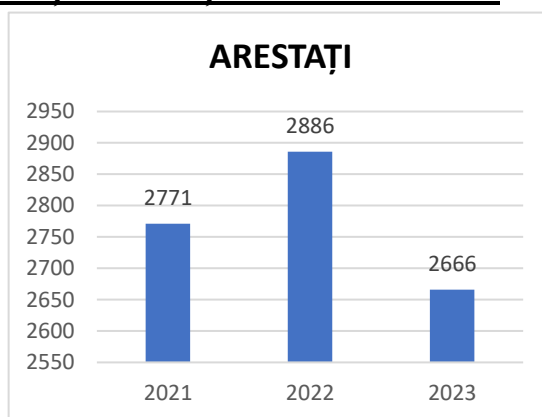
Cât privește caracteristica **după numărul de condamnări repetate**, din 2666 persoane noi intrate în sistemul penitenciar:

- **46,59 %** sânt la prima detenție;
- **25,02%** cu o detenție anterioară;
- **27,87%** cu două și mai multe detenții anterioare.+

Astfel, se atestă că circa 53% din persoanele anterior eliberate din sistemul penitenciar se întorc înapoi în sistem, pentru comiterea unor noi infracțiuni.

Eliberați din sistemul penitenciar:

În 2023 s-au eliberat – **3042** persoane (în anul 2022-3195) ce constituie o **descreștere** cu **4,79%**, dintre care condamnați – **1916** (în anul 2022-1864) ce constituie o **creștere** cu **2,79%**. Creșterea numărului de eliberări a condamnaților se datorează Legii nr. 243/2021; preveniți **983** (în anul 2022-1183) ce constituie o **descreștere** cu **16,91%** și arest contravențional – **143** (în anul 2022 – 148) ce constituie o **descreștere** cu **3,38%**.

În conformitate cu art.266 Cod de executare, pe parcursul anului 2023, de către Comisiile penitenciare au fost examinați **1339** de condamnați, privind aplicarea art. 91, 92 Cod penal (*în anul 2022 – 1524*), ceea ce denotă **o descreștere** cu **12,14%**.

În conformitate cu hotărârile adoptate de Comisiile penitenciare, pe parcursul anului, în instanțele de judecată au fost înaintate **475** demersuri (*în anul 2022 – 541*), ce denotă **o descreștere** cu **12,2%**.

În condițiile art.91 Cod penal (liberare condiționată de pedeapsă înainte de termen) de către instanțele de judecată au fost **admise 142 demersuri** (*în anul 2022 – 138*), ce constituie **o creștere** cu **2,9%**, și în condițiile art.92 Cod penal (*înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă*) de către instanțele de judecată au fost **admise 130 demersuri**, (*în anul 2022 – 150*), ce constituie **o descreștere** cu **13,33%**.

Analizând datele statistice cu privire la numărul persoanelor condamnate, eliberate în temeiul art. 91 și 92 Cod penal în perioada anului 2023 în baza art. 91 Cod penal **au fost eliberați 187** condamnați (*în anul 2022 – 205*), ce denotă **o descreștere** cu **8,78%**.

În temeiul art.92 Cod penal în perioada anului 2023 **au fost eliberați 199** condamnați (*în anul 2022 – 228*), ce denotă **o descreștere** cu **12,72%**.

Pe parcursul anului 2023, au fost executate **18 materiale de transfer**, au rămas la executare 17 materiale. La acest capitol se atestă **o descreștere** cu circa **90%** (*în anul 2018 – 82*). **Descreșterea se datorează** sistării zborurilor pe perioada pandemiei de COVID, războiului din Ucraina, sistarea zborurilor directe către Federația Rusă, dificultăți la obținerea tranzitului.

La data de 01.01.2024, în instituțiile penitenciare **se dețineau 76 cetățeni străini** (*în anul 2022 – 90*), ce constituie **o descreștere** cu **15,56 %**, dintre care:

Femei – 12 (*arest preventiv -2, condamnate - 10*), (*în anul 2022 – 11 - 7/4*).

Bărbați – 64 (*arest preventiv – 30, condamnați – 34*), (*în anul 2022 – 81 – 40/41*).

În anul 2023, au fost eliberați din instituțiile penitenciare – **83 cetățeni străini** (*în anul 2022 -80*), ce constituie **o descreștere** cu **3,75 %**.

Pe parcursul anului în instituțiile penitenciare s-**au desfășurat 22212 ședințe prin intermediul sistemului de videoconferință**, (*în anul 2022 – 24463*) ședințe, ce constituie **o descreștere** cu **9,02%**.

Instituțiile penitenciare pe parcursul anului 2023 au **executat 12202 hotărâri judecătorești** prin care s-a dispus escortarea deținuților **în instanțele de judecată pentru participare la ședințe de judecată**, (*în anul 2022 – 12074*), ce constituie **o creștere** cu **1,06%**.

Totodată, în anul 2023 au fost **executate 2034 cerințe parvenite de la organele de drept**, prin care s-a solicitat prezența deținuților pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, (*în anul 2022 - 2360*), ce constituie **o descreștere** cu **13,81%**.

2. Siguranța și regimul penitenciar

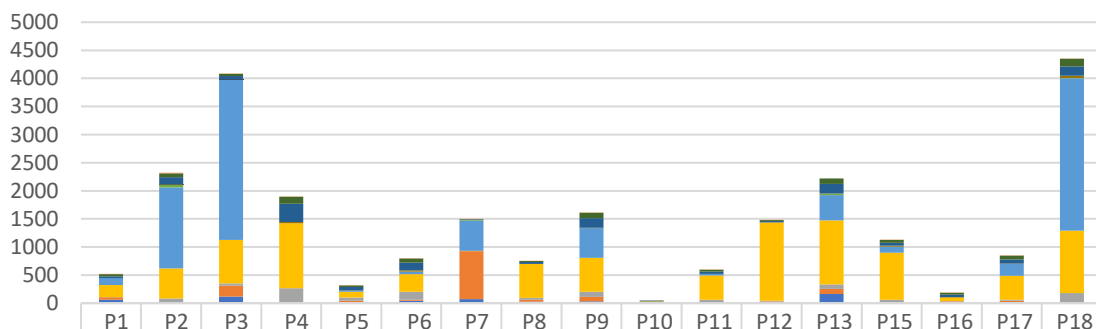
Pe parcursul anului 2023, de către Direcția siguranță și regim al ANP, au fost efectuate **91** de vizite planificate și inopinate în instituțiile penitenciare.

De asemenea, în vederea fortificării regimului de deținere și menținerii a ordinii de drept, pe parcursul anului 2023, de către angajații secțiilor siguranță și regim din cadrul instituțiilor penitenciare au fost desfășurate măsuri de regim conform tabelului:

Măsura	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P15	P16	P17	P18
Controale tehnice	1366	380	1460	364	321	1333	6017	743	365	637	4136	1663	437	932	2327	297	3173
Percheziții planificate	1307	476	549	95	123	260	263	253	503	760	748	569	365	501	228	261	164
Percheziții inopinate	229	131	553	257	152	732	220	170	291	99	377	682	426	272	116	219	236

Prin comparație cu anul 2022, numărul total al perchezițiilor desfășurate **s-a micșorat** cu **6%**, numărul perchezițiilor planificate desfășurate **s-a majorat** cu **5%** iar numărul perchezițiilor inopinate **s-a micșorat** cu **16%**. Totodată, numărul total al persoanelor civile reținute **s-a micșorat** cu **48,5%**.

REZULTATUL MĂSURILOR DE REGIM EFECTUATE ÎN 2023

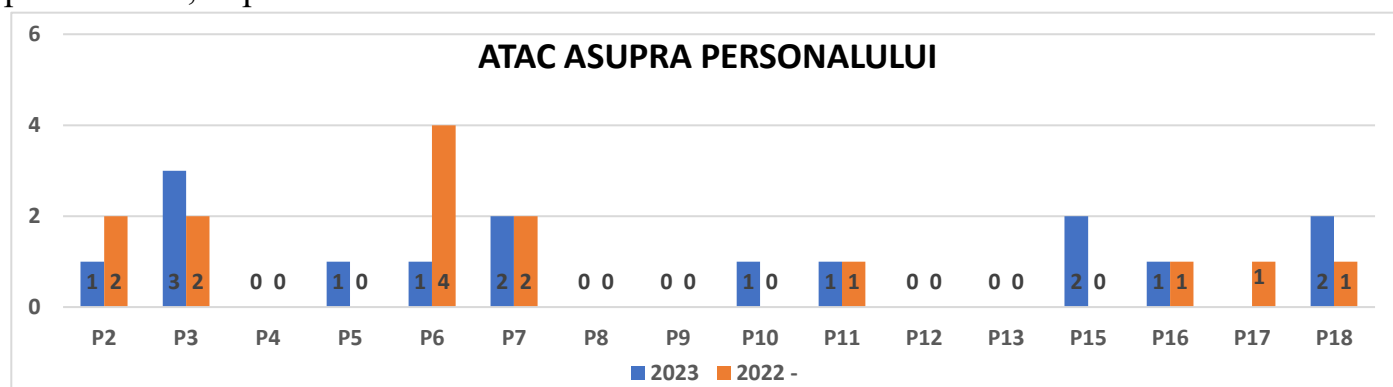

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P15	P16	P17	P18
Persoane civile reținute	3	8	4	6	4	5	5	1	1		4	4		5	1	5	6
Arme substanțe toxice																	
Cartele sim	35	70	40	125	29	77	7	16	94	6	31	16	94	52	32	68	138
Telefoane mobile	31	122	53	324	65	137	10	34	170	8	40	23	173	54	49	75	165
Substanțe narcotice (cazuri)		8	4	24	3	22			5		5	3	6	17	1	7	42
Dolari		1															
RON		1															
Ruble PMR			5														
Euro		50					10,2						20				7
MDL	125	1440	2852		20	46	538		530		25		450	106		207	2708
Bragă (lt)	214	535	776	1159	102	315,5	5,5	608	605	21,5	432	1390,5	1144	839,5	67,5	430	1114
Băuturi alcoolice (lt)	5	70,5	40	246	54,5	140,5	0,5	32,5	91	3,5	41,5	14	75,5	42,5	6,5	15	158
Obiecte ascuțite	42	5	193	7	32	17	852	35	83	9	3	16	93	9	26	23	1
Obiecte tăioase	62	9	117	11	12	43	74	26	30	1	18	15	163	8	4	21	19

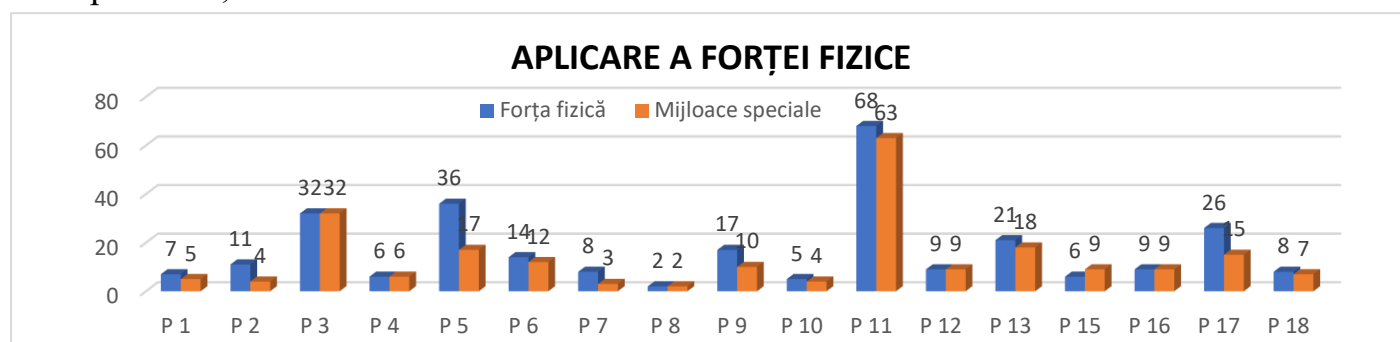
Prin comparație cu anul 2022:

- numărul de telefoane mobile depistate **s-a micșorat** cu **18%**
- numărul obiectelor tăioase depistate **s-a micșorat** cu **25,5%**
- numărul obiectelor ascuțite depistate **s-a majorat** cu **74,5%**
- cantitatea de băuturi alcoolice depistată **s-a micșorat** cu **5%**
- cantitatea de băuturi alcoolice de tip bragă depistată **s-a micșorat** cu **36,5%**
- numărul de cazuri înregistrate privind substanțe narcotice **s-a micșorat** cu **10%**

Pe parcursul anului au fost înregistrate **15 cazuri de atac** asupra personalului instituțiilor penitenciare, după cum urmează:

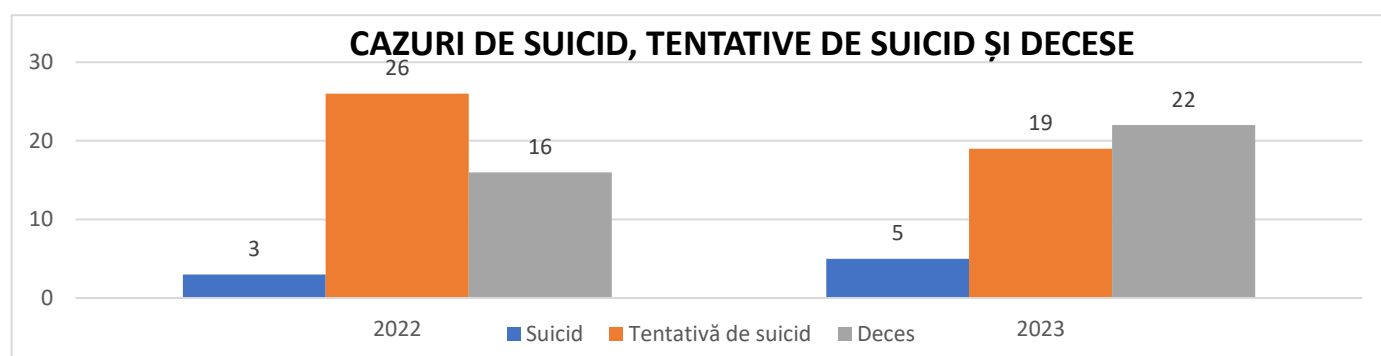
În 2023, au fost înregistrate **193 de cazuri de aplicare a forței fizice** și **148 de cazuri de aplicare a mijloacelor speciale** asupra deținuților. Toate cazurile au fost documentate corespunzător, cu întocmirea actelor necesare de constatare.

Comparativ cu anul 2022, numărul cazurilor de aplicare a forței fizice **s-a micșorat cu 10,5%**, iar numărul cazurilor de aplicare a mijloacelor speciale **s-a micșorat cu 23%**.

Pe parcursul anului 2023, au fost înregistrate **5 cazuri de suicid**, **19 cazuri de tentativă de suicid** și **22 cazuri de deces**. Toate cazurile au fost documentate corespunzător, cu întocmirea actelor necesare de constatare.

În 2023, atestăm o creștere a cazurilor de suicid și deces, dar o **descreștere** a tentativelor de suicid față de 2022.

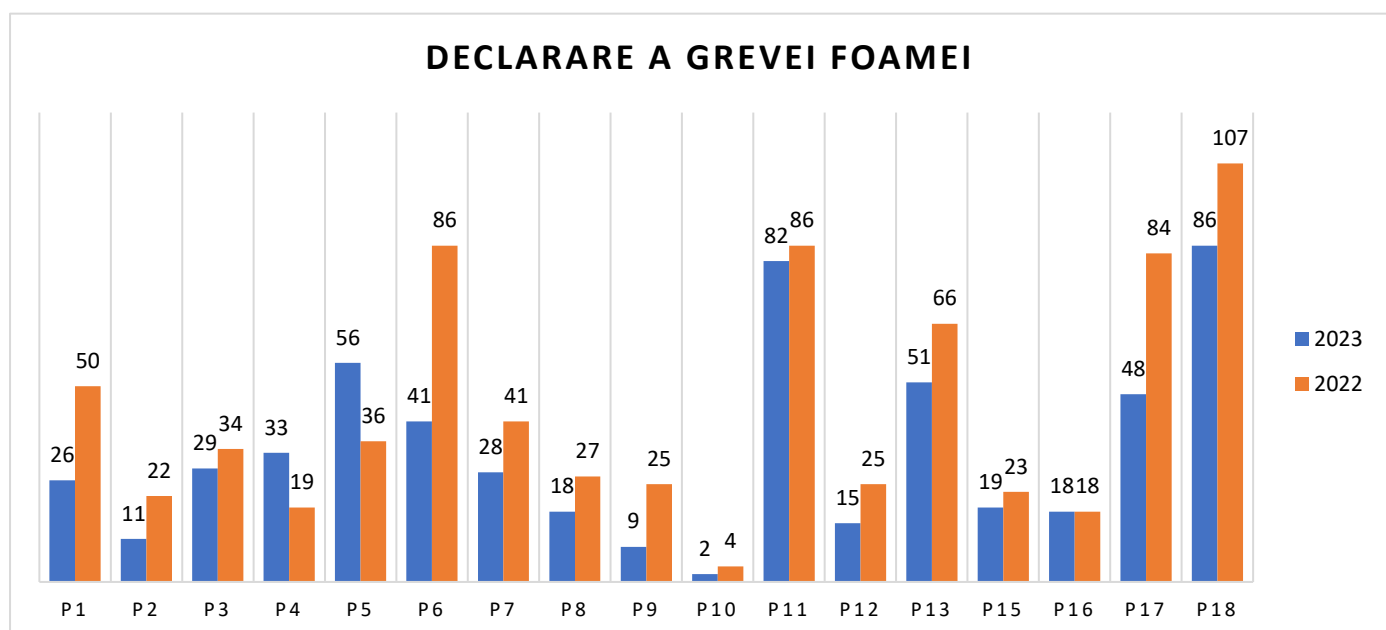
În 2023, au fost înregistrate **614 cazuri** de automutilare, **122 cazuri** de constatare a stării de ebrietate, **8 cazuri** de depistare pozitivă a consumului de substanțe stupefiante, **8 cazuri** de depistare negativă a consumului de substanțe stupefiante, **19 cazuri** de refuz de a fi escortați la dispensarul narcologic, **680 cazuri** de depistare a leziunilor corporale asupra deținuților în penitenciar, **298 cazuri** de depistare a leziunilor corporale asupra deținuților escortați și **98 cazuri** de altercații între deținuți.

Penitenciarul l Nr.	Auto mutilări	Stare de ebrietate	Escortați la Dispensarul narcologic			Leziuni corporale		Altercații între deținuți
			pozitiv	negativ	refuz	În penitenciar	Escortați	
1	6	1	-	-	-	40	2	13
2	12	27	-	-	-	16	9	3
3	41	4	3	7	-	84	-	12
4	27	8	2	-	2	30	18	7
5	193	2	-	-	-	47	28	10
6	73	6	-	-	-	60	-	13
7	25	-	-	-	-	72	6	13
8	33	-	-	1	-	5	-	1
9	11	3	-	-	-	58	-	8
10	37	4	-	-	-	69	12	7
11	60	22	4	4	4	18	45	5
12	11	8	-	-	-	16	-	2
13	66	55	1	-	-	153	228	10
15	17	7	1	-	1	44	12	4
16	26	1	-	-	-	27	9	5
17	69	13	-	-	13	62	15	12
18	26	3	-	-	-	62	-	3
TOTAL	614	122	8	8	19	680	298	98

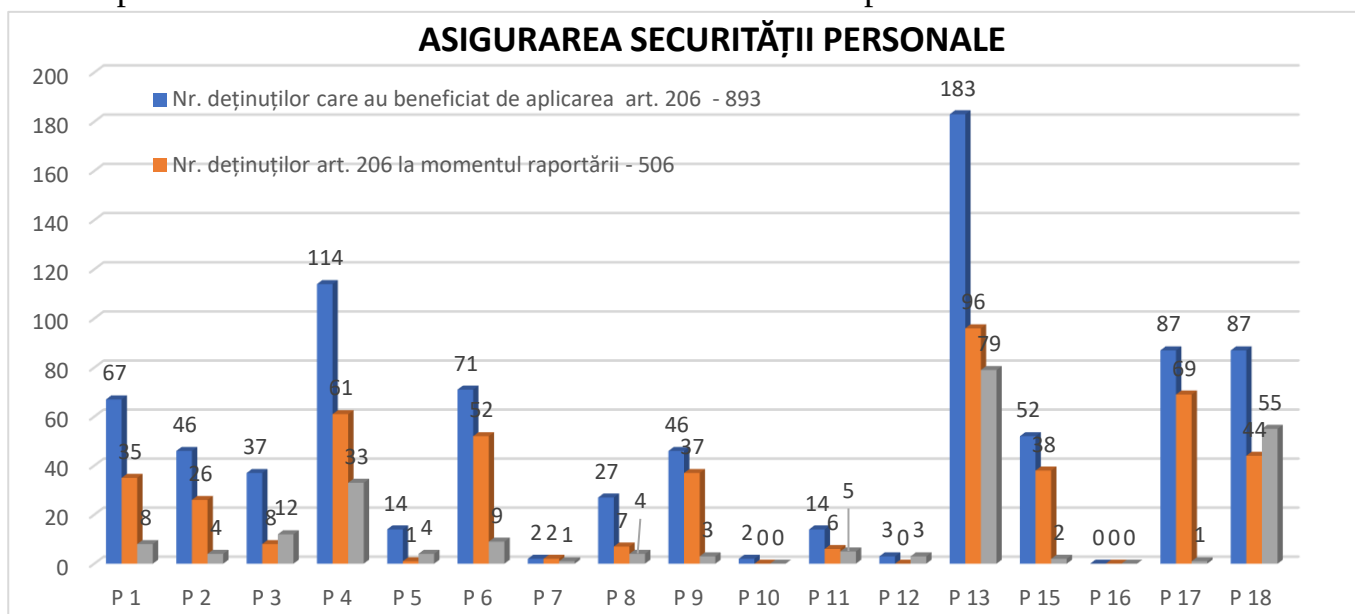
Prin comparație cu anul 2022:

- o numărul cazurilor de automutilare **s-a micșorat cu 6 %**,
- o numărul cazurilor de depistare în stare de ebrietate **s-a micșorat cu 19 %**,
- o numărul total al cazurilor de depistare a leziunilor corporale **s-a majorat cu 6%**, dintre care numărul cazurilor de depistare a leziunilor corporale în penitenciar **s-a majorat cu 5%**, iar numărul cazurilor de depistare a leziunilor corporale asupra deținuților escortați din alte instituții penitenciare sau organe de drept **s-a majorat cu 19%**,
- o numărul altercațiilor dintre deținuți **s-a micșorat cu 14%**.

Pe parcursul anului, au fost înregistrate **572 cazuri** de declarare a grevei foamei de către deținuți, **cu 14% mai puțin** decât în anul 2022.

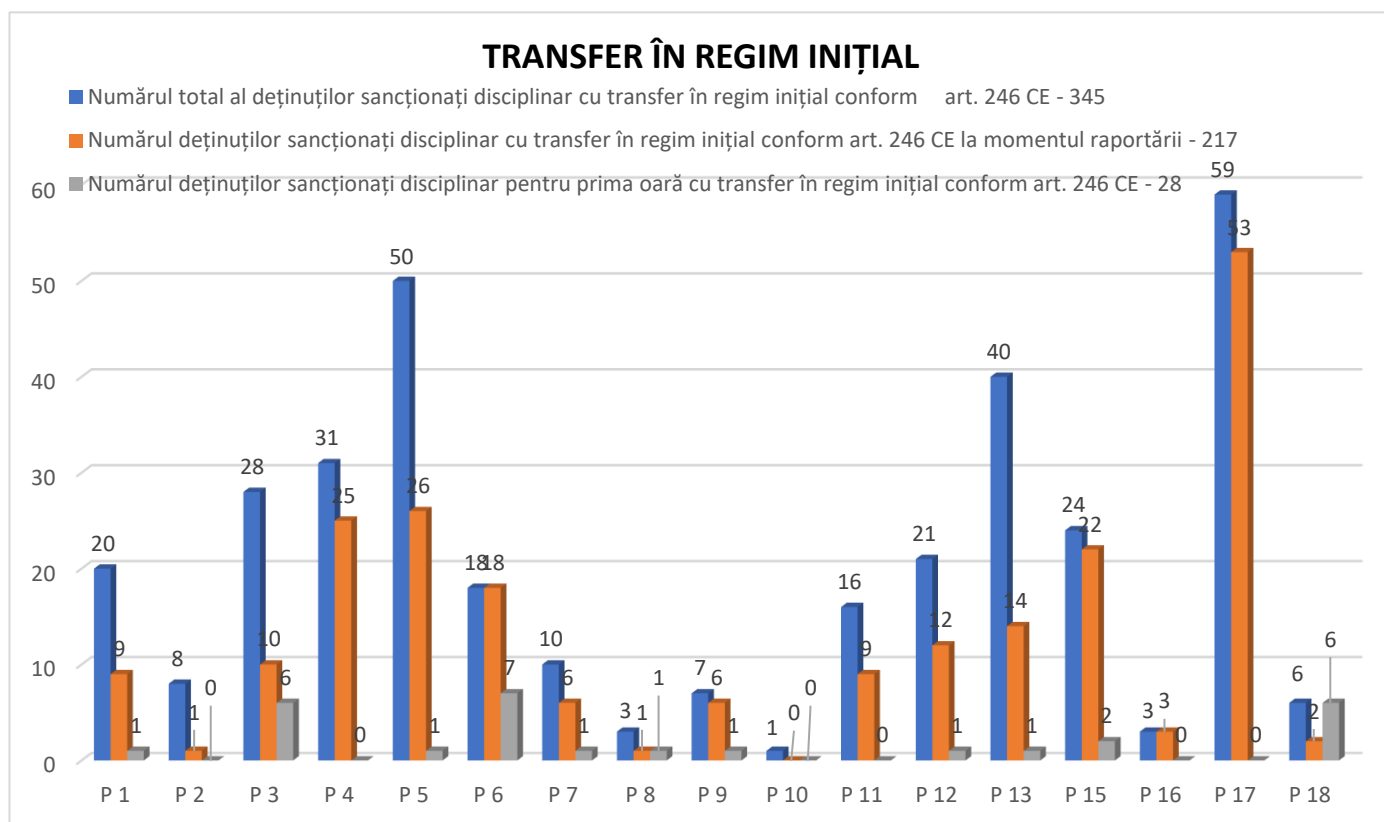
Pe parcursul anului, **852 deținuți** au beneficiat de asigurarea securității personale conform prevederilor art. 206 din Codul de executare al Republicii Moldova.

Din cei **893** deținuți care au beneficiat de asigurarea securității personale, **186 deținuți** au solicitat asigurarea securității personale pentru prima oară, ceea ce constituie **20,8%**. Astfel, **79,2%** din numărul total de deținuți care au beneficiat de asigurarea securității personale au solicitat repetat asigurarea securității personale sau au solicitat anterior asigurarea securității personale.

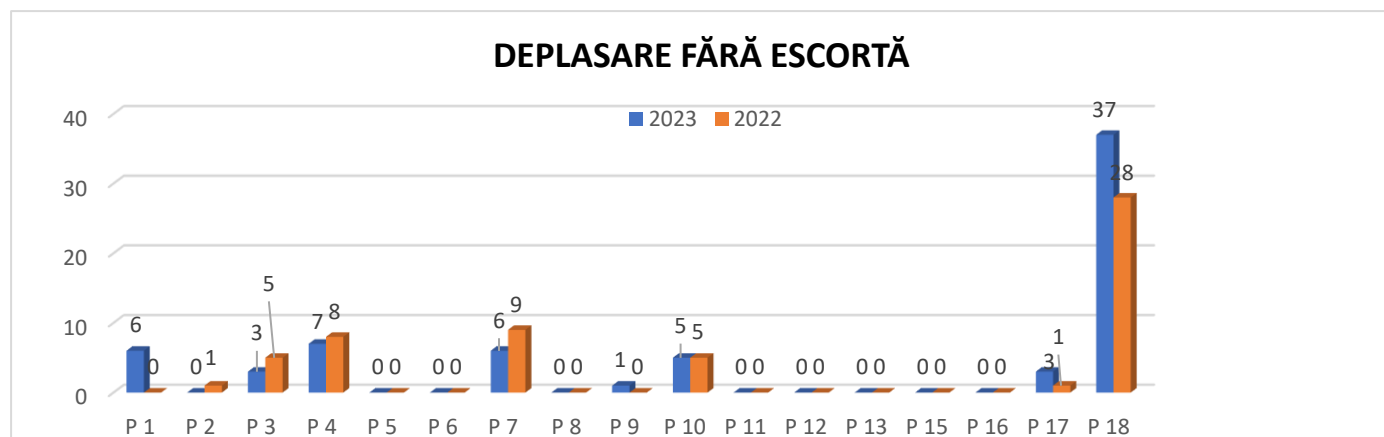
În 2023, au fost sancționați disciplinar cu transfer în regim inițial conform prevederilor art. 246 din Codul de executare al Republicii Moldova **345 deținuți**.

La 31.12.2024, **217 deținuți** erau sancționați disciplinar cu transfer în regim inițial conform prevederilor art. 246 din Codul de executare al Republicii Moldova.

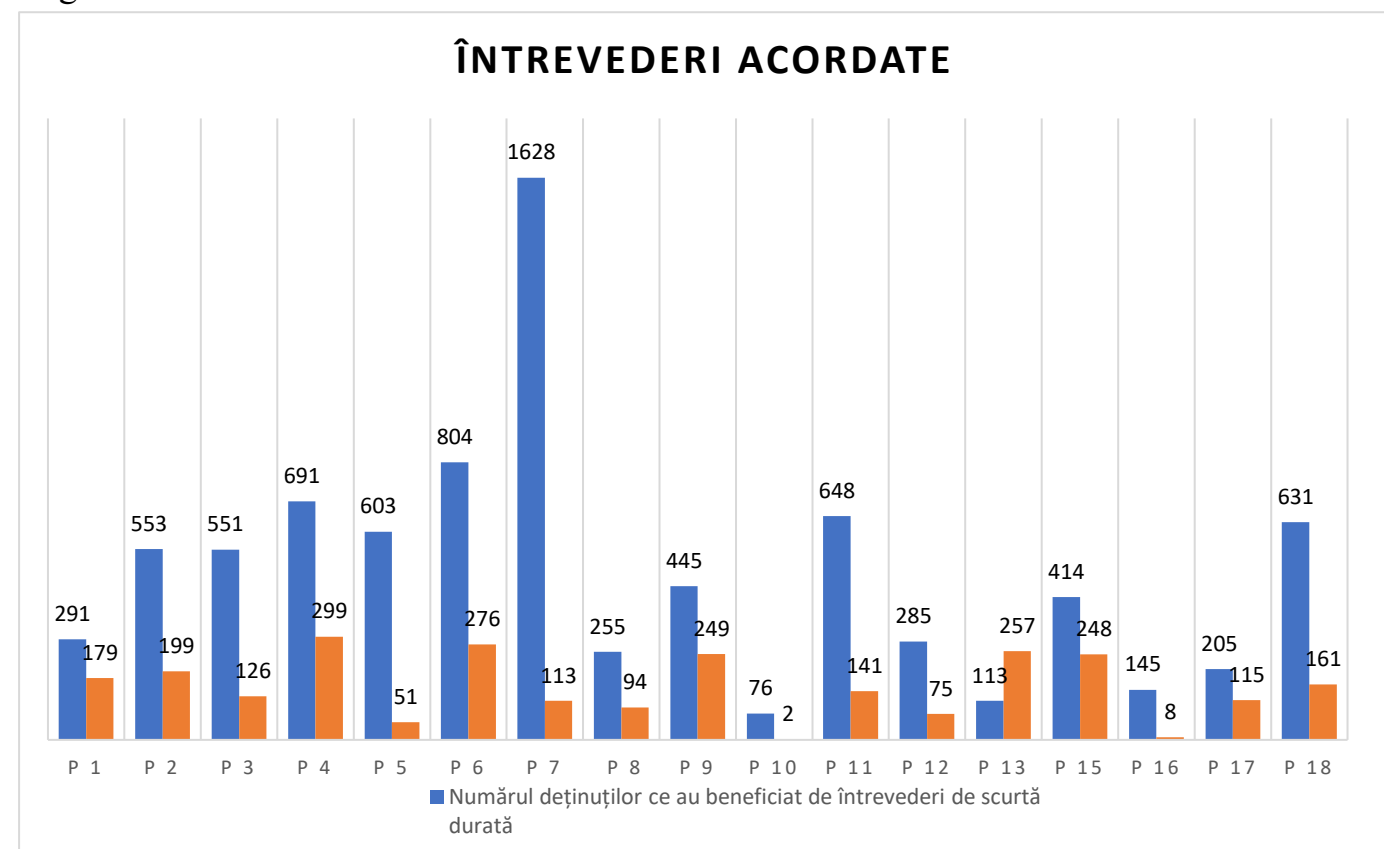

Din cei **217** deținuți care au fost sancționați disciplinar cu transfer în regim inițial conform prevederilor art. 246 din Codul de executare al Republicii Moldova, **28** de deținuți au fost sancționați disciplinar cu transfer în regim inițial pentru prima oară, ceea ce constituie **12,9%**. Astfel, **87,1%** din numărul total de deținuți care **au fost sancționați** disciplinar cu transfer în regim inițial conform prevederilor art. 246 din Codul de executare al Republicii Moldova, au fost sancționați disciplinar anterior, iar sancțiunea respectivă este activă în continuare.

Pe parcursul anului, **68** deținuți au beneficiat de dreptul de deplasare fără escortă, **în creștere** cu **19,2%** față de 2022.

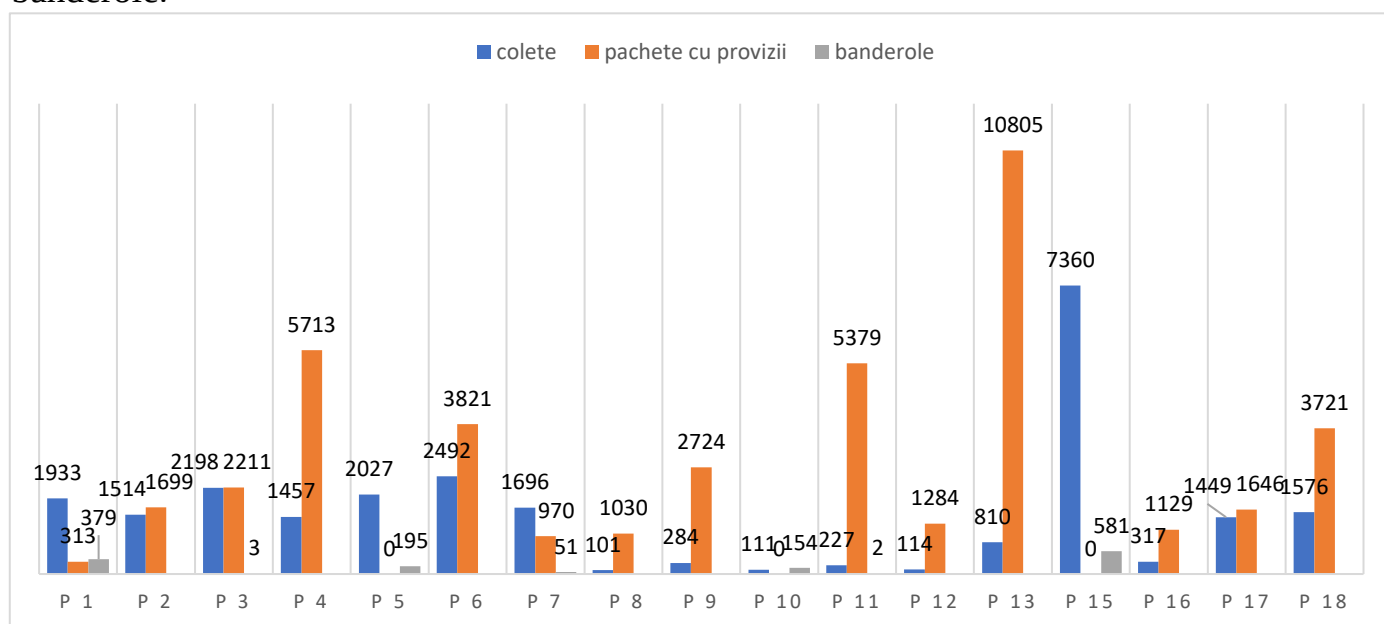

În anul 2023, au fost acordate **8338** întreveneri de scurtă durată și **2593** întreveneri de lungă durată.

Comparativ cu anul 2022, numărul deținuților ce au beneficiat de **întreveneri de scurtă durată s-a majorat** cu **16, %**, iar numărul deținuților ce au beneficiat de **întreveneri de lungă durată s-a majorat** cu **18,5 %**.

Pe perioada anului au fost transmise **25666** colete, **42445** pachete cu provizii și **1365** banderole.

Comparativ cu 2022 atestăm:

- o descreștere cu **21,4%** a deținuților ce au beneficiat de colete;
- o descreștere cu **10,4%**, a deținuților ce au beneficiat de pachete cu provizii;
- o creștere cu **22%** a deținuților ce au beneficiat de banderole.

În cursul anului, în instituțiile penitenciare au fost înregistrate **267** de fapte ilicite (*tentative de a introduce obiecte/substanțe interzise în penitenciar, nesupunerea cerințelor legale etc.*) dintre care:

- 76 / 15** ilegalități documentate penal/contravențional;
- 176** ilegalități aflate în gestiunea altor instanțe.

Numărul faptelor ilicite înregistrate în instituțiile penitenciare **s-a majorat** cu **3,8%**, în comparație cu anul **2022**.

3. Reintegrarea, educația, asistența psihologică și asistența socială

Reintegrarea socială reprezintă una dintre misiunile prioritare ale SAP, astfel, serviciile ce sunt prestate de către specialiștii pentru reintegrare, educatori, psihologi și asistenți sociali în instituțiile penitenciare sunt orientate spre asigurarea procesului de resocializare a persoanelor private de libertate, respectării drepturilor deținuților cu scopul fundamental al reintegrării sociale prin organizarea și desfășurarea activităților de reintegrare, oferirea

ajutorului calificat persoanelor private de libertate în vederea reducerii riscului comiterii de noi infracțiuni, și pregătirea pentru liberare.

Referindu-ne la procesul de instruire gimnazială/liceală, în perioada raportată, menționăm deținuții minori înmatriculați în anul de învățământ 2023-2024, cât și condamnații maturi implicați în procesul de instruire liceală, au frecventat orele după cum urmează:

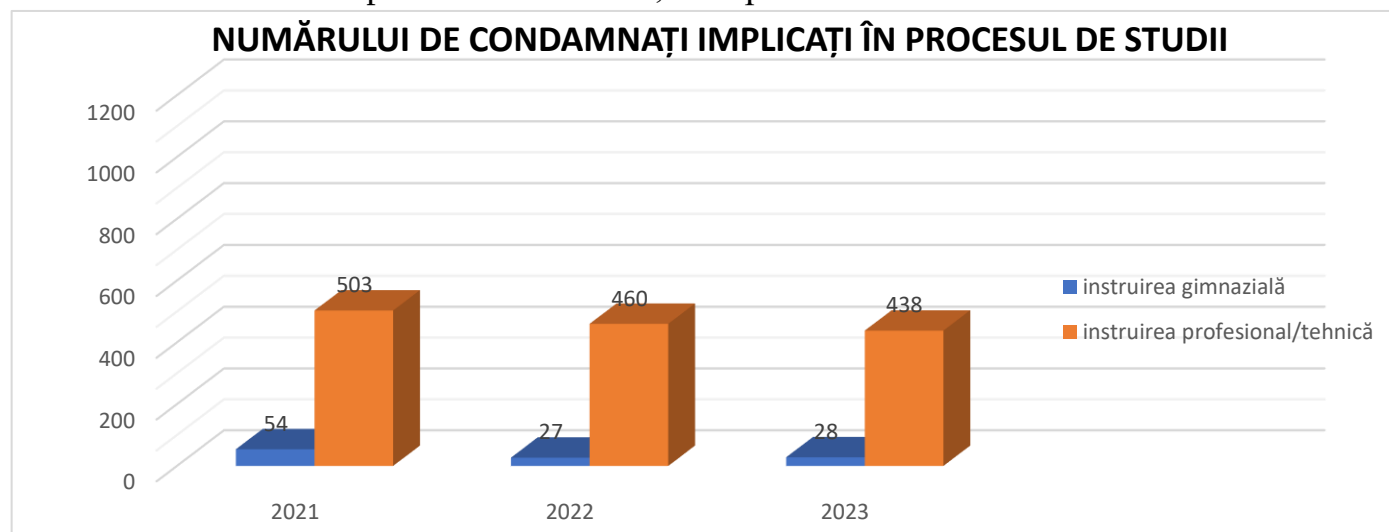
Instituția penitenciară		P-4	P-7	P-10	P-11	P-13	P-15	P-17	Total deținuți
Instituția de învățământ		Liceul Teoretic nr.2, Seral Chișinău	Liceul Teoretic nr.2, Seral Chișinău	Liceul „Nicolae Bălcescu” com. Ciorescu	Liceul Teoretic moldo-rus nr.10	Gimnaziul „Dumitru Matcovschi” mun. Chișinău	Liceul Teoretic nr.2, Seral Chișinău	Liceul Teoretic nr.2, Seral Chișinău	
Beneficiari de instruire gimnazială/ liceală	Adulți	1	1			2	1	3	8
	Minori			19	1				20
	Total								28

Formarea profesională a persoanelor condamnate se realizează, în funcție de recomandările din planul individual de resocializare, opțiunile și aptitudinile lor, prin programe de inițiere, calificare și specializare, stabilite de instituția de învățământ profesional-tehnic secundar.

În instituțiile penitenciare, învățământul profesional tehnic s-a desfășurat prin intermediul cursurilor de învățământ cu elemente duale și a celor de scurtă durată.

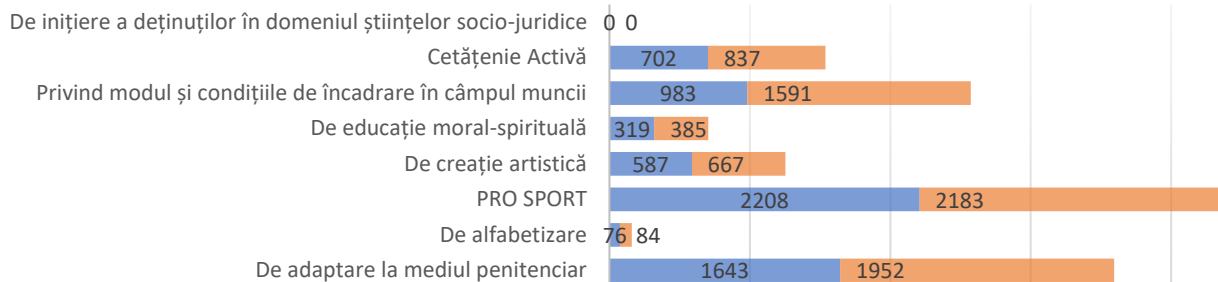
Prin urmare, în anul de studii 2022-2023, la instruirea profesional-tehnică au fost înmatriculate **438** persoane (293 – *scurtă durată*/ 145 - *dual*) la **16** meserii și absolvente **378** persoane, iar pentru anul de studii 2023-2024 au fost înmatriculate **219** persoane la **11** meserii (189 – *scurtă durată*/ 30 - *dual*).

Prin urmare, observăm o **creștere** a numărului de condamnați implicați în procesul de studii la instruirea gimnazială/liceală și o **descreștere** a numărului de condamnați în procesul de studii la instruirea profesional-tehnică, comparând numărul acestora cu anului 2022.

Pentru satisfacerea nevoilor și riscurilor identificate ce vizează domeniul educativ, condamnații sunt incluși în **8** programe disponibile.

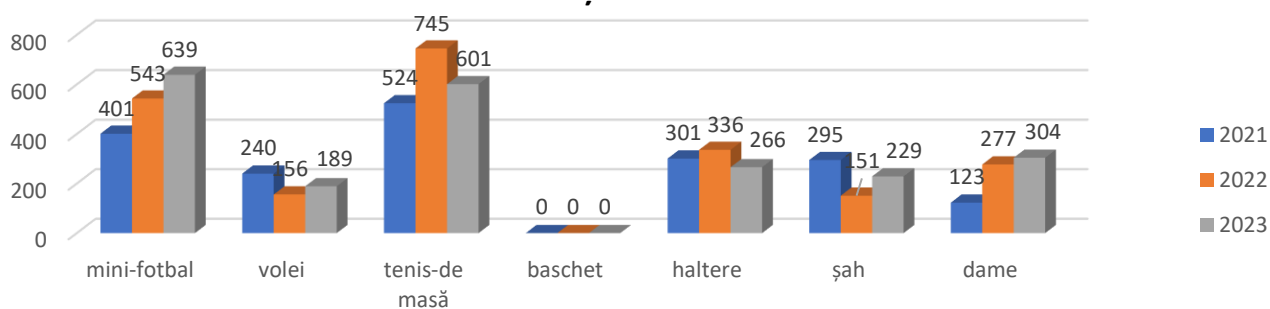
PARTICIPAREA ÎN PROGRAME EDUCAȚIONALE

Implicarea în „Programe de terapie socială cu condamnați implicați în activități sportive” este benevolă și se efectuează în baza listei nominale a participanților întocmite de persoana responsabilă de desfășurarea programului la diverse probe sportive.

În procesul de educație fizică și sport în penitenciare au fost create grupuri de deținuți care au practicat diferite probe sportive, după cum este prezentat în diagramă.

ACTIVITĂȚI SPORTIVE

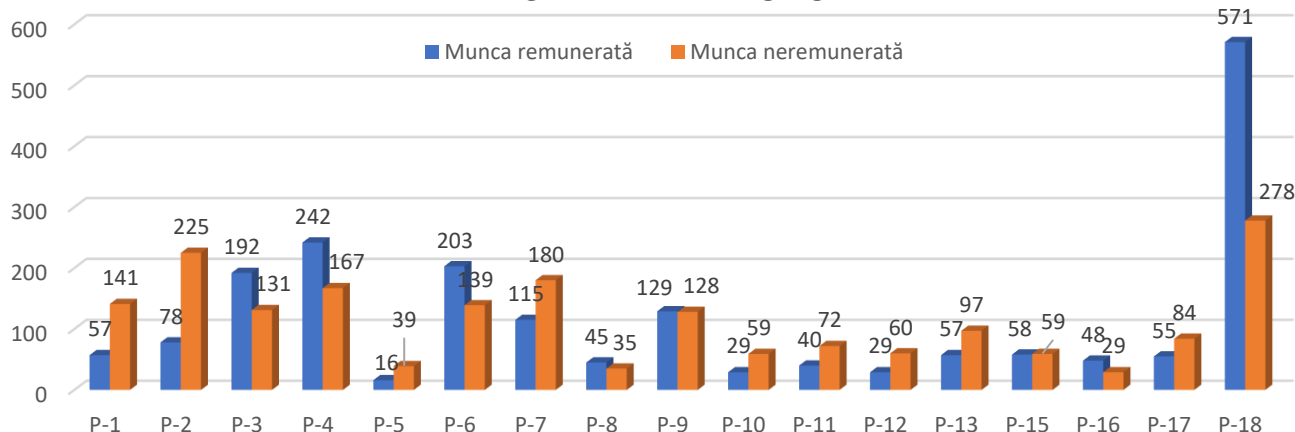
Pe parcursul anului au fost organizate **169** competiții cu participarea deținuților.

Prin urmare, reieșind din cele menționate conchidem că numărul competițiilor sportive a crescut comparativ cu anului trecut.

Implicarea în muncă a condamnaților - în acest context a fost elaborat ”Programul informativ privind modul și condițiile de încadrare în câmpul muncii a persoanelor private de libertate”.

Ca rezultat și în dependență de disponibilitatea locurilor de muncă avem următoarele rezultate:

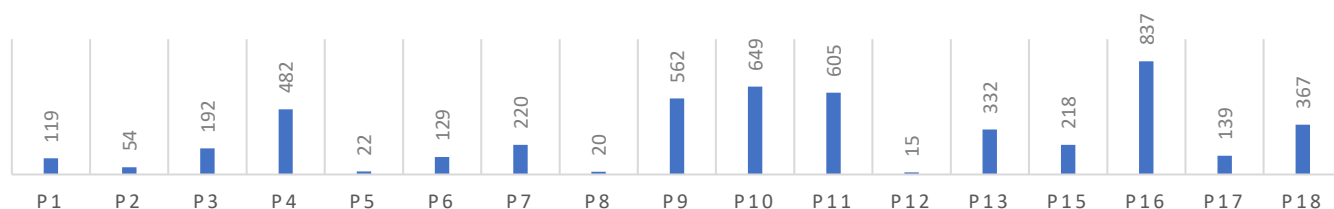
ÎNCADRARE LA MUNCĂ

Culte religioase și asociațiile obștești joacă un rol semnificativ în procesul de reintegrare a persoanelor private de libertate. Ele contribuie la acest proces prin implicarea deținuților în diverse activități spirituale, cum ar fi cursuri biblice, rugăciuni și consiliere individuală sau de grup. În plus, aceste organizații aduc o îmbunătățire semnificativă în viața deținuților prin donații de articole de igienă, îmbrăcăminte, încălțăminte, produse alimentare, precum și prin furnizarea de literatură biblică, cărți și publicații necesare. Pe parcursul anului 2023, în cadrul activităților și programelor desfășurate de către entitățile sus menționate, au fost incluși **4962 deținuți**, un număr mai mare comparativ cu anul 2022 (2433).

Implicarea reprezentanților societății civile favorizează considerabil parcurgerea procesului de reeducare a comportamentului condamnatului prin implicarea acestora în activități socio-educative, de instruire, moral-spirituale, de dezvoltare a abilităților sociale.

NUMĂRUL DEȚINUȚILOR INCLUȘI ÎN ACTIVITĂȚI ȘI PROGRAME DESFĂȘURATE DIN EXTERN

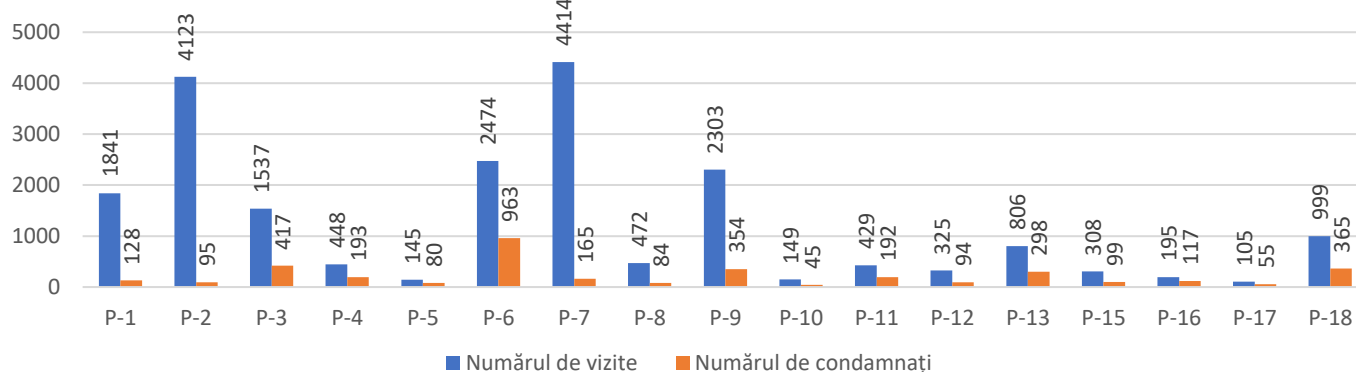
În cadrul sistemului administrației penitenciare sunt organizate și desfășurate diverse activități și ore informative în conformitate cu planul de activități aprobat de către fiecare instituție separată.

	2023		2022	
	Activități	Participanți	Activități	Participanți
Activități pe diverse tematici	419	4679	380	3325
Ore informative pe diverse tematici	359	3963	333	2858
Total	778	8642	713	6183

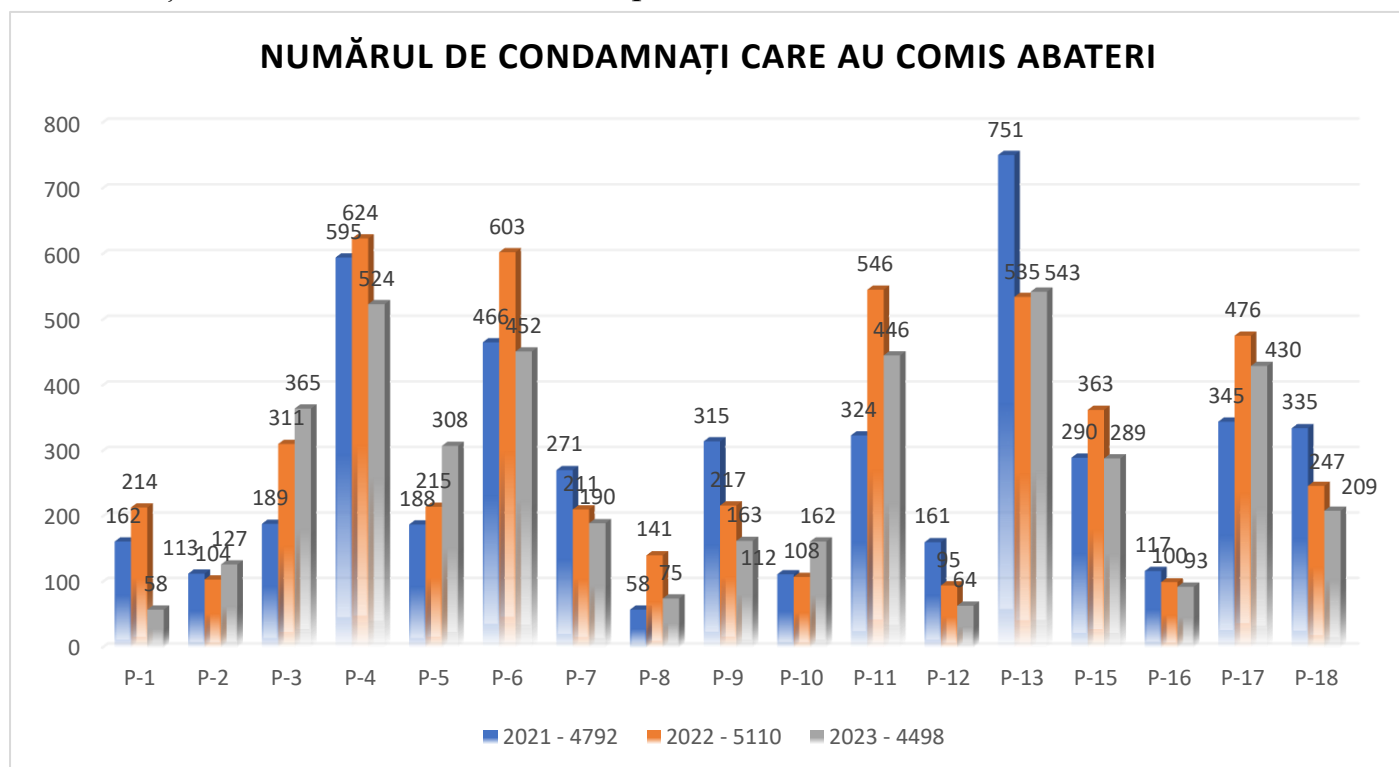
În cadrul procesului de reeducare a deținuților, autoeducarea prin lectură individuală și accesul la biblioteca penitenciarului reprezintă o activitate semnificativă. Aproximativ 9015 de cărți au fost adăugate la fondul de carte al bibliotecilor în perioada raportată, susținând astfel dezvoltarea intelectuală și culturală a deținuților.

Pe parcursul perioadei raportate bibliotecile din cadrul penitenciarelor au fost frecventate de **3744** condamnați, fiind înregistrate **21073** vizite.

ACTIVITATEA BIBLIOTECII

Cu referire la numărul de sancțiuni disciplinare aplicate condamnaților, constatăm o **scădere** comparativ cu anul trecut, în același timp, se află **în scădere** și numărul condamnaților care au comis abateri disciplinare.

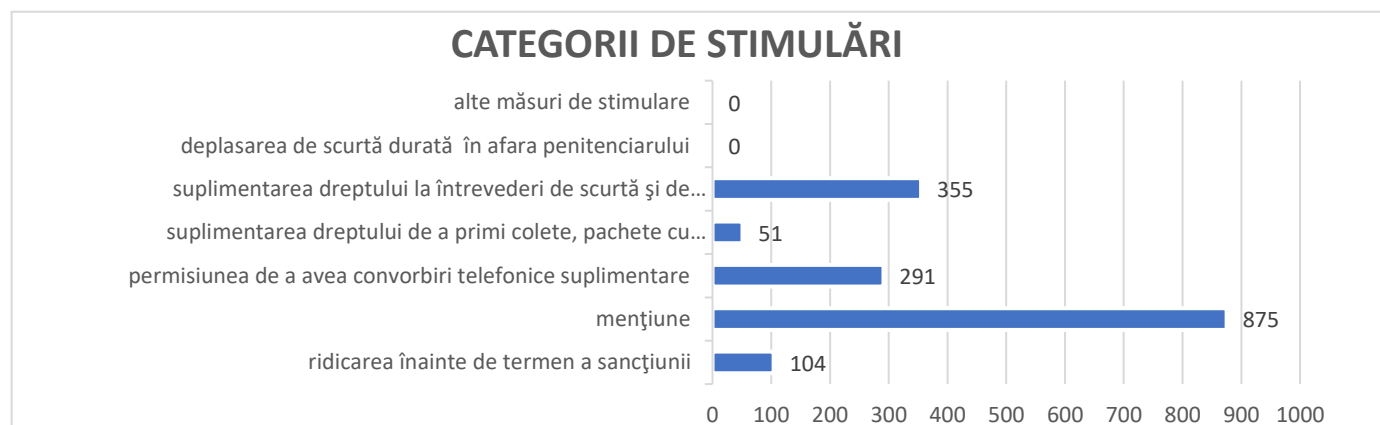
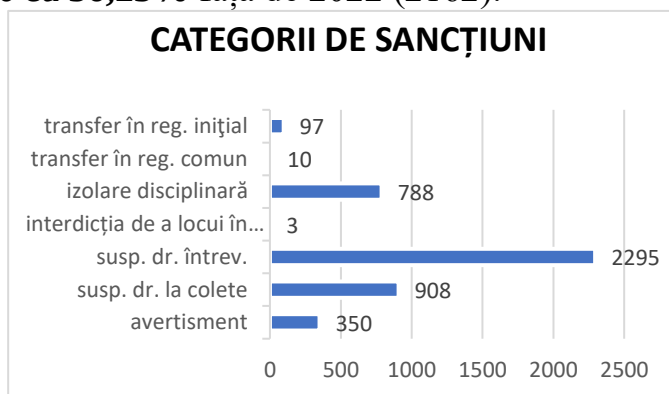
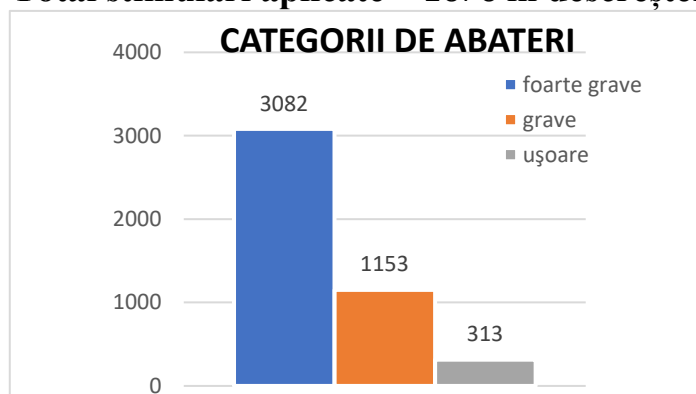

Total sancțiuni aplicate – 4498 în scădere cu 13,61% față de 2022 (5110).

Numărul de condamnați care au comis abateri – 2369, în scădere cu aproximativ 6,42% față de 2022 (2521).

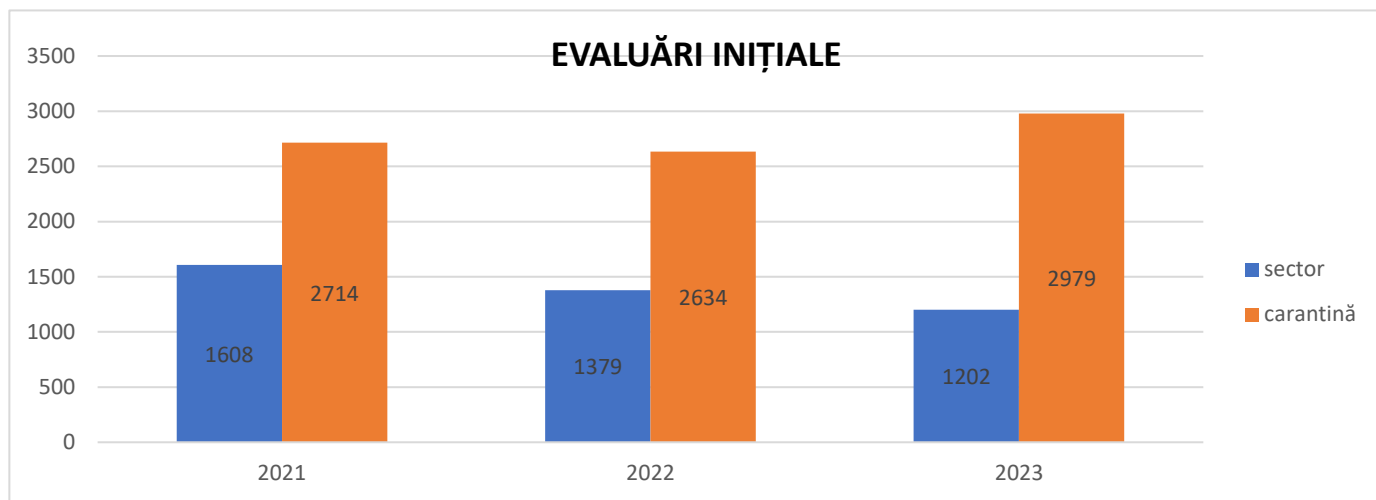
Abateri nesancționate – 293 în creștere cu 4,44% față de 2022 (280),

Total stimulări aplicate – 1676 în descreștere cu 36,23% față de 2022 (2162).

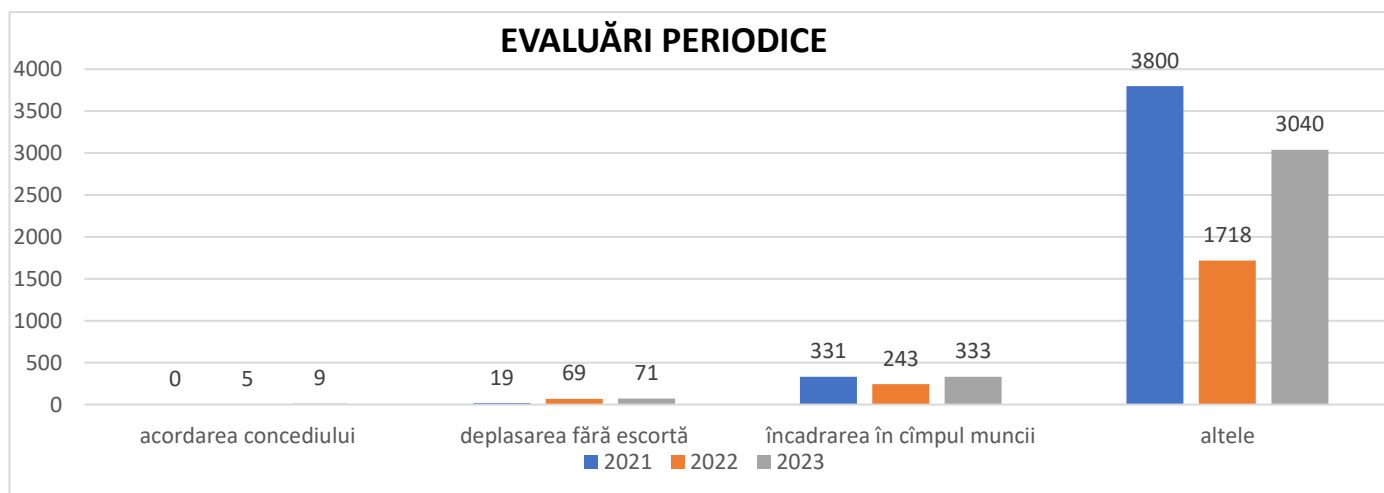

Activitatea psihologilor în cadrul Sistemului administrației penitenciare

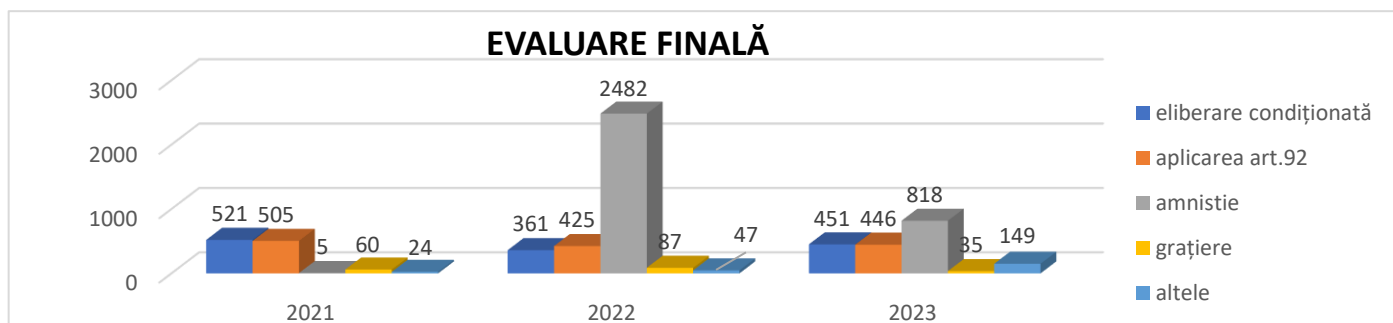
Evaluarea psihologică inițială ajută psihologul în elaborarea recomandărilor și a planificării traseului execuțional, în funcție de nevoile, riscurile, abilitățile și deprinderile identificate. Pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate **4181** de evaluări inițiale, în creștere cu **4%** față de anul 2022 (**4013**).

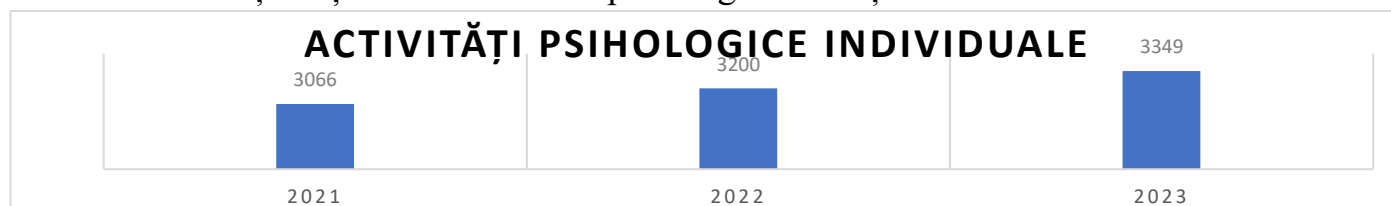
Evaluarea psihologică continuă permite reinvestigarea nevoilor și riscurilor fiecărei persoane custodiata, pe traseul executării pedepsei privative de libertate. În anul 2023, au fost înregistrate **3453** de evaluări periodice, observându-se **o creștere cu 41%** a numărului de evaluări continue, comparativ cu perioada similară a anului precedent. Această creștere a fost determinată de numărul evaluărilor periodice care au fost reduse ca importanță pentru anul 2022 (deoarece prioritar a fost pus accentul pe evaluările necesare pentru aplicarea amnistiei).

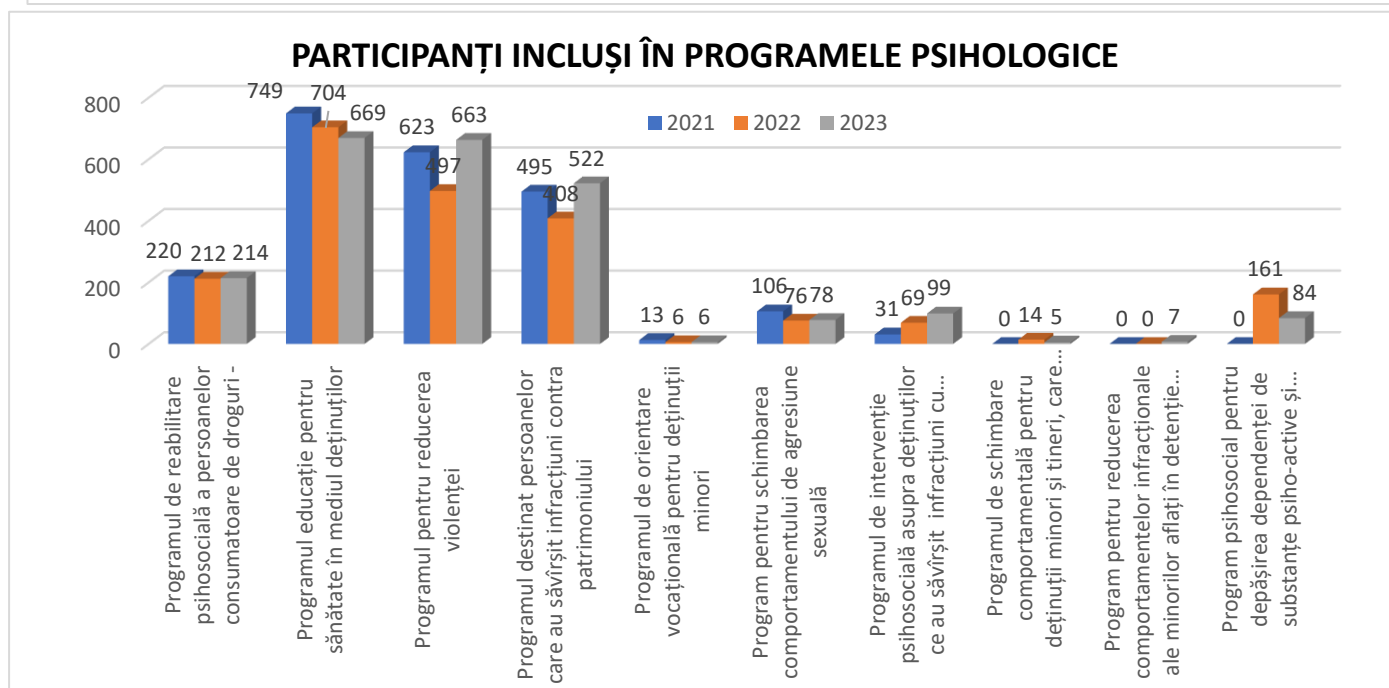
Evaluarea finală a persoanelor private de libertate permite identificarea progreselor/regreselor înregistrate de persoanele custodiate în plan atitudinal și comportamental în timpul executării pedepsei, reprezentând drept un ultim demers de specialitate realizat înainte ca persoana privată de libertate să fie examinată pentru liberare condiționată înainte de termen. Pe parcursul anului 2024 au fost efectuate **1899** de evaluări finale, iar în perioada anului 2022, au fost înregistrate **3402** evaluări finale. Reieșind din evaluare comparativă a datelor statistice, se observă **o scădere** semnificativă cu **44%** a numărului de evaluări finale din anul 2023 comparativ cu anul 2022.

Intervenția psihologică pe parcursul anului 2023 au fost desfășurate **3349** de consilieri individuale cu deținuții, comparativ cu anul 2022 – **3200** consilieri și în anul 2021 – **3066 de consilieri**. Conform datelor statistice prezentate, se observă o **creștere** nesemnificativă cu **2 %** a numărului ședințelor de consiliere psihologică desfășurate.

Intervenția psihologică de grup reprezintă o componentă a demersului psihologic, ca și cea individuală, care spre deosebire de aceasta permite observarea comportamentului interpersonal direct în situație, unde realitatea socială a individului poate fi mai bine înțeleasă. Astfel, pentru multe persoane din custodie, grupul poate reface o situație importantă și poate produce retrăirea tensiunilor și a conflictelor anterioare. În acest mod, reliefându-se eficiența programelor de asistență psihologică, fiind înregistrate în coșul de programe în număr de **15** programe în anul 2023.

Făcând o analiză comparativă cu anul precedent, se înregistrează **o ușoară creștere cu 15%** a numărului total de participanți incluși la programe, și anume, pe parcursul anului 2022 au fost incluși **2147** de persoane, iar pe perioada anului 2023, au fost incluși **2538** de participanți (*inclusiv 191 de participanți din cadrul programelor pilotate*). Făcând o divizare pe numărul total al ședințelor de programe, obținem – **2406 ședințe** pentru anul 2023, iar în 2022 – **2039 ședințe**, înregistrând-se astfel **o creștere cu 15%** a numărului ședințelor din cadrul programelor psihosociale. Rata participării deținuților la programe și numărul de ședințe desfășurate a crescut datorită pilotării și aprobării de noi programe psihosociale adaptate nevoilor deținuților, dar și motivației persoanelor private de libertate.

Comunitatea Terapeutică din cadrul Penitenciarului nr. 9-Pruncul, activează începând cu 30.07.2018, scopul acesteia fiind susținerea participării rezidentului în procesul de recuperare și însușire a unui mod corect de viață, schimbarea comportamentală, dezvoltarea și formarea de noi abilități și responsabilități sociale.

La moment, în sectorul destinat Comunității Terapeutice sunt 13 rezidenți, fiind selectați ca urmare a deciziei echipei multidisciplinare, pe parcursul funcționării comunității.

În 2023, echipa multidisciplinară s-a întrunit în 12 ședințe, unde au fost abordate mai multe subiecte, selecția rezidenților, extinderea CT, dezvoltarea programului de post-reabilitare. De asemenea au fost examinate **48** persoane private de libertate pentru posibilitate includerii în programul de reabilitare, **22** au fost acceptați și **20** au fost incluși în programul de reabilitare.

La data de 09.10.2023 **a fost creat serviciul terapeutic** al secției reintegrare socială în componența șefului serviciului terapeutic și a unui ofițer principal (psiholog).

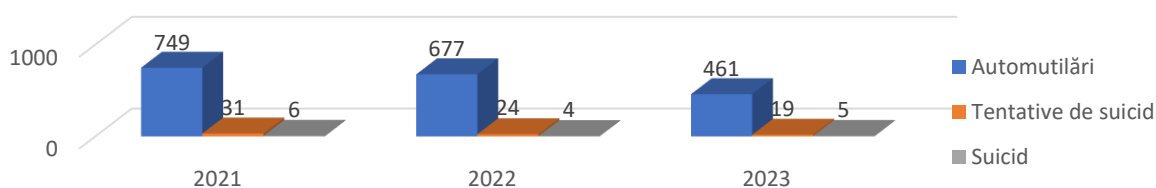
Cu referire la dinamica rezidenților în perioada 2018-2023, se atestă următoarele:

Anul							
	2018	2019	2020	2021	2022	31.12.2023	Total
Rezidenți							
Incluși	10	15	7	12	14	20	78
Excluși	0	1	1	3	5	4	14
Abandon	0	1	1	4	5	5	16
Eliberați	0	8	8	8	2	8	35
Prezent							13

Diminuarea fenomenului suicidal în mediul deținuților pentru reducerea acțiunilor de automutilare și tentativelor de suicid în rândurile deținuților reprezintă o prioritate.

Pe perioada anului 2023, au fost înregistrate **461 de automutilări** asistate de către psiholog, comparativ cu **677 de cazuri în 2022**. Din cele menționate mai sus se observă o descreștere semnificativă a numărului de automutilări asistate, cu **32%**. Remarcăm că, numărul tentativelor de suicid înregistrează **o descreștere cu 5 cazuri (25%)**, comparativ cu anul 2022. Printre cauzele care au stat la baza provocării acțiunii, în mare parte au un caracter manipulator (solicită anumite beneficii, transfer în alte instituții sau celule și condițiile de detenție/rația alimentară precară).

AUTOMUTILĂRI, TENTATIVE, SUICID

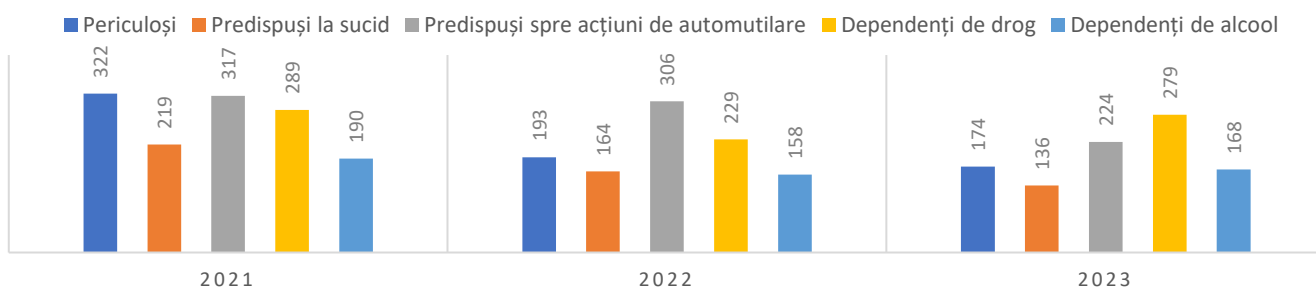

Identificarea deținuților care prezintă risc sporit de pericolozitate, vulnerabilitate, sau dependență, luarea la evidență și includerea în „grupul de risc” a acestora.

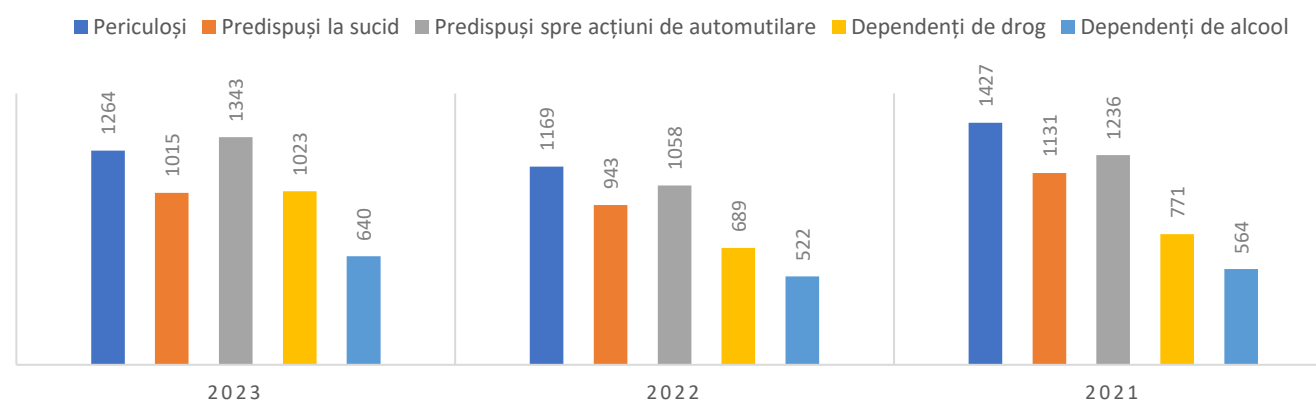
Pe parcursul anului, psihologii au inclus în grupul risc – **795** de deținuți, **în ușoară creștere** procentuală de aproximativ **13%**, față de 2022, când au fost incluși **691** de deținuți.

Totodată, menționăm că din numărul total de deținuți aflați în detenție, la sfârșitul anului **3074** de deținuți unici erau incluși în grupul de risc, mai mulți decât în 2022 când erau **2279** de deținuți incluși.

PERSOANE INCLUSE ÎN GRUPUL DE RISC

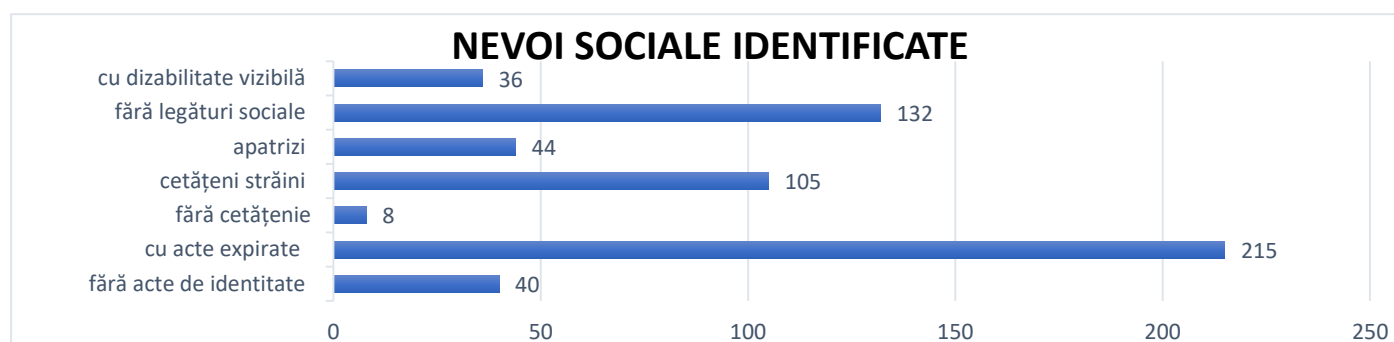
DEȚINUȚI ÎN GRUPUL DE RISC

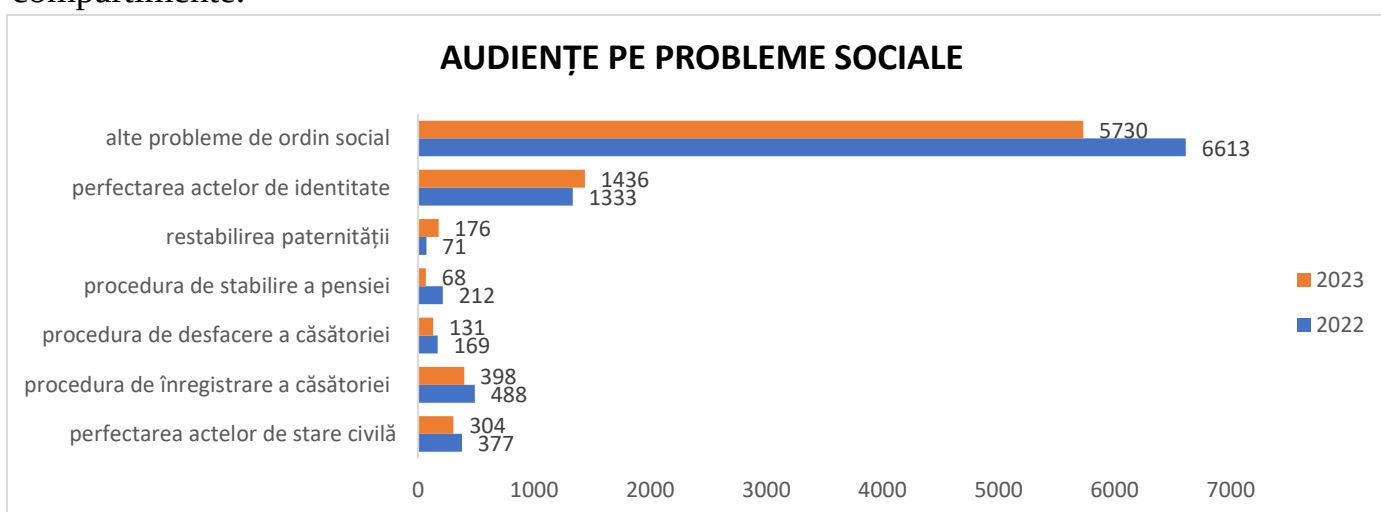
Activitatea asistenților sociali

Evaluarea socială, în anul 2023, **4505 deținuți** au fost evaluați inițial, comparativ cu anul 2022 - de evaluare inițială au beneficiat **4802 deținuți**, iar în 2021 - de evaluare inițială au beneficiat **4227 deținuți**.

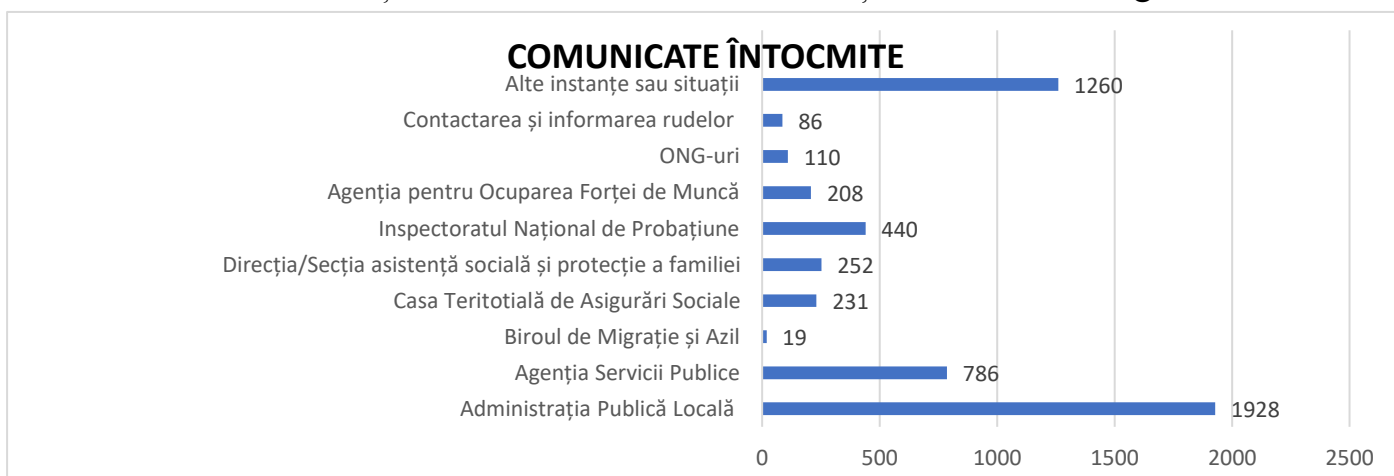
Activități derulate cu condamnații la etapa executării pedepsei privative de libertate:

Cea mai **importantă și eficientă metodă** de identificare a nevoilor sociale și de acordare a suportului social, este primirea în audiență a deținuților de către ofițerii asistenți sociali. Astfel, în perioada anului 2023 au fost primiți în audiență **8233 deținuți** pe diverse probleme de ordin social și a fost acordată asistență specializată deținuților pe următoarele compartimente:

La fel, au fost întocmite și înaintate comunicate în instanțele indicate în diagramă.

Pentru realizarea obiectivelor comune, consilierii de probatiune realizează în comun cu asistenții sociali orele **Programului de pregătire pentru liberare** și participă în cadrul sedințelor Comisiei penitenciare.

Activitățile cu condamnații la etapa pregătirii pentru eliberare din detenție.

Pe parcursul anului, la **Programul de pregătire pentru liberare a deținuților** conform sfârșitului de termen, au participat – **323 deținuți**, iar la pregătirea pentru liberarea condiționată înainte de termen – **916 deținuți**.

Față de aceste programe este manifestat un interes deosebit din partea deținuților, ele fiind obligatoriu consemnate în Planul individual de resocializare pentru fiecare condamnat.

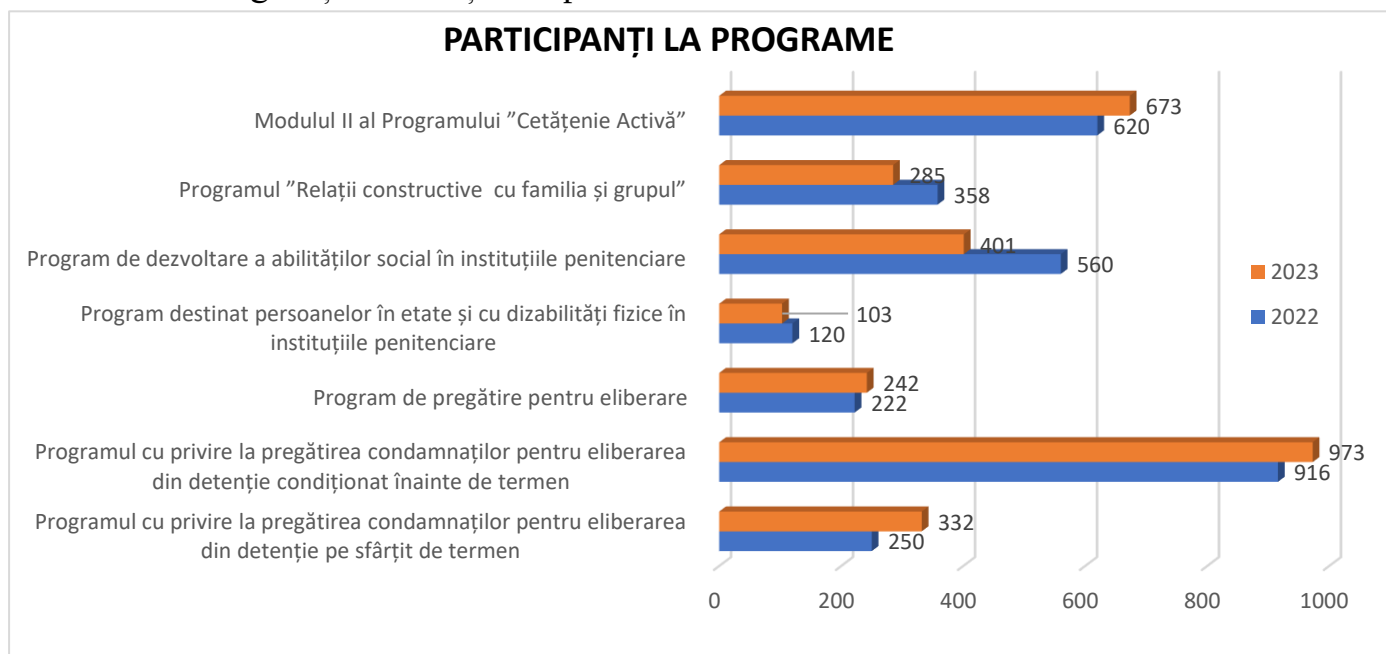
În 2023, la **Programul de dezvoltarea a abilităților sociale în instituțiile penitenciare**, au fost incluși **560 deținuți**. Acesta are drept scop dezvoltarea abilităților prosoziale ale persoanelor private de libertate prin crearea și sporirea abilităților de comunicare asertivă, capacităților empatice, abilităților de relaționare și gestionarea situațiilor conflictuale, abilităților de a rezolva probleme, etc., pentru o reușită incluziune socială ulterioară după eliberare, în instituțiile penitenciare.

Programul psiho-social destinat persoanelor în etate și cu dizabilități fizice în instituțiile penitenciare, se desfășoară în fiecare penitenciar unde se dețin condamnați conform criteriilor de includere în program, cu un număr total de **120 participanți**.

În programul **Relații constructive cu familia și grupul**, care are drept grup-țintă deținuții ce urmează să înregistreze o căsătorie, care au decis să întemeieze o familie sau care au relații familiale stabile, au participat **358 condamnați**.

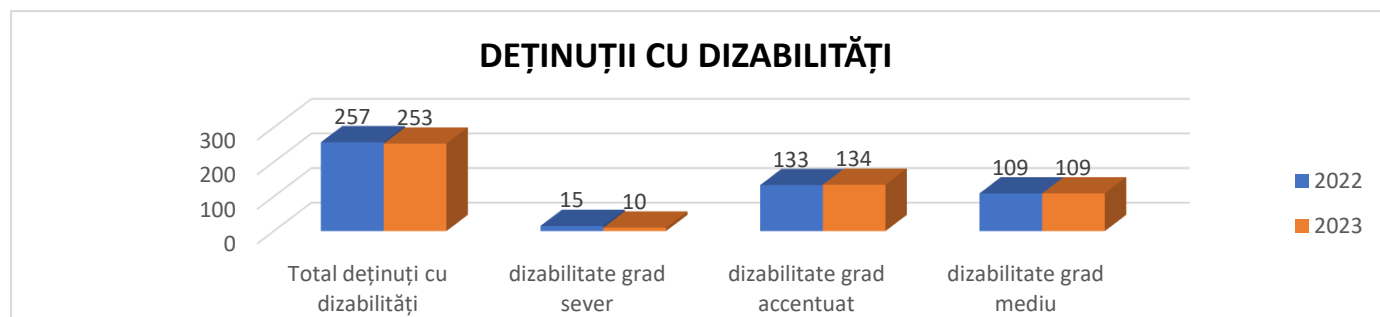
A fost desfășurat programului informativ **Cetățenia Activă**, care cuprinde 3 module. Se implementează **Programul de pregătire pentru liberare**, unde sunt incluși deținuți din ultimul an de executare a pedepselor. În perioada anului au fost implicați - **222 deținuți**. Menționăm că, de către asistenții sociali sunt desfășurate diverse activități precum: ore informative și ședințe de terapie socială desfășurate în număr total de **2562 ore/ședințe** cu implicarea a **3119 deținuți**.

Tendința de implicare și participare în cadrul programelor psiho-sociale este în creștere. Acest fapt constituie un rezultat al sporirii motivației deținuților prin prisma modificărilor legislației execuțional-penale.

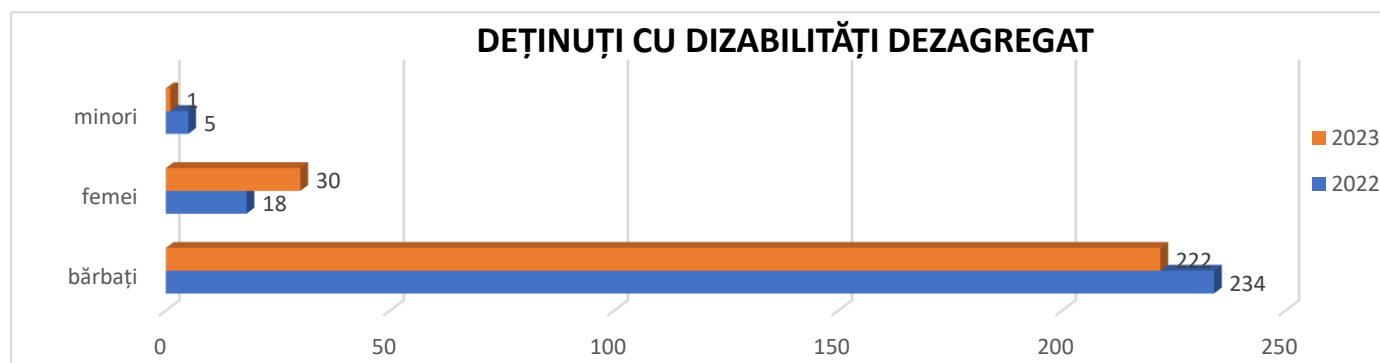

Asistența socială acordată deținuților cu dizabilități. În cadrul instituțiilor penitenciare sunt create condiții adecvate pentru accesibilitatea fizică și informațională a persoanelor sus menționate, prin repartizarea acestei categorii de beneficiari la etajul I al blocurilor locative, în apropierea spațiilor sanitare și a secțiilor medicale. Este asigurată stabilirea/restabilirea și achitarea pensiei pentru limita de vârstă/dizabilitate care, în urma depunerii la CTAS a setului necesar de acte, în raza teritorială în care este dislocat

penitenciarul, aceasta este transferată pe conturile de peculiu ale deținuților. Astfel, la moment, în sistemul penitenciar **94 deținuți** beneficiază de pensii, dintre care **44 deținuți** primesc pensie pentru dizabilitate, iar **50** pentru limită de vârstă. Concomitent, comunicăm că la 31 decembrie 2023, în instituțiile penitenciare din țară se dețineau - **253 persoane** cu dizabilități, după cum este prezentat mai jos.

La 31 decembrie 2023 în instituțiile penitenciare se dețin **29** persoane private de libertate cu dizabilitate locomotorii, iar pe parcursul anului, în instituțiile penitenciare au parvenit **36** de condamnați cu dizabilitate vizibilă. În instituțiile penitenciare au fost create funcții de asistent personal (din rândul condamnaților), salariul de bază fiind un spor de compensare conform HG nr. 152/2004 „cu privire cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile”. Pe parcursul anului, pentru **159 condamnați** au fost perfectate actele cu privire la expertizarea/reexpertizarea în cadrul comisiei ”Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă”.

Activitatea desfășurată în penitenciare cu femeile gravide și mamele care îngrijesc copii în vârstă de până la 3 ani.

Pentru femeile gravide și mamele cu copii sub 3 ani, precum și pentru promovarea creșterii și dezvoltării normale a copiilor, sunt create sectoare specializate denumite "Casa mamei și a copilului" în Penitenciarul nr.7-Rusca și Penitenciarul nr.16-Pruncul. În sectorul „Casa mamei și a copilului” din Penitenciarul nr.16-Pruncul, s-au deținut **4 mame** cu **4 copii** (**3 fete, 1 băiat**) și o **deținută gravidă**. Totodată, în perioada trimestrului IV, în Penitenciarul nr.7-Rusca a fost plasată o **mamă cu un copil (băiat)**. Se depun eforturi pentru identificarea și oferirea diferitelor posibilități de implicare a deținuților cu copii în activități culturale, educative și artistice, cu scopul de a întări relațiile dintre condamnate și copiii lor. De asemenea, se acordă mamelor cu copii agenți de dezinfectare, precum și produse de curățenie

și igienă, necesare pentru menținerea curățeniei în camerele lor, în bucătărie și în grupurile sanitare.

4. Organizarea muncii deținuților

În mediu la nivelul SAP, la munci neremunerate de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de deținere, participă zilnic un număr de **550 deținuți**.

Urmare a evaluării disponibilității SAP de angajare în câmpul muncii remunerate, la data de 01.01.2024 au fost identificați **3780 deținuți apti de muncă**. Drept rezultat, în 2023 au fost create **1336 locuri de muncă** remunerată, dintre care **657 la deservirea gospodărească** a instituțiilor penitenciare și **679 locuri de muncă** la agenți economici. Astfel, în mediu, implicare zilnică a deținuților la munci remunerate a constituit **1018 de deținuți** (perioada similară a anului precedent - 1116). Prin urmare **rata de implicare a condamnaților la munci remunerate pentru anul 2023 constituie 27% din numărul deținuților apti de muncă**.

Pentru crearea locurilor de muncă au fost aprobate **57 de contracte de prestări servicii** de oferire a forței de muncă din rândul persoanelor deținute cu diferite persoane fizice și/sau juridice (perioada similară a anului precedent - 52) și **29 contracte de locațiune/comodat** (perioada similară a anului precedent - 25).

Coordonarea activității economico-financiare a întreprinderilor de stat, care activează pe lângă instituțiile penitenciare.

Pe parcursul anului 2023, au desfășurat activități economice și de producere, 4 întreprinderi de stat, după cum urmează:

Întreprinderea de Stat „Brănești” - specializată în domeniul extragerii pietrei de calcar, are înregistrată o mină pentru dobândirea pietrei de calcar pentru construcții, iar în procesul de producere al întreprinderii activează în mediu 20 de condamnați.

Întreprinderea de Stat „Russca” - specializată exclusiv în confecționarea hainelor, echipamentelor speciale, uniforme pentru personalul instituțiilor de forță și a accesoriilor acestora. La întreprindere activează în mediu 67 de deținuți din Penitenciarul nr. 7 - Rusca și 25 de condamnați din Penitenciarul nr.17 - Rezina.

Întreprinderea de Stat „a instituției OSC-29/6” Soroca – specializată în confecționarea articolelor din metal și prestări servicii de producere a volanelor pentru automobile. La întreprindere au activat în mediu 74 condamnați.

Întreprinderea de Stat „Casa de Comerț DIP” – specializată în prestarea serviciilor de comerț, principala sarcină este cea de asigurare cu mărfuri și produse de strictă necesitate în gheretele penitenciarelor din subordine pentru condamnați. Activitatea acesteia este una indispensabilă pentru sistemul penitenciar din motiv că prețurile mărfurilor sunt identice pentru fiecare penitenciar în parte.

5. Paza și escortarea deținuților

Direcția Pază Escortare și Comenduire a Administrației Naționale a Penitenciarelor în anul 2023 și-a concentrat activitatea în special pe îndeplinirea sarcinilor prevăzute în competențele funcționale ale direcției, inclusiv coordonarea și controlul activității de pază și escortare în instituțiile penitenciare.

Pe parcursul anului 2023 au fost desfășurate **17094** de **misiuni de escortare**, fiind escortate un total **de 55964** de persoane deținute în diverse instanțe și instituții medicale. În ceea ce privește crearea industriei penitenciare, circa **7906 de deținuți** au fost escortați pentru implicarea la munci în exteriorul penitenciarelor.

Cele mai evidențiate instituții la acest capitol sunt Penitenciarele nr.1-Taraclia, nr.2-Lipcani și nr.18-Brănești.

Starea nesatisfăcătoare a îngrădirilor de pază, completată de insuficiența/lipsa personalului necesar pazei penitenciarelor, constituie un factor vulnerabil și risc pentru siguranța acestor instituții, în special la capitolul evadare sau pătrunderea obiectelor interzise.

De asemenea, la Penitenciarul nr.10-Goian sunt în desfășurare lucrările de reconstrucție integrală a perimetrului instituției, cu construcția unor noi împrejurimi de pază, atât interioare, cât și cele exterioare.

Accentuăm faptul că, reconstrucția integrală a îngrădirilor de pază, în finalul căreia configurația și înălțimea acestora ar constitui minim 5 m, ar determina diminuarea factorilor de risc și vulnerabilităților, precum și ar permite direcționarea și folosirea judicioasă a personalului disponibil.

Specificația	Perioada de raport (12 luni 2023)		Perioada de raport (12 luni 2022)		Dinamica	
	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute	nr. misiunilor de serviciu	nr. persoanelor deținute
Instanțe de judecată						
Primă instanță (Judecătoria)	1873	3382	1539	2875	+334	+507
Curtea de Apel	676	1424	584	1024	+92	+400
Curtea Supremă de Justiție	0	0	0	0	0	0
Instituții medicale						
Consultare/investigare medicală	1764	3914	1762	3485	+2	+429
Internare	420	429	408	411	+12	+18
Transfer în cadrul sistemului administrației penitenciare						
Planificat	723	6245	868	6527	-145	-282
Neplanificat	116	188	134	373	-18	-185
Puncte de lucru						
Permanente/sezoniere	533	8050	367	10581	+166	-2531
Temporare (deservirea penitenciarului)	10848	31970	10753	31217	+95	+753
Altele (se specifică)						
Perfectarea actelor	23	79	13	45	+10	+34
Funeralii	54	54	53	53	+1	+1
Măsurile educative/sportive	24	120	20	94	+4	+26
Altele	40	109	43	82	-3	+27
TOTAL	17094	55964	16544	56767	+550	-803

6. Asigurarea asistenței medicale persoanelor deținute

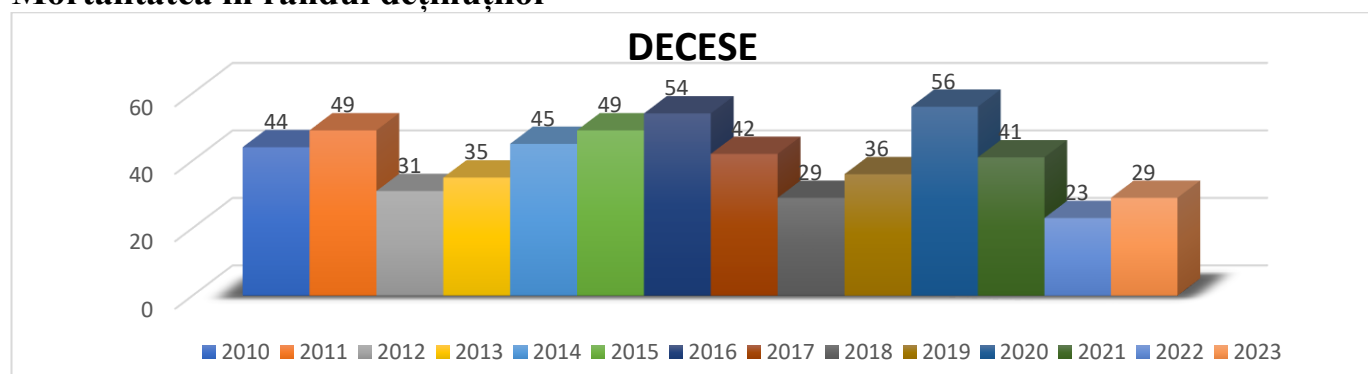
În conformitate cu prevederile legale, în sistemul administrației penitenciare se asigură asistență medicală tuturor deținuților, cu respectarea protocoalelor clinicii naționale și standardelor medicale de tratament aprobate de către Ministerul Sănătății.

Structura morbidității deținuților pentru anii 2017-2023 (12 luni)

No	Capitolul maladiei	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Boli infecțioase și parazitare	1132	1037	1114	901	1700	1634	1501
	<i>Tuberculoza</i>	61	89	98	91	152	116	61
	<i>HIV</i>	124	130	149	168	176	196	223
2	Tumori	40	37	38	36	28	29	30
3	Bolile sângelui	113	98	79	83	99	87	141
4	Bolile endocrine	305	289	247	211	207	503	600
5	Tulburări mintale și comportamentale	4829	3731	3094	2845	3147	2855	3818
6	Bolile sistemului nervos	439	586	682	603	708	690	810
7	Bolile ochiului și anexelor	601	542	440	430	479	432	509
8	Bolile urechii și apofizei	303	235	173	175	236	201	205
9	Bolile sistemului cardio-vascular	1400	1176	1170	1187	1222	1249	1631
10	Bolile sistemului respirator	3198	2127	1843	1467	1550	1580	2558
11	Bolile sistemului digestiv	3377	3524	3171	2194	3203	2983	2901
12	Bolile pielii și țesutului subcutanat	609	512	456	330	573	380	632
13	Bolile sistemului articular	432	406	425	376	301	279	388
14	Bolile aparatului genitor-urinar	921	813	758	806	847	856	1129
15	Malformații congenitale	2	1	1	3	3	1	4
16	Traume și intoxicații	1477	1108	1376	1221	1756	1562	1684
	<u>Morbiditatea generală</u>	<u>19178</u>	<u>16222</u>	<u>15067</u>	<u>12956</u>	<u>16211</u>	<u>15321</u>	<u>18541</u>

În structura mortalității au fost înregistrate câte 5 cazuri patologii ale sistemului cardiovascular, bolile sistemului digestiv, cancer și suicid. Pe locul II se clasează traumele cu a câte 3 cazuri. Structura detaliată a mortalității în rândurile deținuților, în dinamică pe ultimii 8 ani este redată în următoarea tabel:

Mortalitatea în rândul deținuților

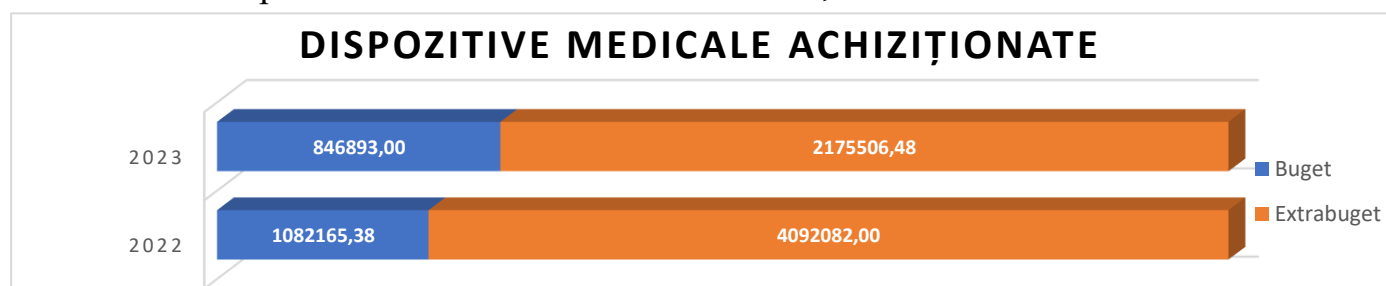
Mortalitatea per nozologii 2016-2023

nr. d/o	Maladia	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Tuberculoza	4	4	0	2	4	1	0	1
	și HIV / TB	0	1	0	0	0	0	1	
2	SIDA propriu zis (fără TB)	2	0	0	0	0	0	0	
3	Cancer	12	9	4	6	12	11	4	5
4	Bolile sistemului nervos	4	0	4	1	8	3	0	2
5	Bolile sistem cardiovascular	8	12	9	10	14	11	5	5
6	Bolile sistem respirator (fără TB)	0	2	2	1	4	1	0	1
7	Bolile sistem digestiv	10	4	1	2	1	6	7	5
8	Leziuni traumatice, intoxicații	5	2	1	3	6	0	2	3
9	Suicid	6	3	6	9	7	6	4	5
10	Altele	3	5	1	2	0	2	0	2
	Total:	54	42	29	36	56	41	23	29

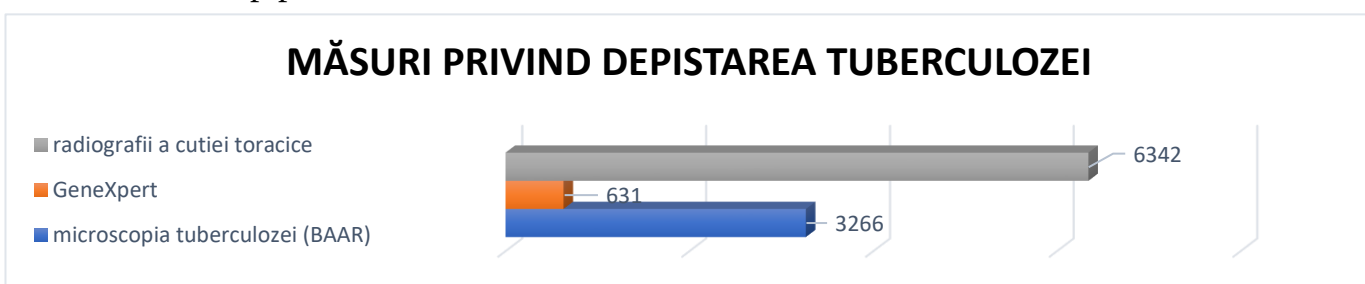
În scopul creșterii nivelului calității asistenței medicale acordate deținuților, inclusiv în stări de urgență și ridicarea calificării personalului medical au fost încheiate 2 contracte cu instituțiile de învățământ medical continuu și au beneficiat **de cursuri de perfecționare** medicală continuă, 31 asistenți medicali și 32 medici.

Pe durata anului 2023, Direcția medicală a ANP a încheiat **90 contracte** cu agenții economici în suma totală de **8.989,925,80** lei. Pe parcursul anului 2023, au fost primite medicamente de la agenții economici, în sumă de buget 9261331.52 lei și extra buget 1617903.09 lei.

Pentru realizarea obiectivelor și asigurarea asistenței medicale calificate persoanelor deținute în sistemul administrației penitenciare, au fost încheiate contracte cu 18 instituții medico-sanitare publice în valoare totală de **3 193 985,00 lei**.

Pe parcursul anului 2023, efectuarea radiologică cu scop de profilaxie a tuberculozei o data la 6 luni a fost efectuată doar în instituțiile penitenciare unde există utilaj radiologic instalat, din motivul defectării instalației radiologice mobile, însă sau efectuat Reacției Mantoux cu scop profilactic.

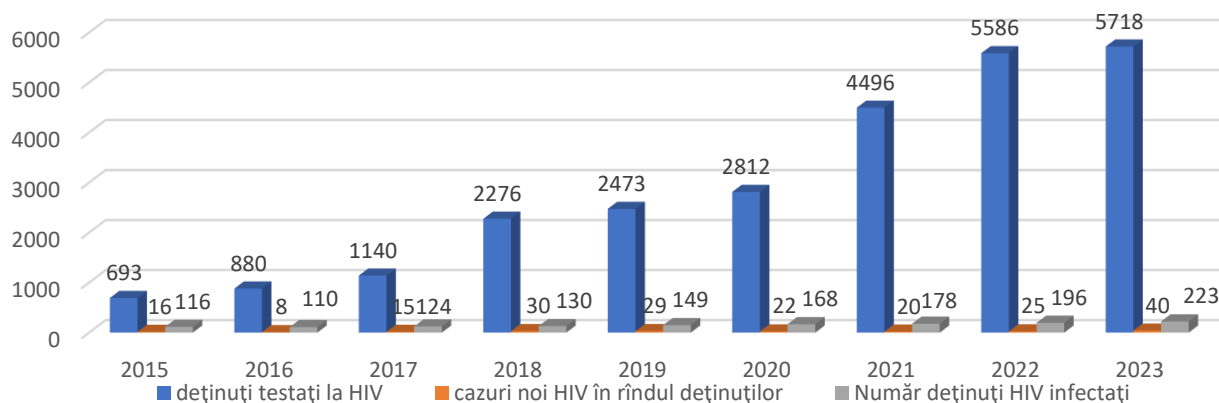
Cazurile de tuberculoză înregistrate în perioada 2016-2023

Categoria	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cazuri noi	49	41	63	58	39	54	41	61
Recidivă	16	20	26	22	15	28	16	28
Nr.de bolnavi la 12 luni	100	61	89	98	54	96 – în secție 98 (total declarați)	53 – în secție 72-total declarați	33 – în secție 61-total declarați

Tratamentul pacienților este efectuat prin scheme standardizate, conform Strategiei DOTS și DOTS+. Pe parcursul anului au inițiat tratamentul – **64 deținuți**, au finisat tratamentul **63 deținuți**.

La finele anului 2023, în sistemul administrației penitenciare se aflau în evidență - 223 pacienți HIV, dintre care **40 cazuri noi**. De tratament antiretroviral beneficiază la moment – **213** (185-2022) deținuți, inclusiv - **38 pacienți** noi incluși în tratament și - 20 au reinițiat tratamentul (3-2022).

CAZURI HIV ÎNREGISTRATE ÎN PERIOADA 2015-2023

Pe parcursul anului au fost efectuate 5718 teste rapide HIV/SIFILIS pe sânge, unde 144 pozitive la HIV/SIFILIS și 422 teste pozitiv la SIFILIS.

Programul Terapia de substituție cu Metadonă derulează în 13 penitenciare, inclusiv în 4 IUP, numărul cumulativ fiind de **697 beneficiari** (*de la inițierea proiectului – 2005*).

Către finele anului, de tratament permanent beneficiază **104** de persoane drog dependente, fiind incluși pe parcursul anului curent **46** beneficiari noi (32-2022), **14** condamnați au finisat tratamentul de substituție cu Metadonă (19-2022) și 47 beneficiari au abandonat tratamentul (29-2022). De asemenea **27 condamnați** au beneficiat de continuitatea tratamentului de substituție cu Metadonă prin transfer de caz de la Ministerul Sănătății (20-2022) și **38 beneficiari** s-au eliberat din detenție (33-2022).

De tratament de substituție cu **Buprenorfina** la sfârșitul perioadei de raport beneficiază **27** deținuți (22-2022). Pe parcursul anului au fost incluși **11** beneficiari noi (31-2022), **5** au reinițiat tratamentul (4-2022), **9** beneficiari au abandonat tratamentul (13-2022) și 7 persoane au fost excluse pentru sustragere (8-2022).

Implementarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D

Asistența medicală în domeniul combaterii a hepatitelor virale este acordată conform Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.342 din 26.05.2017.

Direcția medicală la moment conlucrează cu Comisia specializată a Ministerului Sănătății, în conformitate cu Regulamentul privind procedura de includere a pacienților în terapia antivirală a hepatitelor cronice și cirozelor hepatice virale B, C, D la copil și adult.

Comisia menționată a acceptat includerea în tratament a deținuților din cadrul sistemului administrației penitenciare.

În 2023 au fost investigați **142 deținuți**, au fost depuse **108 dosare** la MS, nu s-au înscris în principii de includere în tratamentul antiviral **20 pacienți**, în lucru 52 dosare, neconfirmați – 2, eliberați -2 incluși în tratament HVC – **77 condamnați** și HVB – **1** condamnat.

Testarea și screeningul la hepatitele virale B și C a deținuților în cadrul instituțiilor penitenciare se efectuează conform ordinului ANP.

Teste rapide aplicate pentru depistarea HVC – **3195 teste**, dintre care **463 pozitive**. Teste AgHbs – **2134**, dintre care **86 pozitive**.

Evaluarea și acreditarea secțiilor medicale a instituțiilor penitenciare

Pe parcursul anului secția medicală a P4-Cricova a obținut acreditarea pentru 5 ani a secției medicale.

Secția medicală din P.10-Goian, în luna decembrie 2023, a obținut autorizația sanitară, iar pe parcursul anului 2024 va fi depus dosarul către CNEA, pentru acreditare.

Secția medicală a P.6-Soroca, a depus dosarul către CNEA, însă până la moment nu avem completată funcția de medic în cadrul secției medicale.

Spitalul penitenciar pe tot parcursul anului 2023 a lucrat pentru a obține autorizația sanitară de funcționare și în luna decembrie a reparat sistemului de ventilare, precum și acoperișul din blocului de fizioterapie.

Toate secțiile medicale sunt acreditate, cu excepția Penitenciarului nr.10-Goian, Penitenciarul nr.6-Soroca și Penitenciarul nr.16-Pruncul.

Eliberări pe boală:

În conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de prezentare a condamnaților grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 331 din 06.09.2006, la Comisia medicală specială au fost prezentați 4 pacienți în instanța de judecată. Din ei - 2 au decedat până la hotărârea instanța de judecată, 2- eliberați pe motiv de sănătate.

Creșterea gradului de absorbție a vaccinării în SAP

Conform prevederilor Ordinului nr.238 "cu privire la implementarea Planului instituțional de **imunizare** în cadrul sistemului administrației penitenciare" au fost întreprinse măsuri pentru asigurarea vaccinării deținuților, dar și a angajaților.

Pentru anul 2023 au fost recepționate total doze de vaccine antigripal - **800 doze** pentru grupurile de risc, vaccin antihepatic - **800 doze** pentru grupele de risc.

Au fost administrate următoarele doze de vaccin:

Nr. d/o	Categoria	Anti-gripal
	Deținuți	687
	Colaboratori	113
	Total doze administrate	800

Nr. d/o	Numărul de doze administrate.	Anti-hepatic
	Doza I	239
	Doza II	653
	Doza III	529
	Total doze administrate	1421

La capitolul controlul COVID-19 în sistemul administrației penitenciare, pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 34 cazuri COVID-19 în rândul deținuților. Teste SARS-CoV-2 în 2023, au fost realizate 705 teste rapide Antigen.

7. Dezvoltarea infrastructurii sistemului administrației penitenciar

În vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare și a condițiilor de muncă ale angajaților sistemului administrației penitenciare au fost întreprinse următoarele acțiuni:

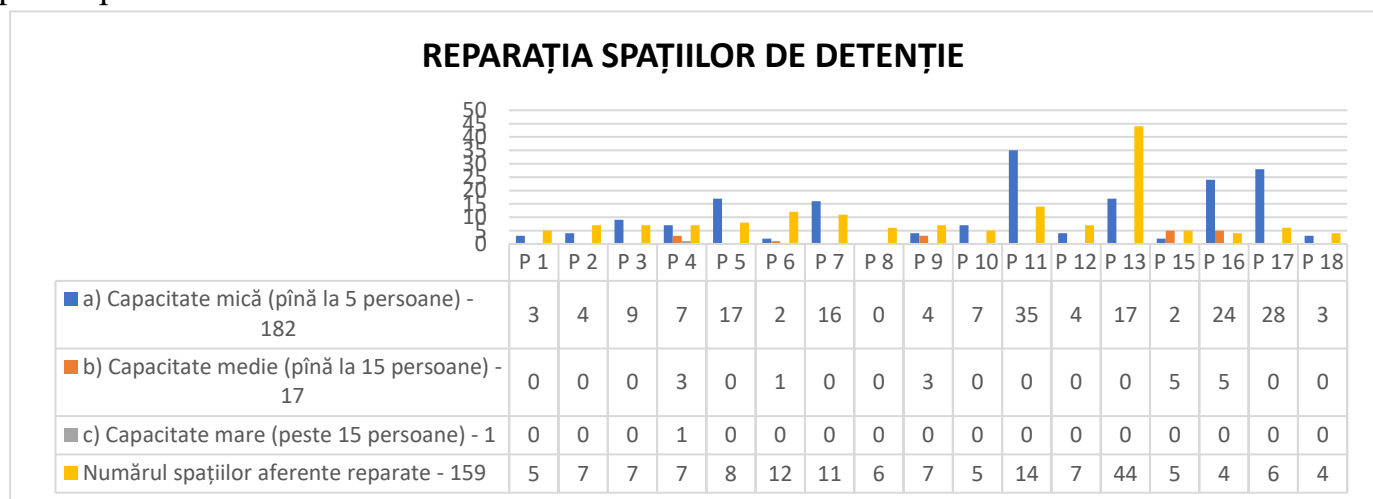
- reparații curente/capitale **200 spații de detenție, 159 de birouri** și alte încăperi precum: blocuri alimentare, săli de lectură, depozite, farmacii, arhiva medicală, coridoare, punct de trecere și control, gherete, blocuri sanitare, săli de examinare medicală, curți de plimbare, etc., 5 acoperișuri, inclusiv ale foaișoarelor de pază;

- separate prin perete și ușă 72 de wc-uri, preponderent lucrările sunt executate în penitenciarele nr.13-Chișinău și nr.17-Rezina;

- reparat capital un perimetru de pază interior și 2 sectoare de gard (P6;P15);

- reparația capitală a volierelor pentru câini din zona interzisă exterioară (P6;P12);

- reînnoite tâmplăriile în 3 sectoare de detenție (înlocuite tâmplăriile vechi din lemn, pe tâmplării noi din PVC.

Obiectivele de investiții capitale, aflate în curs de realizare, menționăm următoarele:

1. *Obiectivul „Construcția Casei de arest Bălți, cu capacitatea de 650 locuri (etapa I)”. Pentru anul 2023 au fost alocate 15 mln. lei, urmare a precizărilor bugetare au fost finanțate în cuantum de 6,9 mln. lei, necesare acoperirii financiare pentru et.I, a contractului datat din anul 2013. Prima etapă contractată în anul 2013, a fost executată în proporție de*

100,00%, în care sunt finalizate lucrările de bază a planimetriei generale (rezistență și arhitectură), rețele electrice, apă canalizare, sistem de ventilare (a blocurilor de detenție și turnului de legătură dintre acestea).

2. Obiectivul „Reconstrucția clădirii Penitenciarului nr.5-Cahul”.

Prin legea bugetului de stat pentru anul 2023, s-au alocat 10 milioane de lei pentru inițierea lucrărilor la acest obiectiv. Cu toate acestea, procedura de achiziție publică repetată din acest an a atras o singură ofertă, care nu a îndeplinit criteriile de preselecție. Documentația de deviz din 2021 și creșterea costurilor actuale cu peste **35%** au dus la neconcordanțe. Lipsa interesului din partea operatorilor economici, datorată neîncadrării în limitele de cost prevăzute de lege și lipsei de rentabilitate, a determinat grupul de lucru privind achizițiile publice să revizuiască costurile. În trimestrul IV 2023, s-au finalizat lucrările de reevaluare a costurilor, iar caietul de sarcini pentru noua procedură de achiziție publică este în proces de publicare. Alocările financiare inițiale nu au fost utilizate pentru acest obiectiv, și au fost redirecționate către altă investiție pentru a accelera finalizarea acesteia.

3. Obiectivul „Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr.7-Rusca”.

Pentru anul 2023 inițial au fost alocate 5 mln. lei, la rectificarea bugetului finanțarea obiectului a fost suplinită cu 7 mln. lei. Contractul a fost încheiat în sumă de 26 523 720,67 lei (inclusiv TVA), mijloace financiare alocate din bugetul de stat. Astfel, gradul de realizare este în proporție de **65,34 %**, iar gradul de absorbție a mijloacelor financiare alocate pentru anul 2023, este de **100,00 %**, finisarea realizării lucrărilor este preconizată pentru anul 2024, drept resort al finanțării depline al obiectivului.

4. Obiectivul „Reconstrucția perimetrului de pază, Penitenciarul nr.10-Goian”.

Pentru anul 2023 au fost alocate 10 mln. lei. Contractul a fost încheiat în sumă de 21 012 474,54 lei (inclusiv TVA), mijloace financiare alocate din bugetul de stat. Astfel, gradul de realizare este în proporție de **89,24 %**, iar gradul de absorbție a mijloacelor financiare alocate pentru anul 2023, este de **71,09 %**. La obiect în conformitate cu sesizările operatorului economic, sunt întimpinate deficiențe de creștere semnificativă a costurilor pentru bunurile materiale și salarizare, fapt ce nu acoperă nici ajustarea prevăzută de cadrul legal, drept urmare lucrările sunt executate dificil și lent.

Obiective de reparații capitale:

1. „Construcția acoperișului și sistemului de ventilare al blocului de fizioterapie din cadrul Penitenciarului nr.16-Pruncul”. Contractul a fost încheiat în sumă de 10 441 219,16 lei (inclusiv TVA), mijloace financiare alocate din bugetul de stat și donatori externi (partea de donare constituie 2,6 mln. lei exclusiv TVA). Obiectivul propus fiind realizat în proporție de **100%**, va îmbunătăți consistent condițiile de tratare a pacienților din custodia sistemului administrației penitenciare cu boli pulmonare și infecțiilor respiratorii.

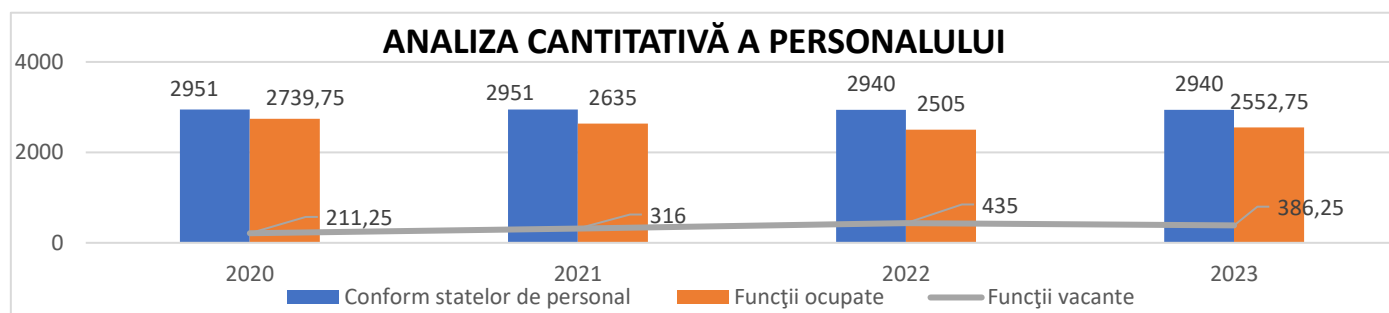
2. „Lucrări/servicii de demolare a clădirilor din incinta Penitenciarului nr.10-Goian”, drept rezultat al raportului de expertiză Nr. 536-09-22/T, privind examinarea stării tehnice a structurii de rezistență a imobilelor cu numerele cadastrale: 31571080126.32; 3157108012632.23; 3157108012632.25, au fost constatate degradări și deteriorări majore și/s-au abateri esențiale de la normativele în construcție. Degradările, abaterile și defectele identificate urmare a expertizării imobilelor nu pot fi înlăturate prin reabilitarea construcțiilor. Starea tehnică a elementelor structurii de rezistență a acestora, în prezent sunt în stare avariata. Elementele structurale nu pot fi reabilitate și nu asigură siguranță în exploatare, reieșind din cele relatate expertul a recomanda demolarea construcțiilor supuse expertizei, în

baza unei documentații de proiect necesare în acest sens, cu avizele și autorizațiile ce se impun, conform cadrului legal în vigoare. Reieșind din cele relatate, urmare a elaborării documentației de proiect nr.30/23, cu privire la demolarea/desființarea bunurilor imobile enunțate, a fost inițiată procedura de achiziție a „lucrărilor/serviciilor de demolare a clădirilor din incinta Penitenciarului nr.10-Goian”. Acesta a fost realizat drept resort al pericolului de surpare, ce îl prezenta pentru personalul penitenciar și vizitatorii Centrului de instruire al ANP.

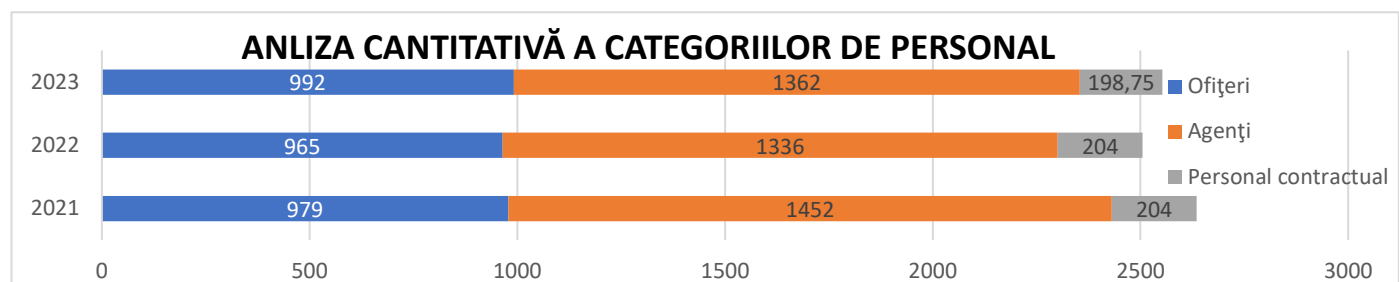
III. Managementul instituțional

8. Managementul resurselor umane

În perioada de raport, efectivul limită al sistemului administrației penitenciare constituia **2940** unități (2022–2940 unități), inclusiv **1115** (38 %) ofițeri de penitenciare (2022–1099), **1606** (55 %) agenți de penitenciare (2022–1616) și **219** (8 %) personal contractual (2022–225).

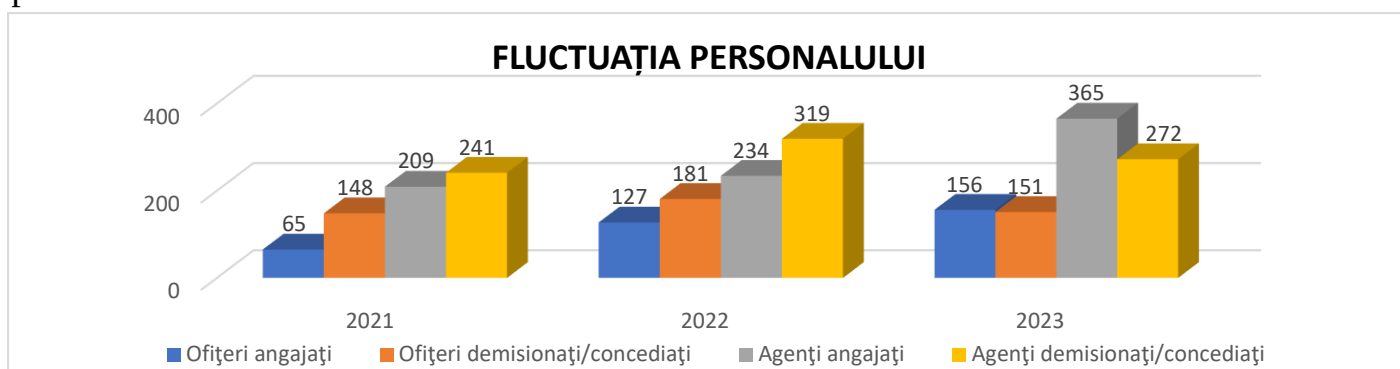
Constatăm o completare a funcțiilor vacante în cadrul sistemului administrației penitenciare, astfel la 31.12.2023 avem cu **48,75** funcții vacante mai puține comparativ anul trecut.

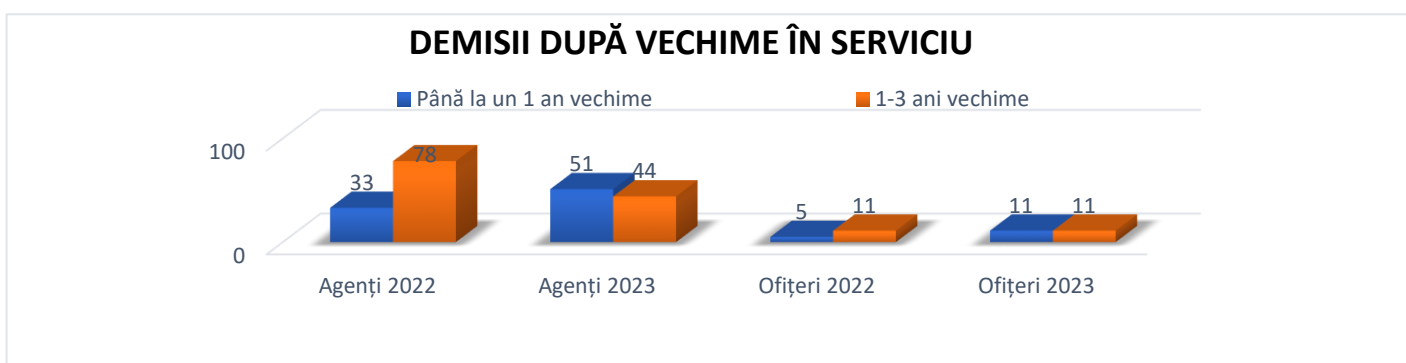
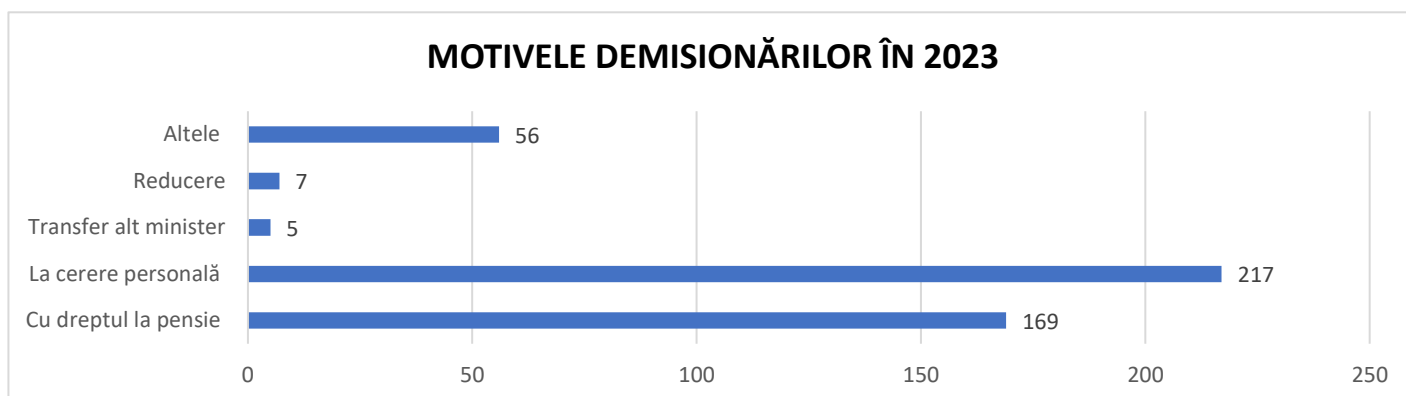
Conform datelor prezentate, din totalul de **2940** de unități: **2552,75** unități sunt funcții ocupate (2022–2505) și **386,25** unități sunt funcții vacante (2022–435).

Pe parcursul anului 2023, se atestă o dublare a numărului de angajări în funcțiile publice cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, în special în corpul agenților de penitenciare **365** angajați, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022–**234** angajați, totodată s-a micșorat și numărul demisiilor din corpul agenților–**272** persoane, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022 – **319** persoane, precum și a ofițerilor de penitenciare 2023–**151** angajați, 2022–**181** angajați. Această situația s-a creat și urmare a modificărilor efectuate în

statele de personal și majorării valorii de referință la salarizare pentru corpul agenților de penitenciare.

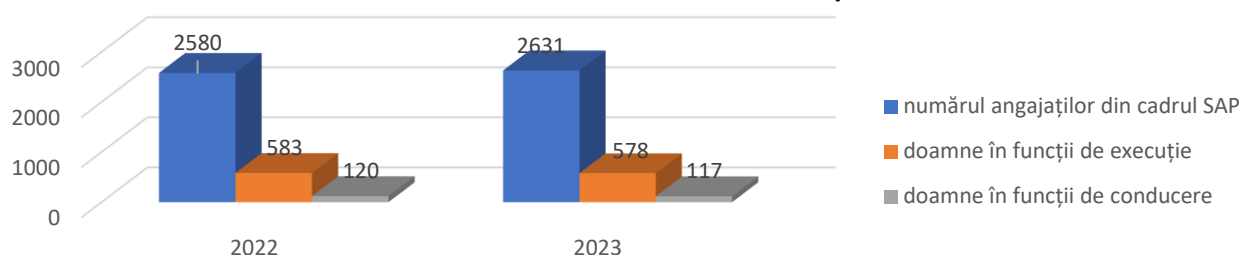
Astfel, au fost angajate – **548 persoane**, iar în anul 2022 – **386 persoane**. Prin urmare se atestă o **creștere de 162 persoane** angajate în perioada de raport. În continuare, rămâne problematică demisionarea tinerilor specialiști – **123 tineri**, din **454 total demisionați**, ceea ce constituie în jur de **21 %** din numărul demisiilor, dintre care cu o vechime de **până la 1 an** – **66 persoane** și de **la 1-3 ani** – **57 persoane**.

În scopul prevenirii discriminării în bază de gen și susținerea politicilor de promovare a femeilor în sistemul administrației penitenciare, se atestă o creștere a numărului de femei angajate în instituțiile SAP.

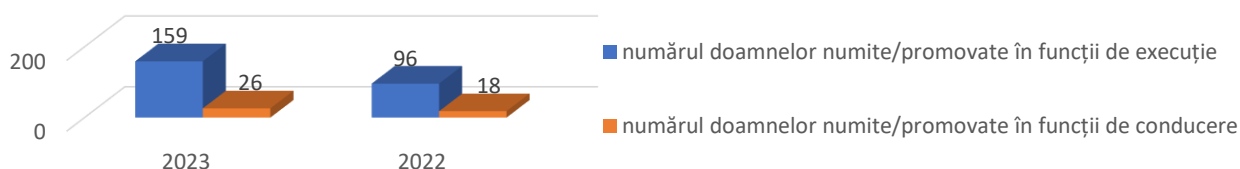
Se atestă numărul în creștere al doamnelor numite în funcții de conducere în cadrul sistemului administrației penitenciare, în raport cu perioada similară al anului precedent.

NUMĂRUL DOAMNELOR ÎN FUNCȚII DE EXECUȚIE ȘI CONDUCERE ÎN RAPORT CU NUMĂRUL TOTAL AL ANGAJAȚILOR

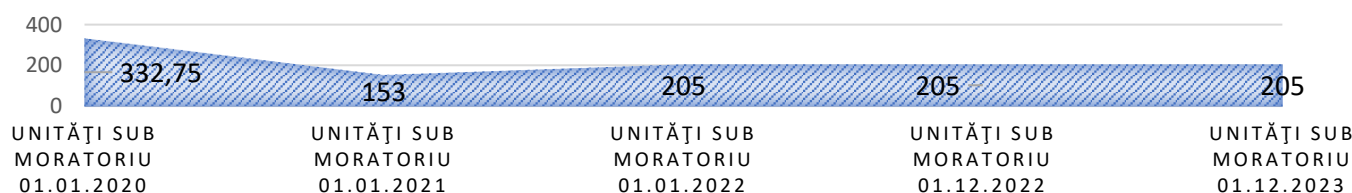
Pe parcursul anului 2023 observăm o creștere semnificativă a numărului angajaților de gen feminin și în descreștere a doamnelor demisionate.

NUMĂRUL DOAMNELOR NUMITE/PROMOVATE ÎN 2023

În contextul instituirii moratorului temporar privind încadrarea personalului în sectorul bugetar, în cadrul sistemului administrației penitenciare, la finele anului 2023 s-a suspendat încadrarea pentru **205 unități**.

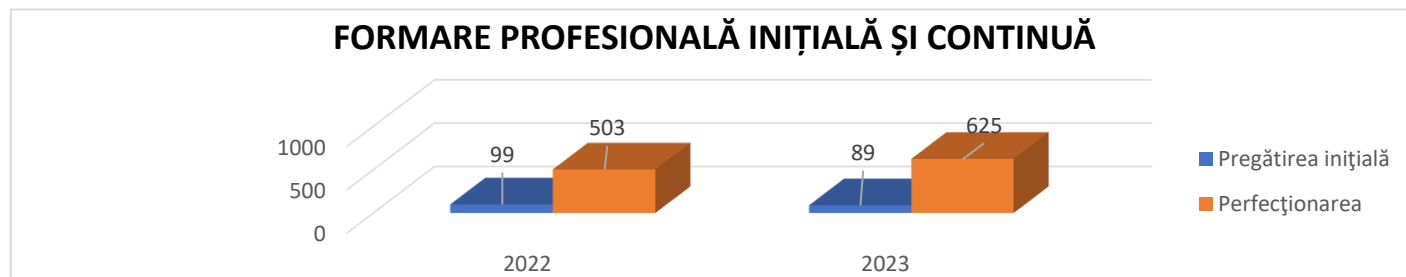
ADMINISTRARE PERSONAL

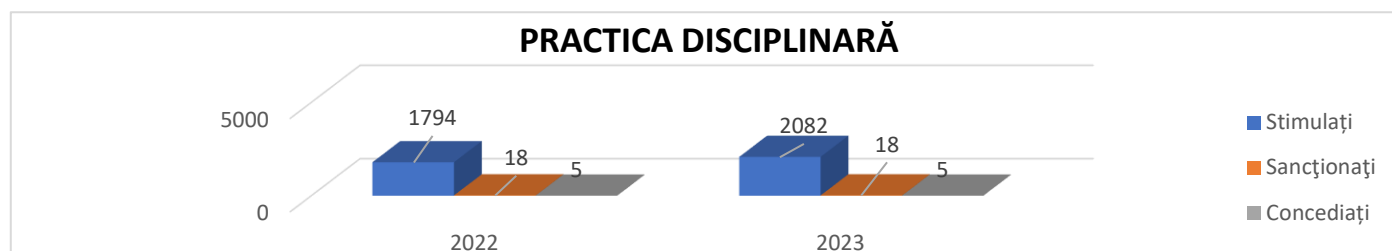
Direcția resurse umane în colaborare cu Centrul de instruire au inițiat următoarele activități:

- dezvoltarea conținuturilor instructive prevăzute în Programul de desfășurare a formării profesionale în sistemul administrației penitenciare, urmare a identificării nevoilor și necesităților de instruire;
- modificarea și completarea procesului de formare profesională cu noi module la formarea profesională continuă (perfecționare);
- crearea și implementarea a două cursuri noi: „Management penitenciar” și „Lucrul cu minorii în penitenciar”;
- evaluarea necesităților de instruire ale personalului sistemului administrației penitenciare (**interviu** în cadrul Penitenciare nr.5-Cahul, nr.3-Leova, nr.11-Bălți, nr. 6-Soroca, nr. 9-Pruncul, nr. 13-Chișinău, cu participarea a **320** de angajați; **aplicarea chestionarelor** în format online cu **833** de angajați).

Un alt aspect important ce vizează activitatea Direcției resurse umane, constituie formarea profesională a personalului sistemului administrației penitenciare. La acest aspect, personalul nou angajat în cadrul sistemului administrației penitenciare beneficiază de formare profesională inițială și formare profesională continuă (perfecționare) în cadrul Centrului de instruire.

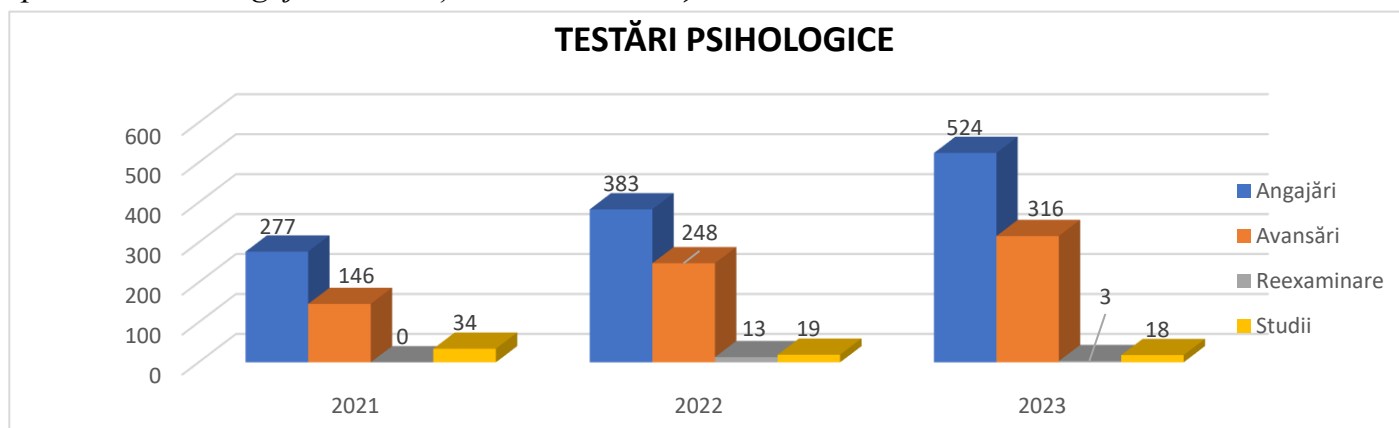

Cu privire la practica disciplinară, relevant de menționat că, pe parcursul anului 2023 în sistemul administrației penitenciare, au fost aplicate 18 sancțiuni disciplinare, ținându-se cont de cauza, gravitatea și împrejurările ce au dus la săvârșirea abaterilor disciplinare. Doi angajați din corpul ofițerilor de penitenciare, 2 angajați din corpul agenților de penitenciare și un angajat civil au fost concediați pe motive negative, urmare a încălcării disciplinei de serviciu.

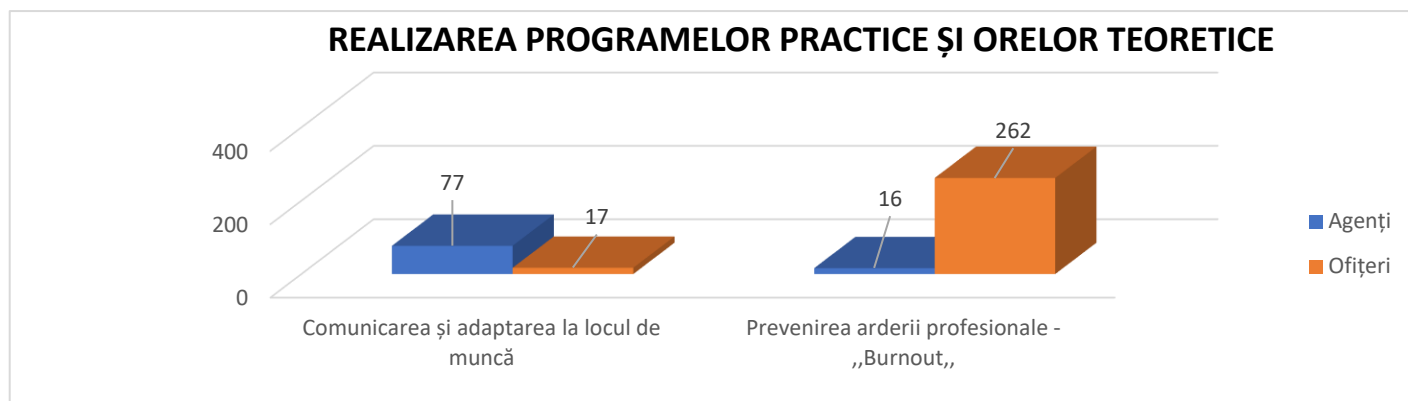
9. Psihologia organizațională

Pe parcursul anului 2023, în cadrul evaluării psihologice în procesul de selecție a personalului în cadrul sistemului administrației penitenciare, au fost evaluate **861 persoane**, după cum este prezentat în diagrama de mai jos (*candidați s-au prezentat concomitent pentru procedura de angajare/studii și avansare/studii*).

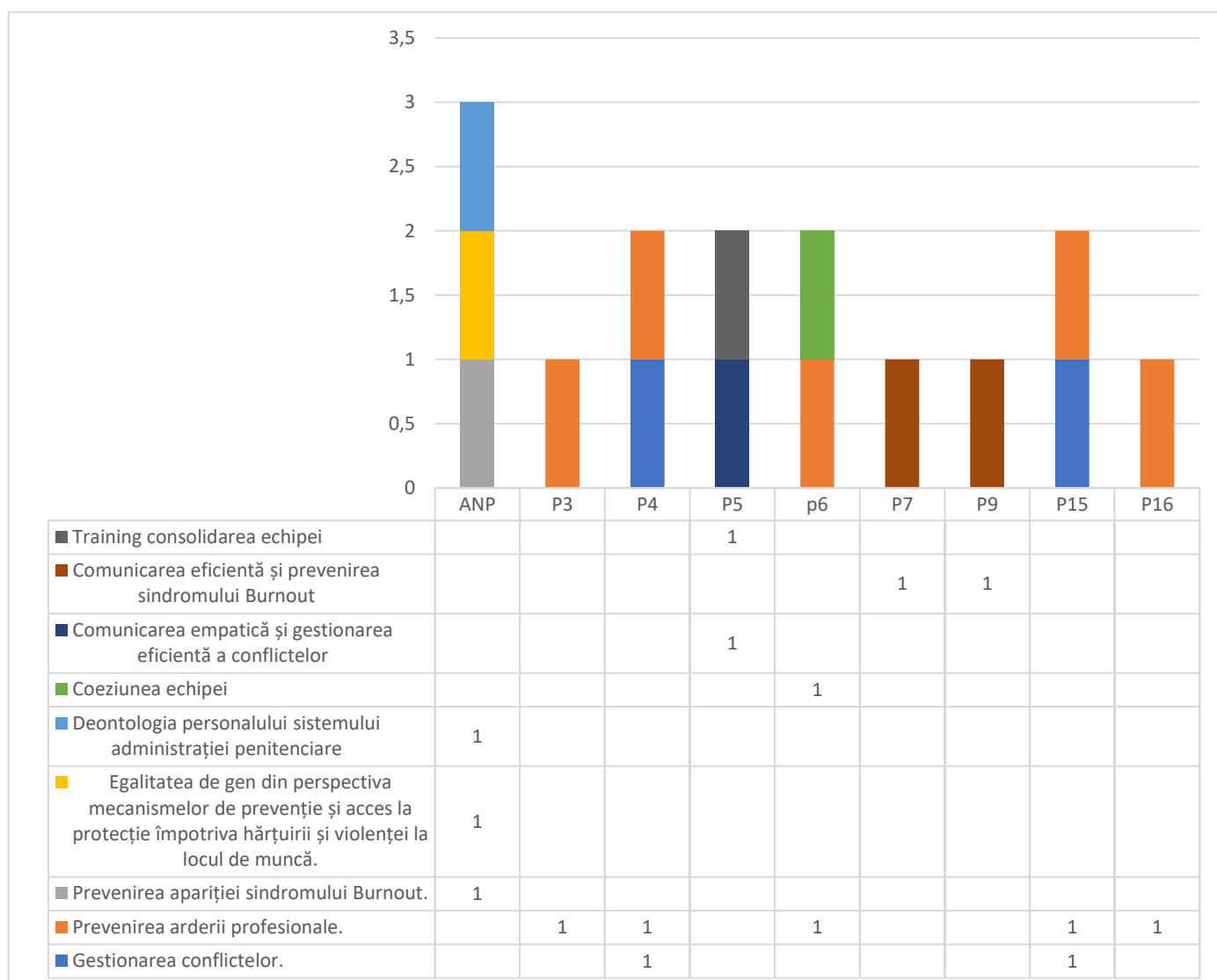

Serviciul psihologie organizațională, este parte a procesului de formare profesională inițială și continuă desfășurate în cadrul Centrului de instruire, pe parcursul anului 2023, conform orarului înaintat de către CI, angajații SPO au desfășurat ore/elemente de training conform diagramei.

Pe lângă procesul menționat supra, Serviciul psihologie organizațională a desfășurat atât în cadrul ANP cât și în instituțiile penitenciare ore informative (cu elemente de training) în cadrul procesului de formare profesională după cum este prezentat în diagramă.

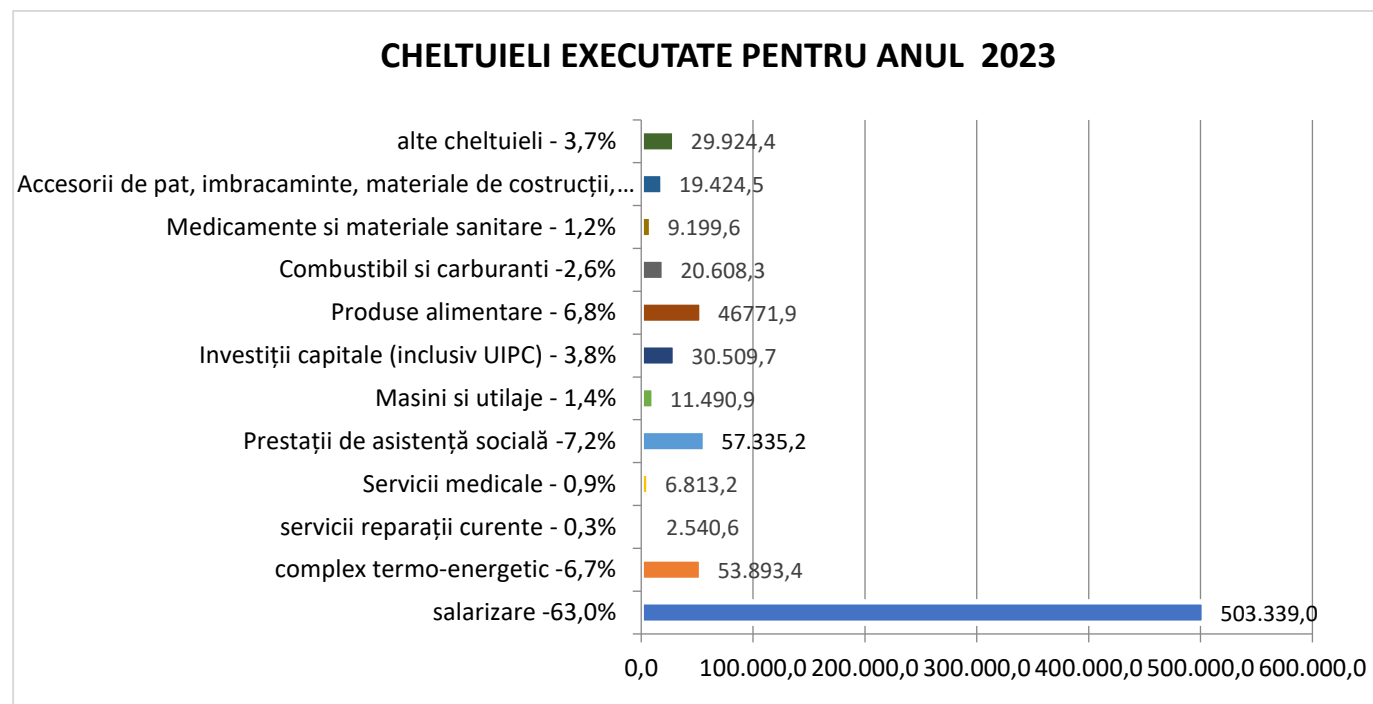

În urma cazurilor de atac asupra angajaților de către persoanele condamnate, care au fost raportate, în urma situațiilor conflictuale iscate între persoanele angajate în sistemul administrației penitenciare, precum și oferirea consultațiilor în situațiile de criză de ordin personal, angajații SPO au intervenit corespunzător, acordând asistență psihologică primară direct și la telefon pentru angajați din cadrul P.-2/3/5/13/15/16.

10. Activitatea financiară

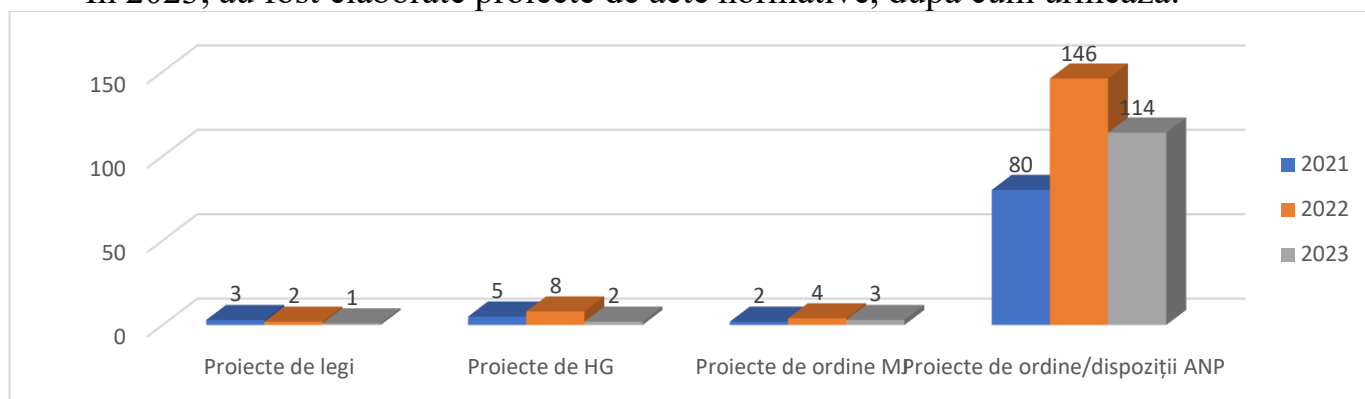
În vederea funcționării sistemului administrației penitenciare, pentru anul 2023 au fost preconizate mijloace financiare în sumă totală de **812.462,6 mii lei**, cu 87.766,7 mii lei **mai mult decât în 2022**.

Denumirea cheltuielilor conform clasificăției bugetare	Suma alocată/ precizată (mii lei)	Executat (mii lei)	Executat față de precizat (%)
Administrarea sistemului penitenciar TOTAL, inclusiv:	812.462,6	799.386,3	98,4
Investiții capitale în active în curs de execuție, inclusiv:	36.905,1	30.509,7	82,7
<i>Construcția casei de arest din mun. Bălți</i>	6.905,1	6.905,1	
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 5, Cahul</i>	1.000,0	85,6	
<i>Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr. 7, Rusca</i>	12.000,0	12.000,0	
<i>Reconstrucția perimetrului de pază a Penitenciarului nr. 10, Goian</i>	10.000,0	5.683,0	
<i>Proiectul „Construcția penitenciarului din municipiul Chisinau”</i>	7.000,0	5.836,0	
Cheltuieli de personal	503.515,2	503.339,0	100
Prestații de asistență socială	57.426,3	57.335,2	99,8
Servicii	72.023,2	70.357,4	97,7
Active nefinanciare, inclusiv:	109.789,5	106.634,9	97,1
<i>Procurarea produselor alimentare</i>	56.569,2	54.307,5	
<i>Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților</i>	20.675,8	20.608,3	
<i>Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte</i>	7.328,9	7.323,7	
<i>Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare</i>	9.835,0	9.199,6	
<i>Procurarea materialelor de construcții, pieselor de schimb, rechizitelor de birou, etc.</i>	13.076,8	12.897,4	
<i>Procurarea altor materiale</i>	2.303,8	2.298,4	
Procurarea mijloacelor fixe	30.514,5	29.554,9	96,9
Alte cheltuieli curente (despăgubiri civile, plăți aferente documentelor executorii, etc.)	2.288,8	1.655,2	72,0

11. Elaborarea și promovarea actelor normative

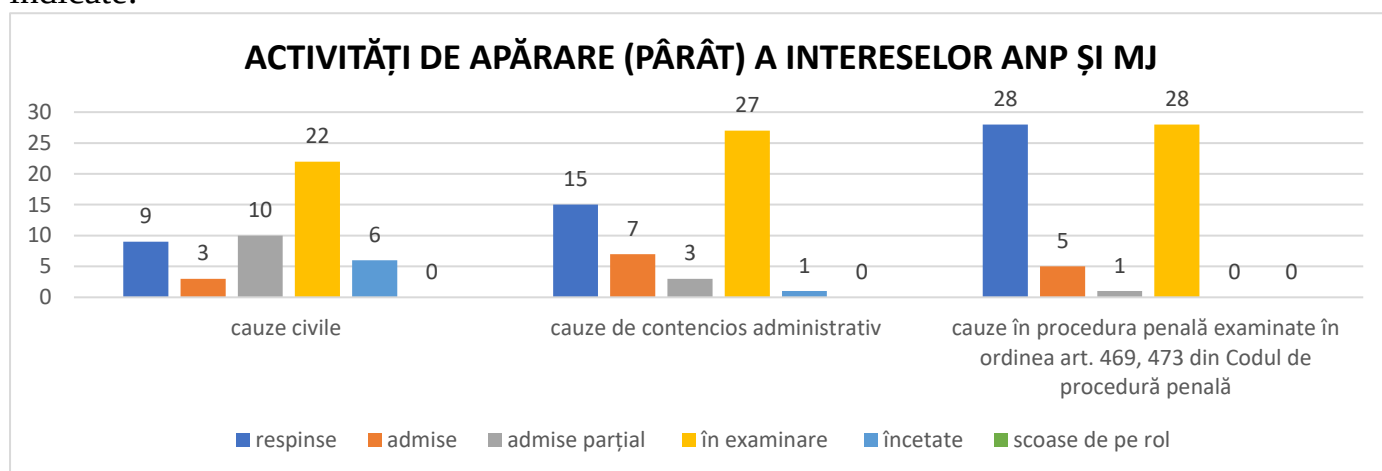
În 2023, au fost elaborate proiecte de acte normative, după cum urmează:

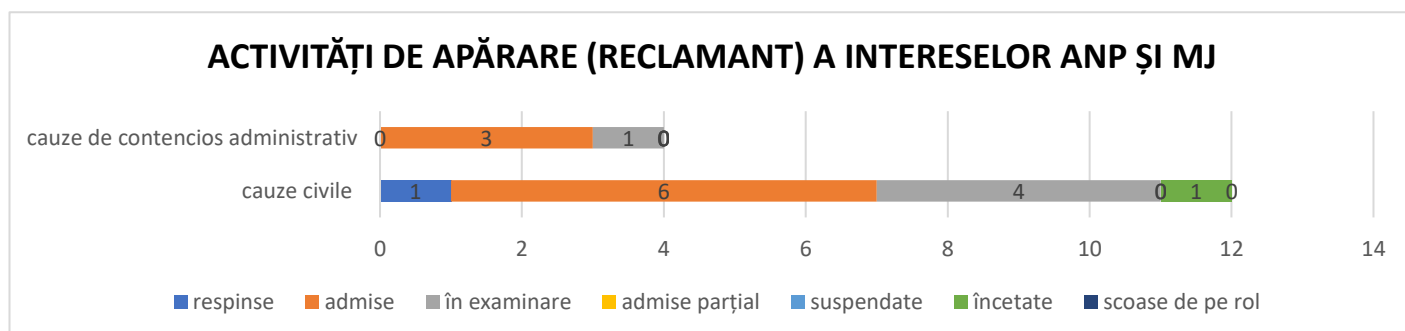
Efectuarea expertizei juridice a proiectelor actelor normative

Pe parcursul anului, au fost studiate și înaintate propuneri pe marginea a 50 de proiecte de acte normative, prezentate către ANP sau Ministerul Justiției spre avizare, de către ministere, departamente și alte autorități ale administrației publice.

Activități de apărare (pârât) a intereselor Administrației Naționale a Penitenciarelor și Ministerului Justiției în instanțele de judecată, în cauzele depuse împotriva autorităților indicate.

Activități de reprezentare (reclamant) a intereselor Administrației Naționale a Penitenciarelor și Ministerului Justiției în instanțele de judecată, în cauzele depuse de către autoritățile indicate:

12. Cooperarea externă și implementarea programelor

Pe parcursul anului 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a promovat cooperarea la nivel internațional și local cu diverse instituții, organizații alte entități relevante pentru domeniul penitenciar. Au fost semnate noi parteneriate de cooperare și implementate proiecte de dezvoltare, în vederea creșterii capacității instituționale și modernizării sistemului administrației penitențiar din Republica Moldova.

Un alt aspect important în 2023 a fost accesarea și implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare în sistemul penitenciar. Acest lucru a implicat gestionarea finanțărilor, planificarea și monitorizarea proiectelor, raportarea rezultatelor și asigurarea respectării standardelor și reglementărilor relevante.

Accesare Proiecte:

1. Penitenciarul nr. 8-Bender a depus aplicații pentru finanțare în cadrul Programului de reintegrare a țării pentru anul 2023, inclusiv pentru amenajarea unui mini-stadion multifuncțional și prevenirea izbucnirilor epidemice, **proiect acceptat, costul total al proiectului 645974,42 lei.**

2. Penitenciarul nr. 12 - Bender a obținut finanțare pentru proiecte privind condițiile de trai și dotarea spațiilor pentru studii și bibliotecă, **proiect acceptat, costul total al proiectului 478608,81 lei.**

3. A fost aprobată aplicația de Proiect “Consolidarea capacităților Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea facilitării integrării socio-profesionale a persoanelor aflate în detenție și post-detenție.” în cadrul Programului Comunități puternice și afaceri social responsabile pentru Republica Moldova are ca scop consolidarea instituțiilor de dezvoltare economică în împuternicirea capacităților finanțat de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ Moldova) din fondul de resurse a Ministerului Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare a Germaniei (BMZ) proiect acceptat, costul total al proiectului **60.000,00 Euro.**

4. De comun cu RCTV „Memoria” s-a aplicat în calitate de partener de proiect și beneficiar pentru obținerea suportului financiar din partea Ambasadei Finlandei la București pentru implementarea proiectului *„Prevenirea discriminării și a violenței bazate pe gen (GBV) prin formarea profesioniștilor, reabilitarea victimelor și documentarea cazurilor, pentru facilitarea accesului la justiție și la viață cu demnitate”* în cadrul acestui proiect a avut loc: O altă activitate este conștientizarea publicului fiind create 4 Quatecard și promovare pe rețelele de socializare având un impact major.

5. A fost înaintată spre a fi aprobată aplicația de Proiect în cadrul Programului de Granturi pentru Securitatea Umană „Kusanone”. Prin intermediul Programului „Kusanone”, Guvernul Japoniei oferă asistență financiară nerambursabilă organizațiilor necomerciale precum instituțiile medicale, autoritățile locale, instituțiile de învățământ sau ONG-uri pentru a susține implementarea proiectelor de dezvoltare la scară mică. Aplicația de proiect vine din partea Centrului de instruire cu tematica: ”Renovarea sălii multimedia a Centrului de Instruire”.(Rezultatele vor fi anunțate în luna iunie 2024)

Proiecte în derulare:

Un aspect important în 2023 a fost implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare în sistemul penitenciar. Acest lucru a implicat gestionarea finanțărilor, planificarea și

monitorizarea proiectelor, raportarea rezultatelor și asigurarea respectării standardelor și reglementărilor relevante.

- Proiectul *„În suportul celor greu accesibili: creșterea accesului și absorbția vaccinării în rândul populației penitenciare din Europa - RISE-Vac”*. Pe parcursul perioadei au fost implementate activitățile conform planului de implementare.

- SAP participă în calitate de beneficiar a programului *„Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis în Republica Moldova”*, care este fost finanțat de Guvernul Norvegiei și implementat de Consiliul Europei.

- Proiectul *„VR4React - Reducerea agresiunii reactive prin realitatea virtuală”*. Proiectul VR4React își propune să vizeze agresivitatea reactivă în rândul deținuților prin acțiuni directe alături de populația deținută și prin formarea personalului. Inițiativa îi va sprijini pe deținuți să evite comportamentul agresiv reactiv, înlocuindu-l cu comportamente pro-sociale și adaptative. Costul total aproximativ al proiectului 400.000,00 Euro.

Activități și instruirii:

- Diverse instruirii au avut loc în instituții penitenciare în parteneriat cu organizații precum Crucea Roșie și Academia "Ștefan cel Mare."

- Vizite de studiu și evaluări ale condițiilor de detenție au fost realizate în diferite penitenciare.

- Activități de conștientizare publică și traducerea materialelor privind drepturile omului și prevenirea tratamentului inuman în instituțiile de detenție.

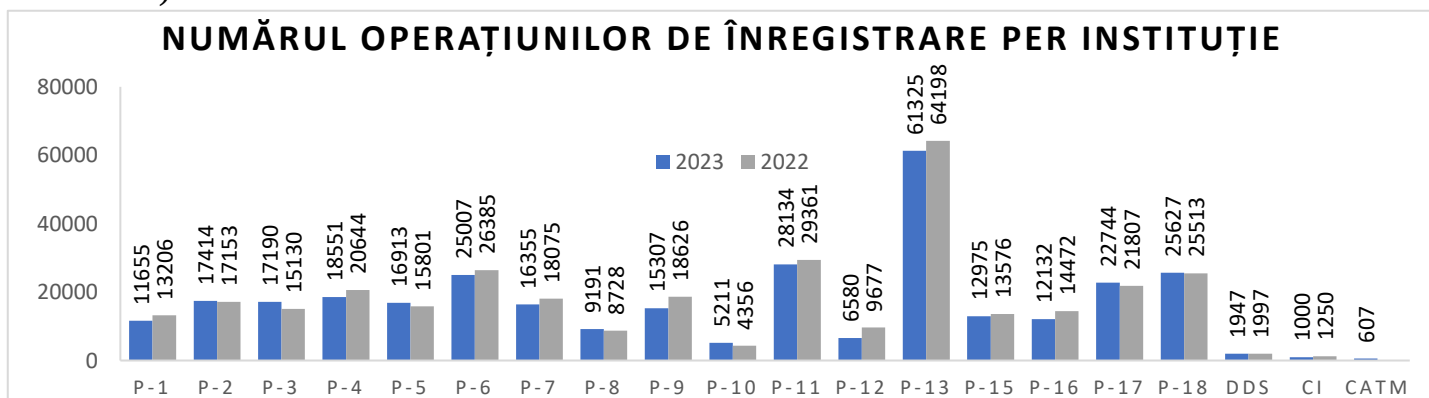
Pe parcursul anului au fost asigurat schimbul de experiență și bune practici între instituțiile penitenciare din Republica Moldova și partenerii săi externi, contribuind astfel la îmbunătățirea sistemului penitenciar.

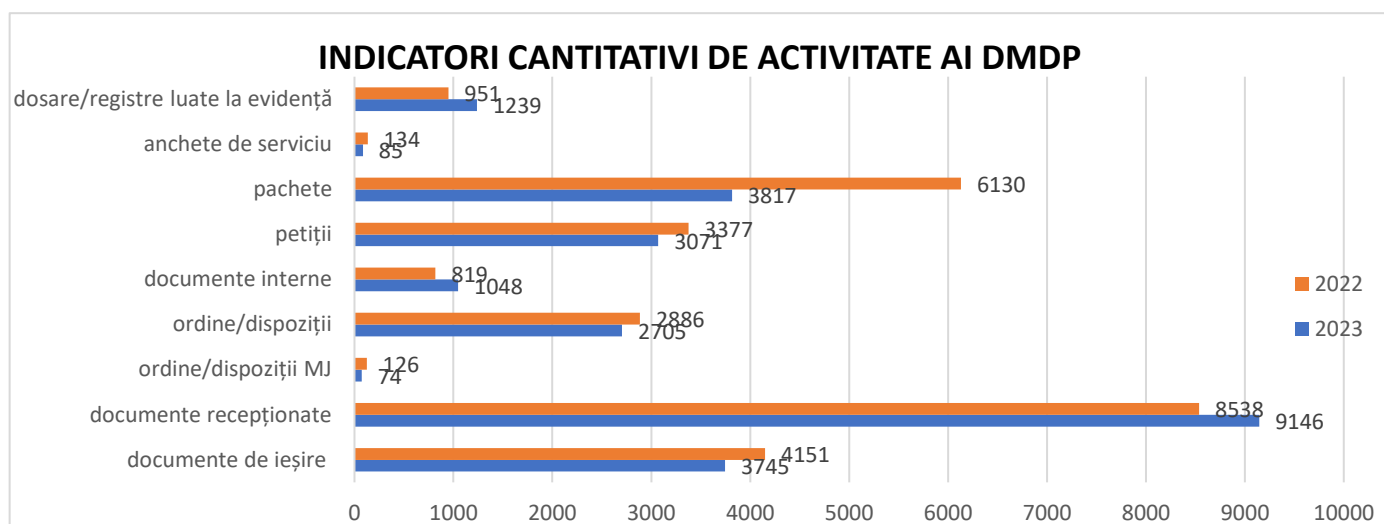
13. Managementul documentelor și petițiilor

Pe parcursul anului 2023, DMDP a asigurat managementul (înregistrarea și transmiterea destinatarilor) a **18042** de documente. Cu referire la domeniul de petiționare, au fost efectuate **6011** operațiuni de înregistrare.

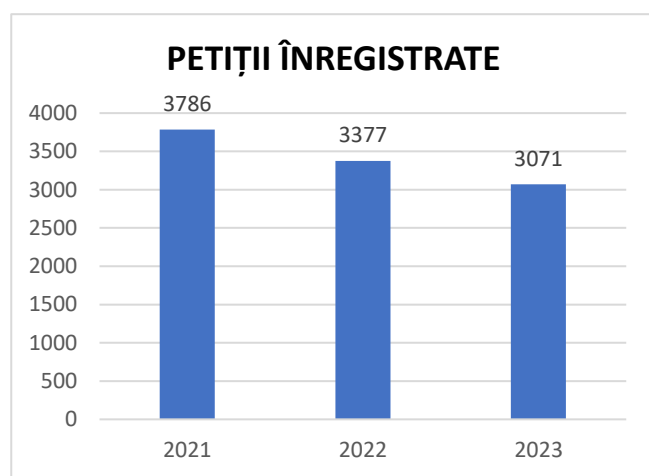
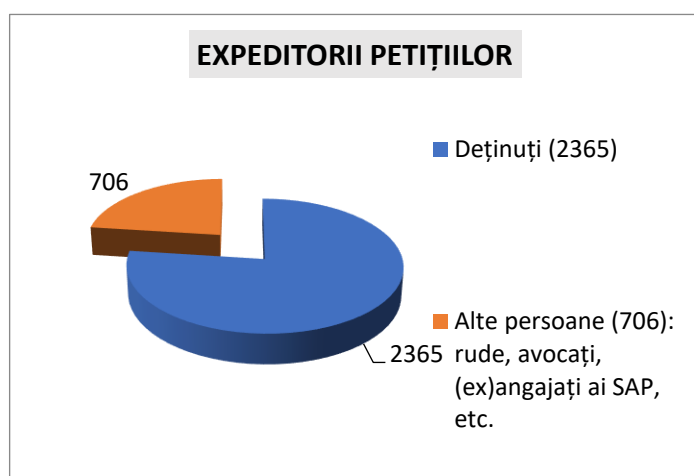
Subdiviziunile de secretariat din sistemul administrației penitenciare au efectuat **325865** operațiuni de înregistrare, cu **14090 mai puțin**, decât în anul 2022 (339955).

De remarcat este faptul că, datorită implementării semnării electronice a documentelor și, respectiv, transmiterii acestora prin poșta electronică, a scăzut considerabil numărul de pachete expediate (cu 2313), precum și cheltuielile suportate (nu mai puțin de 20000 de lei economii).

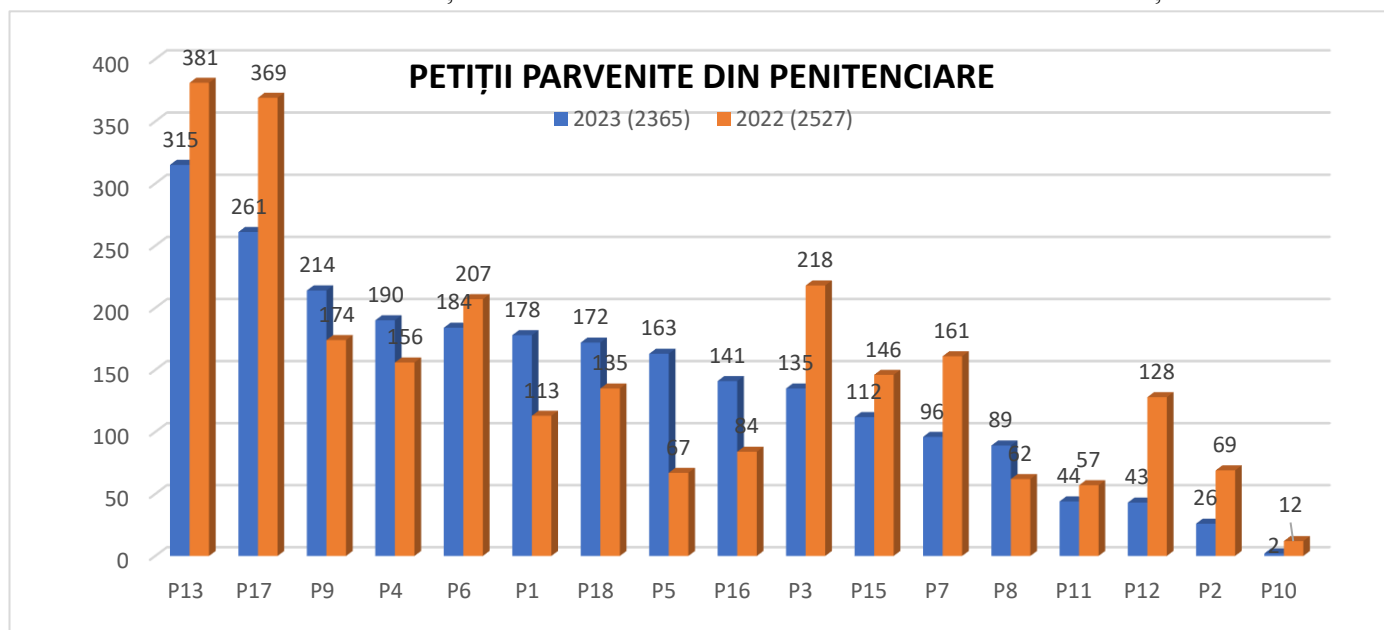

Ponderea petițiilor expediate de persoanele aflate în detenție este de **77%**.

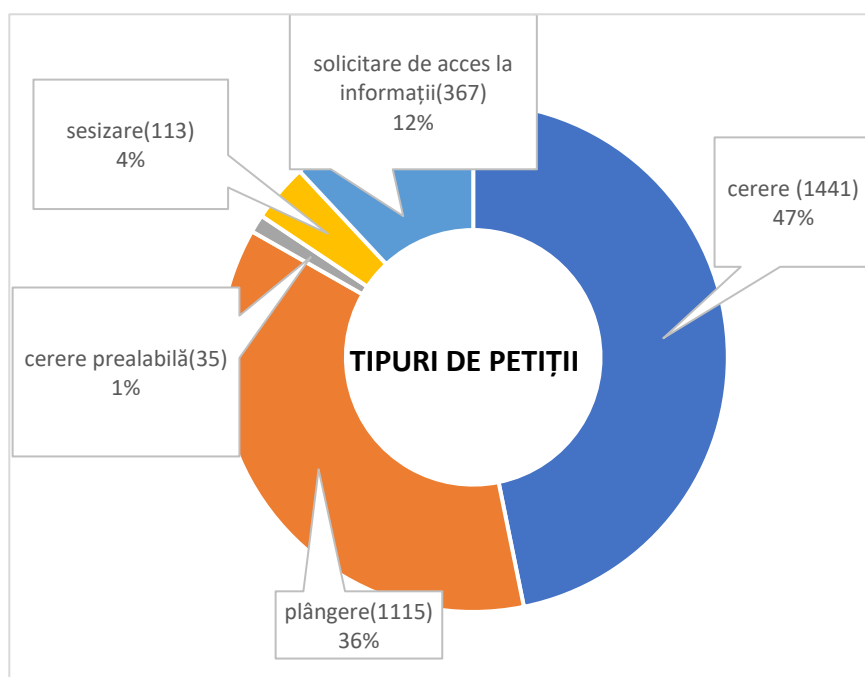
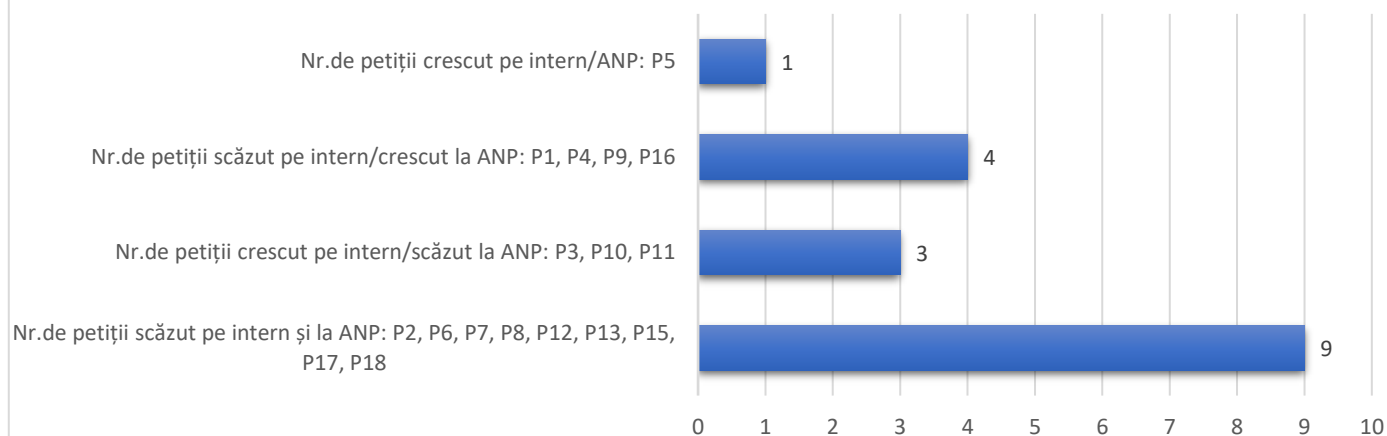

Cele mai multe petiții adresate de deținuți, ca număr absolut au fost recepționate din Penitenciarul nr.13-Chișinău, Penitenciarul nr.17-Rezina, Penitenciarul nr.9-Pruncul, Penitenciarul nr. 4 – Cricova. Totodată, în raport cu anul 2022, se atestă o ușoară descreștere în cazul Penitenciarului nr.13-Chișinău și Penitenciarului nr.17-Rezina, în timp ce în cazul Penitenciarului nr.9-Pruncul și Penitenciarului nr.4-Cricova se observă o creștere.

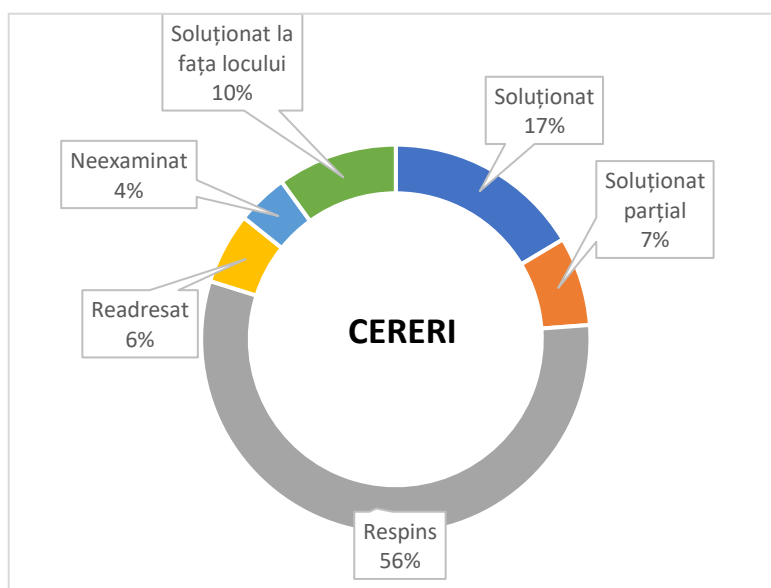

Analizând fenomenul de creștere/descrere a numărului de petiții atât la nivel de ANP, cât și în instituțiile penitenciare, am împărțit penitenciarele în 4 categorii:

DINAMICA FLUXULUI DE PETIȚII IP/ANP

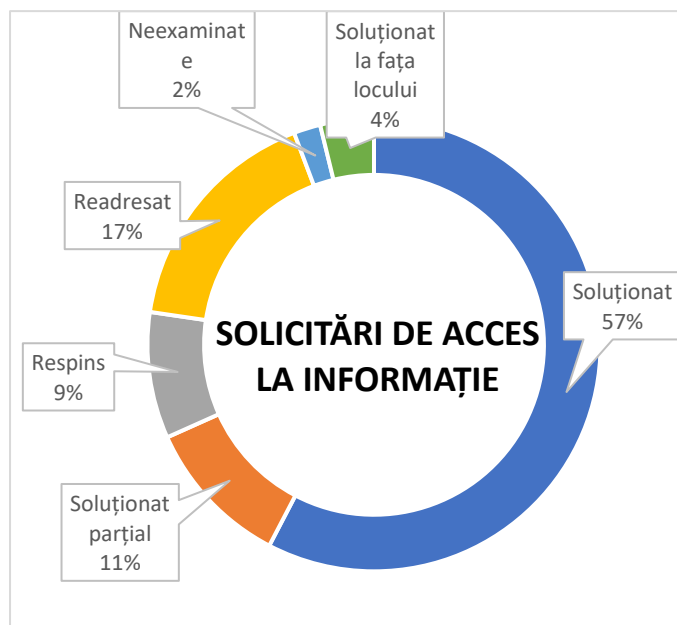
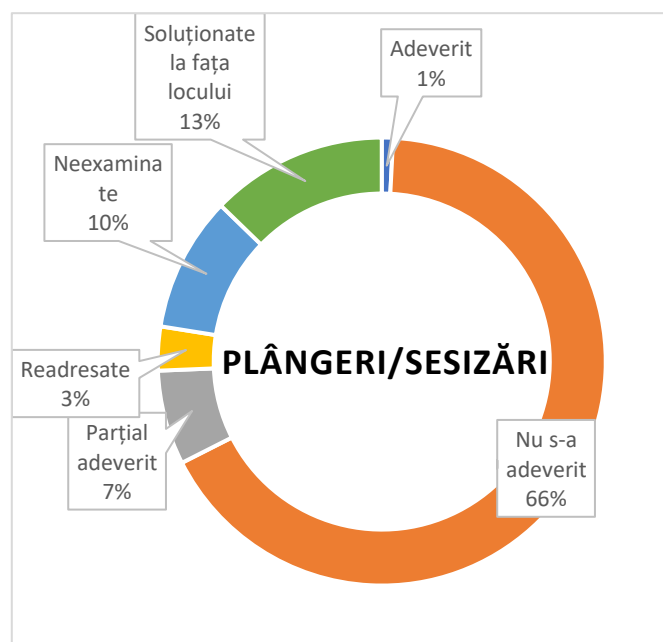

Din numărul total de **1473** de cereri, **56%** au fost respinse, **17%** au fost soluționate pozitiv, **7%** - soluționate parțial, **10%** - soluționate la fața locului (în penitenciar), **6%** au fost readresate pentru examinare organelor competente, **4%** - nu au fost examinate (incomplete, repetate, retrase, procedură civilă).

Din totalul de plângeri/sesizări:

- **66 %**, nu s-au adeverit;
- **13%**, au fost soluționate la fața locului (în penitenciar);
- **10%**, nu au fost examinate (incomplete, repetate, retrase, procedură civilă).
- **7%**, parțial adeverite;
- **3%**, au fost readresate organelor competente;
- **1%**, s-au adeverit.

Din cele **366** solicitări de acces la informații:

- **57%** au fost soluționate pozitiv;
- **11%** au fost soluționate parțial;
- **17%** au fost readresate organelor competente;
- **9%** au fost respinse;
- **4%** au fost soluționate la fața locului;
- **2%** nu au fost examinate (repetate, incomplete, din lipsă de competență, retrase).

14. Modernizarea serviciilor IT și comunicații

În anul 2023 se evidențiază eforturile semnificative pentru dezvoltarea capacității instituționale și securizarea sistemelor penitenciare. Obiectivele includ facilitarea accesului deținuților la convorbiri telefonice și asigurarea funcționării optime a sistemelor tehnice.

Activitățile desfășurate pe parcursul anului au inclus suportul la montarea echipamentelor, dotarea cu echipamente tehnice și dezvoltarea continuă a personalului în domeniul tehnologiilor informaționale. Rezultatele notabile includ participarea la competiții, menținerea funcționalității rețelei și casarea echipamentelor învechite.

Provocările care sunt întâmpinate, cum ar fi lipsa fondurilor pentru formarea continuă uzura echipamentelor și deficitul de echipamente în anumite penitenciare, precum și personalul insuficient în domeniul TIC.

Cu privire la indicatorii de activitate, creșterea incidentelor Sistemelor tehnice de securitate în 2023, comparativ cu 2022, este atribuită finanțării insuficiente. Prioritățile viitoare vizează dezvoltarea capacității de reacționare în situații de criză, digitalizarea proceselor și monitorizarea continuă a sistemelor tehnice.

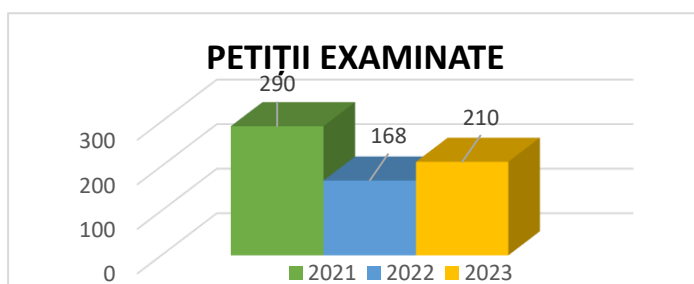
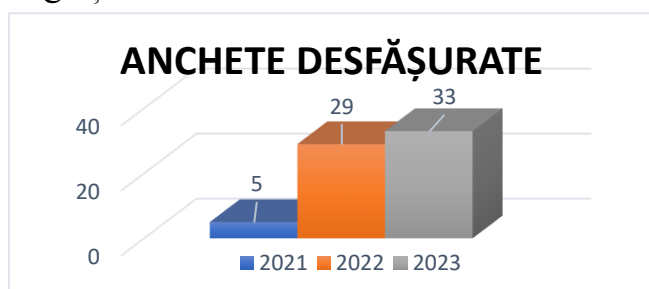
În ansamblu, au fost realizate progrese semnificative în asigurarea securității și funcționării eficiente a sistemelor în cadrul SAP, cu accent pe dezvoltarea continuă și adaptarea la provocările tehnologice.

15. Inspecția penitenciară

În scopul îmbunătățirii continue a standardelor privind tratamentul deținuților și evaluării nivelului de corespundere a penitenciarelor în conformitate cu reglementările naționale și internaționale în domeniul drepturilor omului, în perioada de raport, Direcția inspecție penitenciară a ANP, reieșind din obiectivele și sarcinile propuse, a organizat și realizat inspecții generale, tematice și inopinate.

Pe parcursul anului 2023, au fost prezentate garanții de stat în cazul unor eventuale extrădări de peste hotare față de **53 cetățeni ai Republicii Moldova**. Solicitățile privind prezentarea garanțiilor au parvenit prioritar din partea Ministerului Justiției, dar și din partea Procuraturii Generale a Republicii Moldova. Până în prezent, au fost prezentate garanții de stat în cazul unor eventuale extrădări de peste hotare față de **105 cetățeni ai Republicii Moldova**. Concomitent în baza garanțiilor de stat prezentate autorităților străine, în Republica Moldova au fost **extrădați 18 cetățeni ai RM**.

Tematicile cel mai des întâlnite în petițiile examinate de către Secția inspecție penitenciară sunt: relații neregulamentare între angajații SAP și deținuți, alegații în privința angajaților cu referire la acte de corupție, acordarea asistenței medicale din penitenciare, condiții materiale și de trai, asigurarea dreptului la viață și la integritate fizică (psihică), asigurarea condițiilor sanitare și condițiilor pentru igiena personală; solicitarea audienței; efectuarea inspecției penitenciare, fumatul în locuri interzise, asigurarea dreptului la petiționare, antrenarea la muncă, liberarea condiționată înainte de termen, întrevederile de lungă și scurtă durată etc.

16. Protecția internă

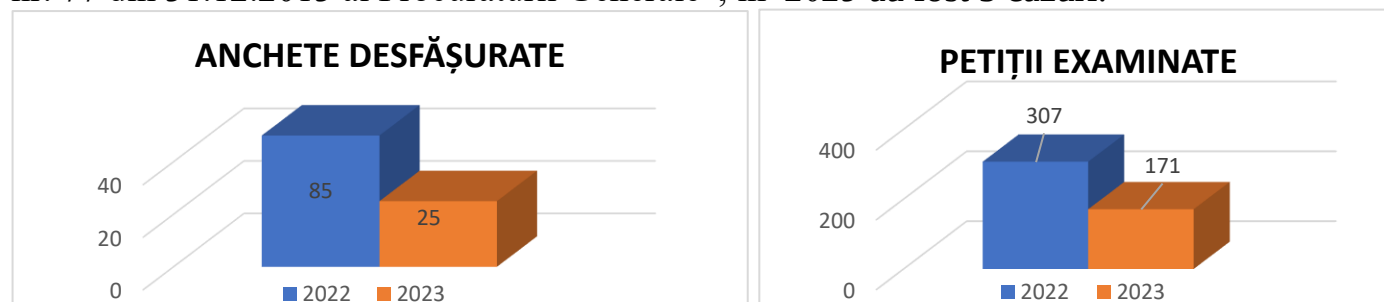
Secția protecție internă, a Direcției inspectare protecție internă și anticorupție a ANP, în perioada anului 2023 a realizat următoarele:

- o la capitolul interacționării cu alte organe de drept și anume documente parvenite/expediate Centrului Național Anticorupție al RM - **5 cazuri**, (se denotă o descreștere cu anul 2022, în care s-au înregistrat **15 cazuri**).
- o la capitolul interacționării cu oficiul Avocatului Poporului Ombudsman, în cadrul Secției protecție internă a parvenit - 2 recomandări la cererea deținutului Mocanu Mihail deținut în Penitenciarul nr.13-Chișinău, care invocă încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății;
- o la capitolul anchete de serviciu efectuate în 2023, de către Secția protecție internă au fost examinate – 25 anchete de serviciu; (pe parcursul anului 2022 au fost efectuate 85 anchete de serviciu).

○ la capitolul interacționării cu organele de drept la solicitările: Procuraturii RM, CNA, SIS, MJ, cât și altor instituții, au fost prezentate materialele solicitate cât și oferirea răspunsuri la fiecare caz, în număr de 25 răspunsuri.

○ la capitolul deplasări: sistematic angajații din cadrul SPI organizează deplasări în subdiviziuni în scopul informării riscurilor, aducerii la cunoștință a rezultatelor controalelor departamentale, încheierilor anchetelor de serviciu, examinarea petițiilor, sesizărilor organelor ierarhic superioare și de control- **97 de deplasări, pe parcursul anului 2022 fiind înregistrate 160.**

○ la capitolul informații examinate privind cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant conform „Regulamentul cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor fapte de tortură, tratament inuman sau degradant, aprobat prin ordinul nr. 77 din 31.12.2013 al Procuraturii Generale”, în 2023 au fost 5 cazuri.

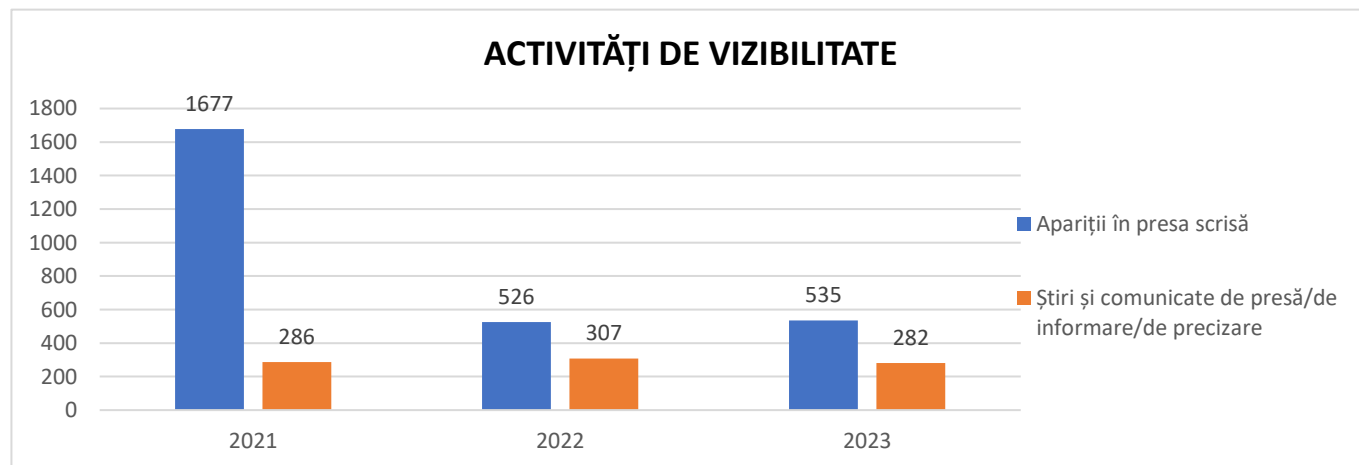
17. Imagine și comunicare

Reieșind din misiunea prioritară, pe aspectul de informare și relații publice, în perioada de referință, s-a întreprins un volum de activități, după cum este reflectat în diagrama alăturată.

Au fost realizate **10 testimoniale** cu privire la promovarea egalității de gen și de șanse în sistemul penitenciar și publicate pe pagina de Facebook a ANP.

În anul 2023, au fost realizate **12 reportaje video**, interviuri și spoturi.

Pagina oficială a fost actualizată constant la rubrica Transparență și subrubricile Rapoarte de bilanț, Achiziții publice, Lucrări științifice și Planuri de acțiuni cu informațiile parvenite de la subdiviziunile interne ANP și subdiviziunile subordonate.

18. Audit public intern

În lumina activității intense și complexe a Administrației Naționale a Penitenciarelor pe parcursul anului 2023, obiectivele principale ale Serviciului Audit Intern al ANP pentru anul 2023, au fost adaptarea structurii unității de audit intern la cerințele legale, angajarea și pregătirea personalului pentru o activitate eficientă, precum și desfășurarea misiunilor de audit intern conform Standardelor Naționale de Audit Intern (SNAI).

Pe parcursul anului au fost întocmite o serie de documente esențiale, inclusiv rapoarte de activitate, autoevaluare și rezultate ale activității de audit intern. Aceste rapoarte au fost expediate către entități cheie, precum Ministerul Finanțelor, Curtea de Conturi și Ministerul Justiției. În plus, au fost elaborate planuri strategice, programe de asigurare a calității și propuneri de ajustare a sistemului de control intern.

Activitățile desfășurate includ misiuni de audit intern, vizite în instituțiile penitenciare și acțiuni pentru monitorizarea implementării recomandărilor de audit.

Astfel au rezultat **41** de recomandări pentru eficacitatea operațiunilor și conformitate cu normativele. Cu toate acestea, dificultățile organizatorice și lipsa resurselor au limitat capacitatea SAI de a realiza o auditare sistematică și eficientă în entitățile publice subordonate, conform cerințelor legale și standardelor de audit intern.

Activitatea desfășurată a scos la iveală deficiențe în organizarea sistemului de control intern managerial în instituțiile subordonate ANP, inclusiv probleme legate de integritatea patrimoniului public și utilizarea eficientă a resurselor.

În perspectiva următoarei perioade, se propune consolidarea serviciului, instruirea continuă a personalului și adaptarea structurii interne pentru a îmbunătăți calitatea activității de audit intern.

IV. Priorități

- Elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la evaluarea condamnatului și planificarea executării pedepsei penale privative de libertate (punerea în aplicarea a sistemului progresiv);
- Modificarea Hotărârii de Guvern nr.583/2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați; • Modificarea Hotărârii Guvernului nr.609 din 29.05.2006 „Privind aprobarea normele minime de alimentare zilnică a deținuților și de eliberare a detergenților”;
- Modernizarea infrastructurii instituțiilor penitenciare; • Continuarea lucrărilor la obiectul Construcția unei case de arest în municipiul Bălți, cu capacitatea de circa 650 locuri noi de cazare;
- • Modificarea Regulamentului de funcționare a rețelei de comerț interior din cadrul sistemului penitenciar, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 219 din 28.07.2014;
- • Implementarea proiectului “Consolidarea capacităților Administrației Naționale a Penitenciarelor în facilitarea integrării socio-profesionale a persoanelor aflate în detenție si post-detenție, finanțat de Ministerul german pentru cooperare economica si dezvoltare și Guvernul Elveției”;

- Desfășurarea lucrărilor de reconstrucției în cadrul Penitenciarului nr.5-Cahul, privind construcția unui bloc nou cu capacitatea de circa 300 locuri noi de cazare;
- Repararea și reorganizarea blocului chirurgical din cadrul Penitenciarului nr.16-Pruncul și a Secției chirurgie în întregime, cu evaluarea și acreditarea Secției chirurgie de către Comisia Națională de Evaluare și Acreditare (CNEAS);
- Separarea deținuților vulnerabili pentru a-i proteja de un potențial abuz din partea altor deținuți;
- Renunțarea la programul de 24 de ore;
- Diminuarea numărului de funcții vacante, organizarea cursurilor de instruire cu prezența fizică a personalului și dezvoltarea platformei E-learning;
- Înregistrarea dispozitivelor medicale ale sistemului administrației penitenciare în Registrul electronic al Agenției medicamentului, conform Ordinului MS al RM nr.200/2017 cu privire la implementarea Sistemului Informațional de Management al Dispozitivelor Medicale în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice;
- Digitalizarea serviciilor corecționale în cadrul proiectului finanțat de către INL al Ambasadei SUA și implementat de către PNUD Moldova;
- Digitalizarea proceselor în cadrul SAP și asigurarea mentenanței sistemelor implementate;
- Conceptualizarea unui mecanism de raportare automatizată către procuratură a cazurilor de violență, leziuni, tentative de suicid, cazuri de decese și suicid;
- Implementarea Sistemului automatizat de evidență a resurselor umane.